

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN AKADEMİK
TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SORU TÜRLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERKAN GÜNEY

DANIŞMAN
PROF. DR. ALPARSLAN OKUR

TEMMUZ 2024

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN AKADEMİK
TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SORU TÜRLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SERKAN GÜNEY

DANIŞMAN
PROF. DR. ALPARSLAN OKUR

TEMMUZ 2024

BİLDİRİM

Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez-Proje Yazım Kılavuzu'na uygun olarak hazırladığım bu çalışmada:

- Tezde yer verilen tüm bilgi ve belgeleri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve sunduğumu,
- Yararlandığım eserlere atıfta bulunduğumu ve kaynak olarak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değiştirmede bulunmadığımı,
- Bu tezin tamamını ya da herhangi bir bölümünü başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

Serkan GÜNEY

İTHAF

Bu çalışma; Anadolu'nun ücra bir coğrafyasında yetişen çocuğa birçok şeyi başarabilme fırsatı veren 100 yaşındaki Türkiye Cumhuriyeti'ne, kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e, sayısız şehidine, onun aziz milletine ve dili Türkçeye ithaf edilmiştir. Ömrümüz boyunca Türk'e, onun cumhuriyetine, devletine, diline en iyi şekilde hizmet edebilmek dileğiyle...

ÖN SÖZ

Türk devletleri, Türk milleti ve onun dili olan Türkçe geniş bir hâkimiyet sahası oluşturmuştur ve günümüz dünyasında da önemini hâlâ korumaktadır. Geniş bir coğrafyayla etkileşimini sürdürmekte olan Türkçe, Orhun Abideleri ile başlayan yabancı dil olarak öğretimi sürecini Divan-ı Lügati't Türk ve birçok önemli eserle sürdürmüştür. Zaman içerisinde 1980'li yıllarda Ankara Üniversitesi bünyesindeki TÖMER'in kuruluşu ile kurumsal bir yapılanma sürecine girmiştir. Yabancılar Türkçe öğretimi alanı; Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı, üniversiteler bünyesindeki TÖMER ve DİLMER'lerin faaliyetleri ile geniş bir sahada etkinliğini sürdürmektedir. Bu etkinlik alanları ile birçok farklı etmenin Türkiye algısının olumlu yönde seyretmesini sağlamıştır. Türkiye uluslararası öğrencilerin lisans ve lisansüstü eğitimlerini sürdürebilmeleri için bir tercih noktası hâlini almıştır. Bu durum ilgili disiplin alanının öğretimi sürecinde ileri dil seviyelerinin öğrenimini özellikle üniversite eğitimi için öğrencilerin Türkçeyi öğrenme ihtiyacını ortaya çıkarmış ve *Akademik Türkçe* önem arz eden bir disiplin olarak karşımıza çıkmıştır. Ayrıca Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, öğrenme sürecinin etkili bir şekilde yapılandırılabilmesi için ölçme ve değerlendirme alanının önemi artmıştır. Akademik Türkçe ve ölçme-değerlendirme ise çalışmalar bakımından eksiktir. Bu çalışmada akademik Türkçenin ölçme ve değerlendirilmesinde ders kitaplarından hareketle soru maddelerinin sıklıklarının incelenmesi ve dil becerilerine göre nasıl bir dağılım gösterdiğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Lisans ve yüksek lisans öğrenim süresince rol model olarak gördüğüm, desteğini ve bilgisini benden hiçbir zaman esirgemeyen kıymetli danışmanım Prof. Dr. Alparslan OKUR'a; lisans ve yüksek lisans eğitimim süresince her zaman yanımda olan ve desteklerini her daim gösteren kıymetli hocalarım Öğr. Gör. Dr. Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN'e, Arş. Gör. Dr. Safa EROĞLU'na, Öğr. Gör. Erdal ÖZCAN'a; bugünlere gelmem de desteğini, dualarını hiçbir zaman eksik etmeyen annem Meryem GÜNEY'e ve babam Fikret GÜNEY'e teşekkürü bir borç bilirim. Tez savunma jürisinde bulunarak eleştirileri ile bu tezin oluşmasında katkı sağlayan kıymetli hocalarım Doç. Dr. Nahide İrem AZİZOĞLU'na ve Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL'e ayrıca çok teşekkür ederim. Bu süreçte maddi-manevi desteklerini her zaman hissettiğim abim Erhan GÜNEY ve ablam Zeynep Kevser ÇAKMAK'a; zor günlerimde hep yanımda olan, düştüğümde kaldıran dostlarım Murat Mehmet AKDEDE'ye, Nur KOÇAK'a, Seda ÖNDER'e, Ecem DOĞANYİĞİT'e, Büşra AYAZ'a, Ayşenur ÖRSDEMİR'e teşekkürlerimi sunarım. Her

zaman bana yol gösteren abim Av. Taha Furkan ŞAHİN'e ayrıca teşekkürü bir borç bilirim. Her ne kadar farkında olmasa da bana çok şey kazandıran, öğreten ve hissettiren sevgili Rabia DUMAN'a minnettarım.

ÖZET

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN AKADEMİK TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ SORU TÜRLERİNİN İNCELENMESİ

Serkan GÜNEY, Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Alparslan OKUR

Sakarya Üniversitesi, 2024.

Son yıllarda ciddi bir yükseliş ivmesi yakalayan yabancılara Türkçe öğretimi disiplini, beraberinde çözüm bekleyen sorunları da getirmiştir. Özellikle yabancılara Türkçe öğretimi bağlamının alt başlıklarından olan akademik Türkçe çözüm bekleyen alanlardan biridir. Araştırma kapsamında Türkiye’ye akademik amaçlarla gelen uluslararası öğrencilerin C1 seviyesinin ardından Türkiye’deki üniversitelerde eğitimlerini sürdürebilmeleri amacıyla eğitim aldıkları *Akademik Türkçe* derslerinde kullanılan ders kitaplarındaki madde türlerinin analiz edilmesi hedeflenmiştir. İlgili hedef doğrultusunda problem cümlesi “Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan akademik Türkçe ders kitaplarındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” olarak belirlenmiştir ve çalışma grubunu oluşturan “Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler, Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri, Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri, Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I, İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I, İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II, İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III, Pegem Akademik Türkçe” olmak üzere toplam 8 ders kitabı inceleme altına alınmıştır.

Çalışmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi olarak belirlenmiştir ve araştırmanın bulguları çalışma grubunu oluşturan ders kitaplarının içerik analizine tabii tutulması sonucu elde edilmiştir. Ders kitaplarının içerisinde yer alan dinleme/izleme ve okuma metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde bulunan soru maddeleri tablolar hâlinde sayıları belirtilerek verilmiştir.

Araştırmanın bulgularından hareketle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan akademik Türkçe ders kitaplarındaki soru madde türlerinin çeşitlilik gösterdiği, geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanımının yaygınlığını sonucuna ulaşılmıştır. İnceleme altına alınan ders kitaplarında alternatif/tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme

uygulamalarını içeren madde türleri olsa da nicelik olarak geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarına göre düşüktür. Bununla birlikte incelenen ders kitaplarında dinleme/izleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerin sayıca az olması, kullanılan soru maddelerinin de okuma metinlerinden hazırlanan madde türlerine göre sayıca az olmasını beraberinde getirmiştir. Okuma metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde kullanılan soru maddelerinin ayrıca uluslararası öğrencilerin yazma becerilerinin de gelişimini destekleyecek türde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Türkçe, ders kitapları, ölçme ve değerlendirme, soru madde türleri, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi.

ABSTRACT

ANALYZING THE QUESTION TYPES IN ACADEMIC TURKISH TEXTBOOKS USED IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Serkan GÜNEY, Master Thesis

Supervisor: Prof. Dr. Alparslan OKUR

Sakarya University, 2024.

This research encompasses the investigation about the question items used in the textbooks of “Academic Turkish” courses, which is provided to the students with academic purposes to enable them to sustain their higher education in Turkey after they have reached C2 proficiency in Turkish.

In accordance with the purpose of the study, the research question was determined as “What is the frequency and distribution of the question item types in academic Turkish textbooks used to teach Turkish as a foreign language?”. The following Turkish textbooks, which constituted the study group, were examined within the scope of the research question: “Erciyes Academic Turkish in Social Sciences”, “Erciyes Academic Turkish in Health Sciences”, “Erciyes Academic Turkish in Science”, “Gazi Academic Turkish for International Students I”, “Istanbul Academic Turkish in Social Sciences I”, “Istanbul Academic Turkish in Social Sciences II”, “Istanbul Academic Turkish in Science III”, “Pegem Academic Turkish”.

The document analysis method, which is a type of qualitative research, was used in this study and the findings were attained by the content analysis of the textbooks constituting the study group. The question items, which were detected in the activities prepared based on the listening and reading texts in the textbooks, were presented as tables showing their numbers.

The findings of the research indicates that traditional assessment and evaluation instruments were used predominantly when the question items in academic Turkish books were prepared. Despite the presence of the question item types consisting of alternative/complementary assessment and evaluation techniques in the investigated textbooks, traditional ones were detected more in terms of frequency. Additionally, the number of listening question items were found less than those of reading as a consequence of the listening activities’ redundancy in the analyzed textbooks. The results also suggests that the question items provided on the basis of reading texts support the development of the international students’ writing skills. It

can be concluded that in academic Turkish textbooks, activities developing listening, reading and writing skills were emphasized and speaking skills were mostly neglected.

Keywords: Academic Turkish, assessment and evaluation, teaching Turkish as a foreign language, textbooks, question item types.

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	i
İTHAF	ii
ÖN SÖZ.....	iii
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xxiv
KISALTMALAR.....	xxv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1.Problem Durumu.....	1
1.2.Araştırmanın Amacı ve Önemi	4
1.3.Problem Cümlesi.....	6
1.4.Alt Problemler.....	6
1.5.Sınırlılıklar	7
BÖLÜM II	8
ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	8
2.1. Dil	8
2.2. Dil Öğretimi	9
2.3. Yabancı Dil Öğretimi	9
2.4. Özel Amaçlı Dil Öğretimi.....	10
2.5. Akademik Dil	12
2.6. Yabancılar Türkçe Öğretimi ve Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ders Kitapları	14
2.7. Akademik Türkçe ve Akademik Türkçe Ders Kitapları.....	17
2.8. Ölçme ve Değerlendirme	18
2.8.1. Ölçme.....	19
2.8.2. Ölçme Araçlarının Özellikleri.....	20
2.8.2.1. Güvenirlilik	20
2.8.2.2. Geçerlik.....	21

2.8.2.3. Kullanışlılık	22
2.9. Değerlendirme	22
2.9.1. Değerlendirme Türleri	23
2.9.1.1. Amaca Göre Değerlendirme	24
2.9.1.2. Ölçüte Göre Değerlendirme	24
2.10. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme	25
2.10.1. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ölçme Araçları	28
2.10.1.1. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Geleneksel Ölçme Araçları	29
2.10.1.2. Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Çağdaş (Alternatif, Tamamlayıcı) Ölçme Araçları	32
BÖLÜM III	40
YÖNTEM	40
3.1. Araştırmanın Modeli	40
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	40
3.2.1. Akademik Türkçe (PATDK)	41
3.2.2. Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe 1 (GÜUÖAT)	41
3.2.3. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sosyal Bilimler (EÜATSB)	42
3.2.4. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Fen Bilimleri (EÜATFB)	42
3.2.5. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri (EÜATSAB)	42
3.2.6. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 1 (İSUBAT1)	43
3.2.7. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 2 (İSUBAT2)	43
3.2.8. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe 3 (İSUF SAT)	43
3.3. Veri Toplama Araçları ve Veri Toplama Süreçleri	44
3.4. Verilerin Analizi	44
BÖLÜM IV	45
BULGULAR	45
4.1. Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular	45
4.2. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular	72

4.3. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular.....	76
4.4. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular	81
4.5. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular	85
4.6. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Madde Türlerine Dair Bulgular	140
4.6.1. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular.....	140
4.6.2. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular.....	148
4.6.3. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türlerine Dair Bulgular.....	155
4.7. Akademik Türkçe Ders Kitaplarının Dinleme Etkinliklerinin Madde Türlerine Dair Bulguları	162
4.7.1. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine Dair Bulgular.....	162
4.7.2. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine Dair Bulgular	163
4.7.3. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine Dair Bulgular.....	171
4.7.4. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine Dair Bulgular.....	173
4.7.5. Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine Dair Bulgular.....	176
BÖLÜM V	179
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	179
5.1 Sonuç	179
5.1.1 Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	179
5.1.2 İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	181
5.1.3 İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	182
5.1.4 İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar.....	184
5.1.5 Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	186

5.1.5.1 Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Sosyal Bilimler) Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	187
5.1.5.1 Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Fen Bilimleri) Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	189
5.1.5.2 Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Toplam) Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	190
5.1.6 Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	192
5.1.7 Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	194
5.1.8 Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Okuma Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	196
5.1.9 Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçları	198
5.1.10 Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	200
5.1.11 Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	201
5.1.12 Erciyes Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türlerine İlişkin Sonuçlar	203
5.1.13 Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Okuma Metinlerinden Hareketle Hazırlanan Soru Türlerinin Genel Dağılımı	204
5.1.14 Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Dinleme Metinlerinden Hareketle Hazırlanan Soru Türlerinin Genel Dağılımı	205
5.2 Tartışma.....	206
5.3. Öneriler	211
KAYNAKLAR.....	213

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Günlük Dil-Akademik Dil Arasındaki Farklar	13
Tablo 2 . Ölçme ve Değerlendirme Türleri (AOÖÇ, 2013, s.179)	26
Tablo 3. Ölçme Araçlarının Sınıflandırılması.....	29
Tablo 4. GÜÜÖAT “İki Dillilik” Metnindeki Madde Türleri.....	45
Tablo 5 . GÜÜÖAT “Çeviri Programları Dilleri Yok Eder Mi?” Metnindeki Madde Türleri	46
Tablo 6. GÜÜÖAT “Beyin Hakkında Neler Biliyoruz?” Metnindeki Madde Türleri.....	46
Tablo 7. GÜÜÖAT “PISA Sonuçlarının Değiştirdiği Eğitim Politikaları” Metnindeki Madde Türleri	47
Tablo 8. GÜÜÖAT “Dâhilerin Okulu Enderun” Metnindeki Madde Türleri.....	47
Tablo 9. GÜÜÖAT “Osmanlı’da Elçilik” Metnindeki Madde Türleri	48
Tablo 10. GÜÜÖAT “Reklamların Sınırı Olmalı Mı?” Metnindeki Madde Türleri	48
Tablo 11. GÜÜÖAT “Belgesel Filmler ve Gerçeklik” Metnindeki Madde Türleri.....	48
Tablo 12. GÜÜÖAT “Sevginizi Nasıl İfade Edersiniz?” Metnindeki Madde Türleri	49
Tablo 13. GÜÜÖAT “Tropikal Yağmur Ormanları” Metnindeki Madde Türleri	49
Tablo 14. GÜÜÖAT “Doğanın Mucizesi Kelebekler” Metnindeki Madde Türleri.....	50
Tablo 15. GÜÜÖAT “Ya Sizin Aileniz?” Metnindeki Madde Türleri.....	50
Tablo 16. GÜÜÖAT “Gençleri Bekleyen Tehlikeler” Metnindeki Madde Türleri.....	51
Tablo 17 . GÜÜÖAT “Göçün Anatomisi” Metnindeki Madde Türleri	51
Tablo 18. GÜÜÖAT “Beyin Göçü” Metnindeki Madde Türleri	52
Tablo 19. GÜÜÖAT “Antropoloji” Metnindeki Madde Türleri.....	52
Tablo 20. GÜÜÖAT “Amişler” Metnindeki Madde Türleri.....	53
Tablo 21. GÜÜÖAT “Takvimden Karaktere” Metnindeki Madde Türleri.....	53
Tablo 22. GÜÜÖAT “Zamanın Önemi” Metnindeki Madde Türleri.....	54
Tablo 23. GÜÜÖAT “Kuantum Fiziği ve Düşünce İlişkisi” Metnindeki Madde Türleri....	54
Tablo 24. GÜÜÖAT “Duygusal Zekâ Gerçeği” Metnindeki Madde Türleri.....	55
Tablo 25. GÜÜÖAT “Kontrol Merkezi” Metnindeki Madde Türleri.....	55
Tablo 26. GÜÜÖAT “Tamamlayıcı Tıp ve Alternatif Tıp” Metnindeki Madde Türleri.....	56
Tablo 27. GÜÜÖAT “Bilgisayar Virüsü” Metnindeki Madde Türleri	56
Tablo 28. GÜÜÖAT “Virüslerin Savaşı” Metnindeki Madde Türleri.....	57
Tablo 29. GÜÜÖAT “Adrenalin Tutkusu” Metnindeki Madde Türleri.....	57

Tablo 30. GÜÜÖAT “Halk Dansı” Metnindeki Madde Türleri	58
Tablo 31. GÜÜÖAT “Bir Zeybek Oyunu: Bengi” Metnindeki Madde Türleri.....	58
Tablo 32. GÜÜÖAT “Bilgisayar Oyunları” Metnindeki Madde Türleri	59
Tablo 33. GÜÜÖAT “Çocuk Oyunları” Metnindeki Madde Türleri.....	59
Tablo 34. GÜÜÖAT “Futbolun Tarihçesi ve Türkiye’de Futbol” Metnindeki Madde Türleri	59
Tablo 35. GÜÜÖAT “Suyla Gelen Mucize” Metnindeki Madde Türleri.....	60
Tablo 36. GÜÜÖAT “Büyük Ruh yahut Gandhi” Metnindeki Madde Türleri.....	60
Tablo 37. GÜÜÖAT “Fransız İhtilâli” Metnindeki Madde Türleri	61
Tablo 38. GÜÜÖAT “Depremlerin Habercileri ve Jeofizik: Haberci Canlılar ve Jeofizik İşaretler” Metnindeki Madde Türleri.....	61
Tablo 39. GÜÜÖAT “Yüzyılımızın Temel Sorunlarından Biri: Buzulların Erimesi” Metnindeki Madde Türleri.....	62
Tablo 40. GÜÜÖAT “Planlı Ölümler” Metnindeki Madde Türleri	62
Tablo 41. GÜÜÖAT “Sıra Dışı Cenaze Merasimleri” Metnindeki Madde Türleri	63
Tablo 42. GÜÜÖAT “Kriminoloji-Suçta Etnik Miras” Metnindeki Madde Türleri	63
Tablo 43. GÜÜÖAT “Yenilenebilir Enerji Kaynakları” Metnindeki Madde Türleri	64
Tablo 44. GÜÜÖAT “Nükleer Santraller Yararlı Mı, Zararlı Mı?” Metnindeki Madde Türleri	64
Tablo 45. GÜÜÖAT “Galaksiler ve Samanyolu” Metnindeki Madde Türleri	65
Tablo 46. GÜÜÖAT “Uzaya Gitmek Ayağa Mı Düşüyor?” Metnindeki Madde Türleri	65
Tablo 47. GÜÜÖAT “2014 Yılıının En İyi 25 İcadı” Metnindeki Madde Türleri.....	66
Tablo 48. GÜÜÖAT “Bir Araştırma: Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri ve Kendilerini Sunum Taktikleri” Metnindeki Madde Türleri.....	66
Tablo 49. GÜÜÖAT “Hititler” Metnindeki Madde Türleri	67
Tablo 50. GÜÜÖAT “Ahilik” Metnindeki Madde Türleri	67
Tablo 51. GÜÜÖAT “Platon’a göre İnsan, Ahlâk ve Devlet Düzeni” Metnindeki Madde Türleri	68
Tablo 52. GÜÜÖAT “Tıbbın Hâkimi: İbn-i Sina” Metnindeki Madde Türleri.....	68
Tablo 53. GÜÜÖAT “Gökdelenler” Metnindeki Madde Türleri.....	69
Tablo 54. GÜÜÖAT “Yoksulluk ve Açlıkla Mücadele Sürüyor” Metnindeki Madde Türleri	69
Tablo 55. GÜÜÖAT “Yeni Ekonominin Toplumsal, Ekonomik ve Teknolojik Boyutları” Metnindeki Madde Türleri.....	70

Tablo 56. GÜÜÖAT “Monarşi Mi, Cumhuriyet Mi?” Metnindeki Madde Türleri	70
Tablo 57. GÜÜÖAT “Egemenlik ve Demokrasinin Temsili” Metnindeki Madde Türleri ..	71
Tablo 58. GÜÜÖAT “Dünden Bugüne Korsanlar” Metnindeki Madde Türleri.....	71
Tablo 59. GÜÜÖAT “Sanal Dolandırıcılığın Yükselen Yıldızı: Phishing” Metnindeki Madde Türleri	72
Tablo 60. İSUBAT1 “Edebiyat Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	72
Tablo 61. İSUBAT1 “Felsefe Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	73
Tablo 62. İSUBAT1 “Türk Dilinin Söz Dizimsel Yapısı” Metnindeki Madde Türleri.....	73
Tablo 63. İSUBAT1 “Niçin Tarih?” Metnindeki Madde Türleri	74
Tablo 64. İSUBAT1 “Modern Psikolojinin Gelişimi” Metnindeki Madde Türleri	74
Tablo 65. İSUBAT1 “Arkeoloji Bilimine Giriş” Metnindeki Madde Türleri.....	75
Tablo 66. İSUBAT1 “Din Psikolojisi” Metnindeki Madde Türleri	75
Tablo 67. İSUBAT1 “Osmanlı Hukuku” Metnindeki Madde Türleri.....	76
Tablo 68. İSUBAT2 “İnsan Kaynakları” Metnindeki Madde Türleri.....	77
Tablo 69. İSUBAT2 “Ekonomi Bilimi” Metnindeki Madde Türleri	77
Tablo 70. İSUBAT2 “İktisadın Tanımı” Metnindeki Madde Türleri.....	78
Tablo 71. İSUBAT2 “Uluslararası İlişkilere Giriş” Metnindeki Madde Türleri	78
Tablo 72. İSUBAT2 “Halkla İlişkilerin İlişkili Olduğu Alanlar” Metnindeki Madde Türleri	79
Tablo 73. İSUBAT2 “Pazarlama Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	79
Tablo 74. İSUBAT2 “Kamu Kesimi, Kamu Kesiminin Bileşenleri ve Görevleri” Metnindeki Madde Türleri	80
Tablo 75. İSUBAT2 “Gerilim Filmlerinde Sosyal Medya” Metnindeki Madde Türleri	80
Tablo 76. İSUF SAT “Fiziğe Giriş” Metnindeki Madde Türleri	81
Tablo 77. İSUF SAT “Kimyaya Giriş” Metnindeki Madde Türleri.....	82
Tablo 78. İSUF SAT “Biyolojik Çeşitlilik ve Dünya Besin Kaynakları” Metnindeki Madde Türleri	82
Tablo 79. İSUF SAT “Şerafettin Sabuncuoğlu” Metnindeki Madde Türleri.....	83
Tablo 80. İSUF SAT “İbn-i Sina” Metnindeki Madde Türleri	83
Tablo 81. İSUF SAT “Sağlık Kurumları Yönetiminde Temel Kavramlar” Metnindeki Madde Türleri	84
Tablo 82. İSUF SAT “Endüstri Mühendisliği” Metnindeki Madde Türleri	84
Tablo 83. İSUF SAT “Elektrik-Elektronik Mühendisliği” Metnindeki Madde Türleri.....	85
Tablo 84. PATDK “Renkler Tekerleği” Metnindeki Madde Türleri.....	85

Tablo 85. PATDK “Türk Kahvesi” Metnindeki Madde Türleri.....	86
Tablo 86. PATDK “Hıdrellez Bayramı” Metnindeki Madde Türleri.....	86
Tablo 87. PATDK “Astroloji Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	87
Tablo 88. PATDK “Şamanizm” Metnindeki Madde Türleri.....	88
Tablo 89. PATDK “Dünyanın Yedi Harikası Nelerdir?” Metnindeki Madde Türleri.....	88
Tablo 90. PATDK “Bir Zamanlar Anadolu’da” Metnindeki Madde Türleri	89
Tablo 91. PATDK “Pompei” Metnindeki Madde Türleri	90
Tablo 92. PATDK “10-12. Yüzyıllarda Avrupa’da Eğitim” Metnindeki Madde Türleri	90
Tablo 93. PATDK “Nuh Tufanı” Metnindeki Madde Türleri	91
Tablo 94. PATDK “İbn-i Sina” Metnindeki Madde Türleri.....	91
Tablo 95. PATDK “İzzet Baysal” Metnindeki Madde Türleri.....	92
Tablo 96. PATDK “Yenilmez Denilen Napolyon Bonapart’ı Bozguna Uğratan Türk: Cezzar Ahmed Paşa” Metnindeki Madde Türleri.....	93
Tablo 97. PATDK “Halk Mimarisi ve Yapı Ustalığı” Metnindeki Madde Türleri	93
Tablo 98. PATDK “Kompozisyon” Metnindeki Madde Türleri	94
Tablo 99. PATDK “Ebru Sanatı” Metnindeki Madde Türleri.....	94
Tablo 100. PATDK “Hat Sanatı ve Hattatlık” Metnindeki Madde Türleri.....	95
Tablo 101. PATDK “Müzik, Beyin ve Matematik” Metnindeki Madde Türleri	96
Tablo 102. PATDK “Müzik ve Yaratıcılık” Metnindeki Madde Türleri.....	96
Tablo 103. PATDK “Magna Carta” Metnindeki Madde Türleri.....	97
Tablo 104. PATDK “Dünya Çocuk Hakları” Metnindeki Madde Türleri	97
Tablo 105. PATDK “Veda Hutbesi” Metnindeki Madde Türleri	98
Tablo 106. PATDK “Hammurabi Kanunları” Metnindeki Madde Türleri	99
Tablo 107. PATDK “Çocuk İşçiliği Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	99
Tablo 108. PATDK “Kadın ve Yurttaşlık Hakları” Metnindeki Madde Türleri	100
Tablo 109. PATDK “Futbol Asla Sadece Futbol Değildir” Metnindeki Madde Türleri....	100
Tablo 110. PATDK “İşsizlik” Metnindeki Madde Türleri	101
Tablo 111. PATDK “Yeni Meslekler” Metnindeki Madde Türleri	102
Tablo 112. PATDK “Sanayi Devrimi” Metnindeki Madde Türleri	102
Tablo 113. PATDK “Enflasyon Nedir?” Metnindeki Madde Türleri.....	103
Tablo 114. PATDK “Bitcoin Hakkında Her Şey” Metnindeki Madde Türleri	103
Tablo 115. PATDK “Sokrates” Metnindeki Madde Türleri.....	104
Tablo 116. PATDK “Yunus Emre” Metnindeki Madde Türleri	105
Tablo 117. PATDK “Mevlevilikte Sema” Metnindeki Madde Türleri	105

Tablo 118. PATDK “Anadolu’da Ahilik” Metnindeki Madde Türleri.....	106
Tablo 119. PATDK “Konya’da Düğün Gecesi” Metnindeki Madde Türleri	106
Tablo 120. PATDK “Kızılderililer” Metnindeki Madde Türleri.....	107
Tablo 121. PATDK “İnsan Saç Renginin Evrimi” Metnindeki Madde Türleri	107
Tablo 122. PATDK “İnsan Irkı” Metnindeki Madde Türleri	108
Tablo 123. PATDK “Kendi Türüyle Savaşan Tek Canlı İnsan Mı?” Metnindeki Madde Türleri	108
Tablo 124. PATDK “İnka Uygarlığı” Metnindeki Madde Türleri	109
Tablo 125. PATDK “Vikingler Kimlerdir?” Metnindeki Madde Türleri.....	110
Tablo 126. PATDK “İnsanların Kalplerine Giden Yol: Uyum” Metnindeki Madde Türleri	110
Tablo 127. PATDK “Beynin Sınırlarını Zorlayan İletişim Aracı: Isık Dili” Metnindeki Madde Türleri	111
Tablo 128. PATDK “Askerlik” Metnindeki Madde Türleri.....	111
Tablo 129. PATDK “Güler Yüze ve Gülmeye Dair” Metnindeki Madde Türleri	112
Tablo 130. PATDK “Aile Yapısı ve Evlilik İlişkisinin Çocuğa Etkileri” Metnindeki Madde Türleri	112
Tablo 131. PATDK “Dil ve Toplum İlişkisi” Metnindeki Madde Türleri	113
Tablo 132. PATDK “Keloğlan’dan Bir Süper Kahraman Yaratılabilir Mi?” Metnindeki Madde Türleri	113
Tablo 133. PATDK “Mutlu Olmak Pollyannacılık Mı?” Metnindeki Madde Türleri	114
Tablo 134. PATDK “Çocukluk Korkuları” Metnindeki Madde Türleri	115
Tablo 135. PATDK “Sinestezi Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	115
Tablo 136. PATDK “Telekinezi” Metnindeki Madde Türleri	116
Tablo 137. PATDK “Durugörü” Metnindeki Madde Türleri	116
Tablo 138. PATDK “Simetriyi Neden Seviyoruz?” Metnindeki Madde Türleri	117
Tablo 139. PATDK “Mutluluk Paradoksu” Metnindeki Madde Türleri	117
Tablo 140. PATDK “Duygunun ve Düşüncenin Uyum” Metnindeki Madde Türleri.....	118
Tablo 141. PATDK “Dejavu” Metnindeki Madde Türleri	118
Tablo 142. PATDK “Empati ve Etik: Özverinin Kökleri” Metnindeki Madde Türleri	119
Tablo 143. PATDK “Dünyanın En Büyük Küçük Prens Koleksiyoncusu: Jean-Marc Probst” Metnindeki Madde Türleri.....	119
Tablo 144. PATDK “Cirit” Metnindeki Madde Türleri	120
Tablo 145. PATDK “Satranç Tarihi” Metnindeki Madde Türleri	121

Tablo 146. PATDK “Dünya Oyuncak Tarihi” Metnindeki Madde Türleri	121
Tablo 147. PATDK “Mangala” Metnindeki Madde Türleri	122
Tablo 148. PATDK “Koleksiyonculuk Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	122
Tablo 149. PATDK “Topoloji” Metnindeki Madde Türleri	123
Tablo 150. PATDK “Bilim Tarihi” Metnindeki Madde Türleri	123
Tablo 151. PATDK “Prof. Dr. Hulusi Behçet” Metnindeki Madde Türleri	124
Tablo 152. PATDK “Atalarımızdan Daha Mı Akıllıyız? Belki de Hayır!..” Metnindeki Madde Türleri	124
Tablo 153. PATDK “Zamanda Yolculuk Yapmak Mümkün Mü?” Metnindeki Madde Türleri	125
Tablo 154. PATDK “Evrenin Yaratılışı” Metnindeki Madde Türleri	125
Tablo 155. PATDK “Uzayda Bağışıklık Sistemine Ne Olur?” Metnindeki Madde Türleri	126
Tablo 156. PATDK “Obsesif Kompulsif Bozukluk” Metnindeki Madde Türleri.....	127
Tablo 157. PATDK “Tarçın ve Kan Şekeri” Metnindeki Madde Türleri.....	127
Tablo 158. PATDK “Asperger Sendromu” Metnindeki Madde Türleri	128
Tablo 159. PATDK “Evrimin Vücudumuzdaki İzleri” Metnindeki Madde Türleri	128
Tablo 160. PATDK “Bir Beslenme Alışkanlığından Daha Fazlası: Vejetaryenlik ve Veganlık” Metnindeki Madde Türleri.....	129
Tablo 161. PATDK “Geleceği Sanal Gerçeklik ile Görmek” Metnindeki Madde Türleri	129
Tablo 162. PATDK “Sosyal Medya Hastalığı” Metnindeki Madde Türleri	130
Tablo 163. PATDK “E-Kitaplar Okuma Tarzını Değiştiriyor Mu?” Metnindeki Madde Türleri	131
Tablo 164. PATDK “Yıldızlara Uzanan Asansör” Metnindeki Madde Türleri	131
Tablo 165. PATDK “Fotoğraf Çekmek Hafızaya Zararlı Mı?” Metnindeki Madde Türleri	132
Tablo 166. PATDK “Geleceğin Ulaşım Araçları Nasıl Olacak?” Metnindeki Madde Türleri	132
Tablo 167. PATDK “Robotların Tarihçesi” Metnindeki Madde Türleri.....	133
Tablo 168. PATDK “Yapay Zekâ: Fırsat Mı, Tehdit Mi?” Metnindeki Madde Türleri	133
Tablo 169. PATDK “Anksiyete Bozuklukları” Metnindeki Madde Türleri	134
Tablo 170. PATDK “İnsanlar Neden Organik Gıda Satın Alıyor?” Metnindeki Madde Türleri	135
Tablo 171. PATDK “Plasebo Etkisi” Metnindeki Madde Türleri.....	135

Tablo 172. PATDK “10 Adımda Sağlıklı Uyku İçin Yapılması Gerekenler” Metnindeki Madde Türleri	136
Tablo 173. PATDK “Bir Sigara Hayattan 12 Dakika Çalışıyor” Metnindeki Madde Türleri	136
Tablo 174. PATDK “GDO’nun Yararları ve Zararları Nelerdir?” Metnindeki Madde Türleri	137
Tablo 175. PATDK “Anadolu’nun İki Balığından Biri Tehlikede” Metnindeki Madde Türleri	137
Tablo 176. PATDK “Geri Dönüşüme Nasıl Katkı Sağlanır?” Metnindeki Madde Türleri	138
Tablo 177. PATDK “Suyu Arıtmak” Metnindeki Madde Türleri	138
Tablo 178. PATDK “Kyoto Protokolü” Metnindeki Madde Türleri.....	139
Tablo 179. PATDK “Yenilenebilir Enerji” Metnindeki Madde Türleri	139
Tablo 180. EÜATSB “Literatür Bilgisi” Metnindeki Madde Türleri	140
Tablo 181. EÜATSB “Madeni Paraların Kenarları Neden Genellikle Tırtıklıdır?” Metnindeki Madde Türleri	141
Tablo 182. EÜATSB “Göbekli Tepe” Metnindeki Madde Türleri	142
Tablo 183. EÜATSB “Anadolu’nun Su Altındaki Tarihine Dalış” Metnindeki Madde Türleri	142
Tablo 184. EÜATSB “Bitcoin” Metnindeki Madde Türleri	143
Tablo 185. EÜATSB “Robotlar ve Yapay Zekâ İşinizi Elinizden Almaya Geliyor: Sefaletin Sonu Mu, Yıkımın Başlangıcı Mı?” Metnindeki Madde Türleri	143
Tablo 186. EÜATSB “eTandem ile Hem Dil Öğren Hem de Dilini Öğret” Metnindeki Madde Türleri	144
Tablo 187. EÜATSB “Kalem Klavyeye Karşı” Metnindeki Madde Türleri	144
Tablo 188. EÜATSB “Küçük Kentte Kadın Girişimci Olmak: Afyonkarahisar’da 2009’dan 2017’ye Ne Değişti?” Metnindeki Madde Türleri.....	145
Tablo 189. EÜATSB “Girişimcilik Kültürü: Türkiye’de Kadın Girişimciliğine Sosyolojik Bir Bakış” Metnindeki Madde Türleri.....	145
Tablo 190. EÜATSB “Dönüşüm Ajanı Olarak Kadın Sosyal Girişimcilerin Profilleri Üzerine Bir Araştırma” Metnindeki Madde Türleri	145
Tablo 191. EÜATSB “Youtube Çağı” Metnindeki Madde Türleri	146
Tablo 192. EÜATSB “Sosyal Medya Bağımlılığının Haber Takibi Motivasyonları Üzerine Etkisi” Metnindeki Madde Türleri	146

Tablo 193. EÜATSB “Başka Dilde Siz, Siz Olmayabilirsiniz” Metnindeki Madde Türleri	147
Tablo 194. EÜATFB “Literatür Bilgisi” Metnindeki Madde Türleri	148
Tablo 195. EÜATFB “Deniz Ulaşımının Hızlı ve Konforlu Araçları” Metnindeki Madde Türleri	149
Tablo 196. EÜATFB “Marmaray Hakkında Teknik Bilgiler” Metnindeki Madde Türleri	149
Tablo 197. EÜATFB “Türksat 5A ve 5B Uydularını Space X Fırlatacak” Metnindeki Madde Türleri	150
Tablo 198. EÜATFB “Sürücüsüz Otomobillere Doğru” Metnindeki Madde Türleri.....	150
Tablo 199. EÜATFB “Robot Arılar” Metnindeki Madde Türleri.....	150
Tablo 200. EÜATFB “İslam Dünyasında Kimya” Metnindeki Madde Türleri	151
Tablo 201. EÜATFB “Tarımda Doğallığın Geri Dönüşü” Metnindeki Madde Türleri	152
Tablo 202. EÜATFB “Aydın İlinde Genç Çiftçilerin İncir Yetiştiriciliğine Devam Etme Kararı Verme Süreçlerinin Temelinde Yatan Faktörlerin Belirlenmesi” Metnindeki Madde Türleri	152
Tablo 203. EÜATFB “Şanlıurfa’da Arıcılık: Sorunlar ve Çözüm Önerileri” Metnindeki Madde Türleri	153
Tablo 204. EÜATFB “Buğdayın Sarı Belası” Metnindeki Madde Türleri.....	153
Tablo 205. EÜATFB “Türkiye Kyoto Protokolü’ne Katılıyor” Metnindeki Madde Türleri	154
Tablo 206. EÜATFB “Endüstriyel Kaynaklı Gürültü Kirliliğinin Araştırılması ve Bir Tekstil Fabrikasında Uygulama Örneği” Metnindeki Madde Türleri	154
Tablo 207. EÜATFB “Dev Virüslerin Kökeni Tartışmasında Yeni Gelişme” Metnindeki Madde Türleri	155
Tablo 208. EÜATSAB “Literatür Bilgisi” Metnindeki Madde Türleri	156
Tablo 209. EÜATSAB “Küresel Tehdit: Zika Virüsü” Metnindeki Madde Türleri	156
Tablo 210. EÜATSAB “Geri Gelen Ölüm: Ebola” Metnindeki Madde Türleri.....	157
Tablo 211. EÜATSAB “Ameliyatlarda Robot-Cerrah İşbirliği” Metnindeki Madde Türleri	157
Tablo 212. EÜATSAB “Gluten ve Çölyak Hastalığı” Metnindeki Madde Türleri	158
Tablo 213. EÜATSAB “Bol Yağlı Besinler İçeren Diyetler Kanserin Yayılmasını Hızlandırıyor” Metnindeki Madde Türleri	158
Tablo 214. EÜATSAB “Adölesan Gebelerde Ruhsal Sorunlar” Metnindeki Madde Türleri	159

Tablo 215. EÜATSAB “Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Sosyal Destek Algısı Düzeylerinin İncelenmesi” Metnindeki Madde Türleri.....	159
Tablo 216. EÜATSAB “İnfertilite ve Tedavisinin Kadınların Çalışma Hayatına Etkisi” Metnindeki Madde Türleri.....	160
Tablo 217. EÜATSAB “Adölesan Anneliğin ve Gebeliğin Adölesanın Sağlığına Etkileri” Metnindeki Madde Türleri.....	160
Tablo 218. EÜATSAB “Beynin Kapasitesi” Metnindeki Madde Türleri.....	161
Tablo 219. EÜATSAB “Olgu Sunumu” Metnindeki Madde Türleri.....	161
Tablo 220. EÜATSAB “Gen Düzenlemenin Altın Çağı: Crispr Sistemi” Metnindeki Madde Türleri	162
Tablo 221. PATDK “Hayat Kurtaran Pratik Bilgiler” Metnindeki Madde Türleri.....	163
Tablo 222. PATDK “Japonya’nın Ortaya Çıkışı” Metnindeki Madde Türleri	163
Tablo 223. PATDK “Muhsin Ertuğrul” Metnindeki Madde Türleri.....	164
Tablo 224. PATDK “Neşeli Günler (Film)” Metnindeki Madde Türleri	164
Tablo 225. PATDK “Bozkurt Lotus Davası” Metnindeki Madde Türleri	164
Tablo 226. PATDK “Geleceğin Meslekleri Neler Olacak?” Metnindeki Madde Türleri ..	165
Tablo 227. PATDK “Hacı Bektaş-ı Veli” Metnindeki Madde Türleri	165
Tablo 228. PATDK “Aztekler” Metnindeki Madde Türleri.....	166
Tablo 229. PATDK “Batıl İnançlar ve Kökenleri” Metnindeki Madde Türleri.....	166
Tablo 230. PATDK “Renklerin İnsanlar Üzerindeki Etkisi” Metnindeki Madde Türleri..	166
Tablo 231. PATDK “Kardeş Olmanın İncelikleri” Metnindeki Madde Türleri.....	167
Tablo 232. PATDK “Meslek Etiği Eğitimi” Metnindeki Madde Türleri.....	167
Tablo 233. PATDK “Tezhip Sanatı ve İncelikleri” Metnindeki Madde Türleri	168
Tablo 234. PATDK “Plastikler” Metnindeki Madde Türleri	168
Tablo 235. PATDK “Pisagor” Metnindeki Madde Türleri	168
Tablo 236. PATDK “Yaşlanmayı Geciktiren Sağlık Tavsiyeleri” Metnindeki Madde Türleri	169
Tablo 237. PATDK “Prof. Dr. Aziz Sancar” Metnindeki Madde Türleri	169
Tablo 238. PATDK “Var Olduğunu Bilmediğimiz 10 Teknolojik Ürün” Metnindeki Madde Türleri	170
Tablo 239. PATDK “Osmanlı’da İlk Matbaa” Metnindeki Madde Türleri	170
Tablo 240. PATDK “Antibiyotikler” Metnindeki Madde Türleri.....	170
Tablo 241. PATDK “Küresel Isınma” Metnindeki Madde Türleri	171
Tablo 242. EÜATSB “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” Metnindeki Madde Türleri.....	171

Tablo 243. EÜATSB “Osteoarkeoloji Nedir?” Metnindeki Madde Türleri	172
Tablo 244. EÜATSB “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” Metnindeki Madde Türleri.....	172
Tablo 245. EÜATSB “Sosyal Medya İletişimi Nedir?” Metnindeki Madde Türleri.....	173
Tablo 246. EÜATSB “Karar Verme” Metnindeki Madde Türleri	173
Tablo 247. EÜATFB “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” Metnindeki Madde Türleri.....	174
Tablo 248. EÜATFB “Yenikapı Marmaray Kazıları” Metnindeki Madde Türleri	174
Tablo 249. EÜATFB “Besin Zinciri ve Enerji Akışı” Metnindeki Madde Türleri.....	174
Tablo 250. EÜATFB “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” Metnindeki Madde Türleri.....	175
Tablo 251. EÜATFB “Prof. Dr. Aziz Sancar’la Röportaj” Metnindeki Madde Türleri	175
Tablo 252. EÜATFB “Küresel Isınma” Metnindeki Madde Türleri.....	175
Tablo 253. EÜATSAB “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” Metnindeki Madde Türleri.....	176
Tablo 254. EÜATSAB “Hamile Anneler Dikkat! Zika Virüsü Bebeğinize Ne Gibi Zararlar Verir?” Metnindeki Madde Türleri	176
Tablo 255. EÜATSAB “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” Metnindeki Madde Türleri.....	177
Tablo 256. EÜATSAB “Periferik Sinir Sistemi Hastalıkları” Metnindeki Madde Türleri	177
Tablo 257. EÜATSAB “Genetik Hastalıklar Nelerdir?” Metnindeki Madde Türleri.....	178
Tablo 258. Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türleri	179
Tablo 259. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türleri	181
Tablo 260. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II Ders Kitabındaki Madde Türleri	183
Tablo 261. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III Ders Kitabındaki Madde Türleri	185
Tablo 262. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Sosyal Bilimler) Madde Türleri	187
Tablo 263. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Fen Bilimleri) Madde Türleri...	189
Tablo 264. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Toplam) Madde Türleri	190
Tablo 265. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Madde Türleri	193
Tablo 266. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türleri	195

Tablo 267. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türleri	197
Tablo 268. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinde Yer Alan Madde Türleri	199
Tablo 269. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türleri	200
Tablo 270. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türleri	201
Tablo 271. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türleri	203
Tablo 272. Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Madde Türlerinin Sayıları (Okuma)..	204
Tablo 273. Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Madde Türleri (Dinleme)	205

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Ölçme Araçlarının Özellikleri	20
Şekil 2. Değerlendirme Türleri	23
Şekil 3. Dil Yeterlikleri Basamakları (AOÖÇ, 2021, s.40)	27
Şekil 4. Dereceli Puanlama Anahtarı Örneği	34
Şekil 5. Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	180
Şekil 6. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	182
Şekil 7. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	184
Şekil 8. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	186
Şekil 9. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabının Sosyal bilimler Bölümündeki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	188
Şekil 11. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	192
Şekil 13. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	196
Şekil 14. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	198
Şekil 15. Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinde Kullanılan Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	199
Şekil 16. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinde Kullanılan Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	201
Şekil 17. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinde Kullanılan Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	202
Şekil 18. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinde Kullanılan Madde Türlerinin Oransal Dağılımı	204

KISALTMALAR

DİLMER- Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

EÜATFB- Erciyes Akademik Türkçe Fen Bilimleri

EÜATSAB- Erciyes Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri

EÜATSB- Erciyes Akademik Türkçe Sosyal Bilimler

GÜÜÖAT – Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe 1

İSUBAT1- İstanbul Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 1

İSUBAT2- İstanbul Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 2

İSUF SAT- İstanbul Fen ve Sağlık Bilimlerde Akademik Türkçe 3

PATDK- Pegem Akademik Türkçe Kitabı

TÖMER- Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi

YÖK- Yükseköğretim Kurulu

YTB- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem durumu

İnsanlar dünyaya geldiği ilk andan itibaren çevresiyle etkileşimini dil vasıtasıyla sağlamaktadır. Dilin bu işleviyle birlikte bireyler kendisini çevreleyen sistem içerisinde bir değer olarak görülür. İnsanların ilk andan itibaren dil kullanımı ana dili aracılığıyla sağlanır. Etrafındaki nesneleri, olayları ana dili ile kavramaya çalışır. Eğitim sisteminin bir parçası olduktan sonra ise artık farklı dilleri öğrenme süreci başlar. Fakat günümüzde teknolojinin ciddi atılımlarından ötürü dil öğrenimi eğitim ortamlarıyla sınırlı kalmamaktadır. Özellikle 2000’li yıllar ve sonrasında doğan bireylerin teknolojinin içinde gelişimlerini sürdürmesi ve teknolojiye ulaşım kolaylığı farklı bir dili öğrenme sürecini eğitimin formel yapısına adım attığı andan öncesine taşımıştır. Dünyanın adeta küçük bir kasaba olmasını sağlayan teknoloji beraberinde küreselleşmeyi de getirmesiyle ele alındığında insanlar ana dilleri dışında yabancı bir dil öğrenme zorunluluğunu hissetmeye başlamıştır. Bu durum beraberinde farklı bakış açılarını getirmiştir.

Yabancı dil öğretiminde sürecin farklı boyutlarını ise dil öğretiminin sınıflandırılması oluşturmaktadır. Dil öğretiminde genel amaçlı dil öğretimi, özel amaçlı dil öğretimi ve sosyal amaçlı dil öğretimi sınıflandırması yaygındır. Özel amaçlı dil öğretimi kendi içerisinde mesleki amaçlı yabancı dil öğretimi ve akademik amaçlı yabancı dil öğretimi şeklinde sınıflandırılmıştır (Jordan, 1997). Bu sınıflandırma içerisinde yer alan akademik amaçlı dil öğretimi; bireylerin kavramları, olguları, olayları öğretebilmek amacıyla gerçekleştirdiği bir dil öğretim boyutu olarak ele alınabilir.

Eğitim, turizm, iş, evlilik vb. gerekçelerle bireylerin dil öğrenmeyi önemli bir kazanım olarak gördüğü 21. yüzyıl, küresel çapta ciddi adımlar atan Türkçenin de öğrenilmesi ihtiyacını doğurmuştur. Özellikle coğrafi konumu, tarihsel yapısıyla Türkçe; yabancı dil olarak öğrenilmek istenen bir dil hüviyetini kazanmıştır. Bu durum dünyanın birçok noktasında Türkçe öğretilmesini ve öğrenilmesini sağlamaktadır. Yunus Emre Enstitüsü,

Türkiye Maarif Vakfı, Türk İşbirliği ve Koordinasyonu Ajansı Başkanlığı (TİKA) vb. kurum ve kuruluşlar Türkçeyi ve Türk kültürünü dünyanın birçok farklı noktasına taşımayı ve öğretmeyi amaç edinmiştir. Yunus Emre Enstitüsünün yurt dışında toplam 85 kültür merkezi bulunmaktadır. Türkiye Maarif Vakfı ise 51 ülkede eğitim faaliyetlerinde bulunmaktadır. Bu kurumların faaliyetleriyle birlikte dizi, film, spor, siyaset vb. alanlarda başarılı adımların atılması yurt dışındaki Türkiye algısını olumlu anlamda geliştirmiştir. Bu olumlu algı Türkiye'ye her yıl düzenli olarak yabancı uyruklu kişilerin turizm, eğitim vb. amaçlarla gelmesini sağlamaktadır. Özellikle eğitim amaçlı olarak Türkiye'ye gelen öğrencilerin sayısı her geçen yıl artmaktadır. Lisans ve lisansüstü eğitim aşamalarında Türkçeyi etkili bir şekilde kullanmaları ihtiyacı üniversitelerin TÖMER (Türkçe Öğretim Merkezi) ve DİLMER'lerine (Dil Merkezi) olan ilgiyi de artırmaktadır. Bu yüzden yurt dışından Türkiye'ye lisans ve lisansüstü eğitim faaliyetlerini yürütmek amacıyla gelen öğrenciler üniversitelerin TÖMER ve DİLMER'lerinde belirlenen dil yeterliliklerine sahip olmak amacıyla eğitim görmektedir. Hangi dil seviyesinde oldukları dil öğrenim sürecinin şekillenmesinde önem arz etmektedir. Bunu belirleyebilmek için ise Türkçe yeterlik sınavları veya düzey belirleme sınavları yapılmaktadır. Türkiye'de yer alan TÖMER, DİLMER ve resmi/özel yabancılara Türkçe öğretimi kurumlarının eğitim süreçlerinde öğrencilerin dil seviyeleri A1, A2, B1, B2, C1 şeklinde belirlenmiştir. Öğrencilerden bu süreçte C1 seviyesinde puan almış olmaları ve bunu sertifikalandırmaları beklenmektedir. Yurt dışından gelen öğrenciler ancak bu belirlenen dil yeterlik düzeyine sahipse Türkiye'de lisans ve lisansüstü eğitim alma hakkına sahip olabilmektedir.

Yurt dışından eğitim amacıyla Türkiye'ye gelen öğrencilerin lisans ve lisansüstü eğitim süreçlerinde karşılaştıkları problemlerden birini ise akademik dile hâkim olma konusundaki eksikler oluşturmaktadır. Akademik Türkçeye yönelik yeterli eğitimler verilmemektedir (Eroğlu, 2022, s. 16). Uluslararası öğrenciler yurt dışından Türkiye'ye eğitim amacıyla geldikleri zaman kısmen gündelik Türkçe ile günlük işlerini yürütebilmektedir fakat üniversitelere gittikleri zaman oradaki dile hâkimiyet sağlayamamaktadırlar. Çünkü öğrencilerin günlük yaşamlarında (yurtta, markette, kafede, sokakta) karşılaştıkları dil ile fakülte ve enstitülerde karşılaştıkları dilin içerik, konu ve bağlam açısından farklılık gösterdiği bilinmektedir (Tüfekçioğlu, 2018, s. 7). Bu durum eğitim süreçlerinde yabancı öğrencilerin ciddi sorunlar yaşamasına ve hedefledikleri konunun uzağında kalmalarına, başarısız olmalarına yol açmaktadır. Bu başarısızlık sürecinin sonunda ise bireyin öğrenmeyi hedeflediği dile karşı olumsuz tutumlar geliştirmesine sebep olmaktadır. Bu olumsuz

durumların önüne geçmek ve öğrencilerin başarılı bir öğrenme süreci geçirmesini sağlamak amacıyla Türkiye’de bulunan birçok üniversitede akademik Türkçe dersleri verilmiştir. Özellikle C1 sertifikasına sahip olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) bursu ile Türkiye’de eğitimlerine devam eden uluslararası öğrencilerin 140 saatlik akademik Türkçe derslerini almaları zorunlu kılınmıştır (Memiş, 2021, s. 110). Bu sayede Türkiye’de lisans ve lisansüstü eğitim almak isteyen uluslararası öğrenciler gerekli ön bilgilere sahip olarak sürece katılabilmektedir.

Akademik Türkçe dersleri ile birlikte uluslararası öğrencilerin akademik dil yetkinlikleri gelişmeye başlamıştır ve uluslararası öğrencilerin Türkçeyi akademik amaçlı öğrenimi süreci başarılı bir şekilde devam etmiştir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin sonucunda ise olumlu dönütler alınması sağlanmıştır. Akademik Türkçe her ne kadar sürecin doğru bir şekilde ilerlemesine ön ayak olmuşsa da beraberinde karşılaşılan güçlükleri de getirmiştir. Bu güçlükleri Özkan ve Başkan (2020, s. 464) öğrenci kaynaklı, eğitici kaynaklı, ders kitapları ve materyal kaynaklı, öğrenim sürecindeki diğer güçlükler şeklinde dört başlıkta sıralamıştır. Akademik Türkçe öğretiminde öğrenim sürecindeki güçlüklerin başında yer alan ölçme ve değerlendirme kaynaklı problemler çözüm bekleyen sorunlardan birisidir. Eğitim sürecindeki başarının veya başarısızlığının ne ölçüde olduğunu tespit etmede önemli bir işleve sahip olan ölçme ve değerlendirmenin akademik Türkçe öğretiminde yol açtığı en büyük sorun olması bu alanın geliştirilmesi gereken önemli hususlarından biridir. Yabancılar Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirmenin en büyük sorunlarından biri olan standart oluşturmamanın (Boylu ve Başar, 2016, s. 322) akademik Türkçe sınıflarına ve derslerine de sirayet ettiği söylenebilir. Farklı dil seviyelerine ait ve farklı alanlardaki öğrencilerin bir çatı altında toplanması sonuçların doğru değerlendirilmesini ve yordanmasını güçleştirmektedir. Bu durumda ise başarının ve başarısızlığın tanımı yapılamamaktadır. Bununla birlikte akademik Türkçe ders kitaplarında ve farklı materyallerde ölçme ve değerlendirme kısımlarının olmaması veya yetersiz durumda olması da akademik Türkçenin sorunlarının başında gelmektedir (Fidan, 2024, s. 287). Akademik Türkçenin öğrencilerde gelişimi üzerinde durduğu akademik dinleme, akademik konuşma, akademik okuma ve akademik yazmanın geleceğe dönük sinyalleri öğretim başında, sırasında ve sonunda yapılan ölçme ve değerlendirme işlemlerine göre yorumlanabilir.

Akademik Türkçenin bir diğer önemli sorununu ise ders kitapları ve materyal kaynaklı sorunlar oluşturmaktadır. Ders kitaplarının sayıca az olması bu bağlamdaki sorunların başında yer aldığı söylenebilir. Ders kitaplarında bulunan etkinliklerin uluslararası

öğrencilerin dil becerilerine dönük olması önemli bir avantajdır fakat bu etkinliklerin farklı disiplinlere yönelimli öğrencilerin ilgi alanlarına göre hazırlanması üzerinde durulan önemli bir konudur. Metinlerden hareketle hazırlanan etkinliklerde kullanılan soru madde türlerine dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu durum etkili öğrenmelere ve ileriye dönük olumlu geri dönüşler alınmasına katkı sağlayacaktır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe öğrenim süreçlerinde materyal olarak kullandıkları ders kitaplarında yer alan etkinliklerde kullanılan soru maddelerinin ne türde olduğu, öğrencilerin hangi dil becerilerini geliştirici nitelikte oldukları ve bu soru maddelerinin nasıl bir dağılım gösterdiği sürecin doğru değerlendirilmesinde ve yorumlanmasında öğreticilere avantaj sağlayacaktır. Nitekim bu tez çalışmasında akademik Türkçe ders kitaplarında hangi soru madde türlerinin ne sıklıkla kullanıldığının tespit edilmesi ve dil becerilerinin gelişimine nasıl bir katkı sağlayabileceği akademik Türkçenin ölçme ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar için bir farkındalık oluşturması beklenmektedir. İlerleyen süreçte hazırlanması düşünülen akademik Türkçe ders kitaplarında hangi soru maddelerinin tercih edilebileceği veya hangi dil becerisi bağlamında, hangi madde türlerinin kullanımının etkili sonuçlar doğurabileceğine yönelik çalışmalara çözümler sunacağı düşünülmektedir.

1.2.Araştırmanın amacı ve önemi

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusu üzerinde çalışmalar devam etmektedir. Fakat gerek ana dili olarak Türkçe öğretiminde gerek yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılan çalışmalarda ölçme değerlendirme hususu diğer konu başlıklarına göre arka planda kalmaktadır. Bu durumun giderilememesi ise alan yazınında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimindeki en büyük sorunlardan birini oluşturmaktadır. Bu sorunların tespitinde ve çözümlerinin bulunmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin A1 seviyesinden başlayarak C1 seviyesine kadar uygulanan yeterlik sınavları, düzey belirleme sınavları, kur sınavları vb. ölçme ve değerlendirme süreçleri değerlendirmelerin yapılmasında ciddi rol oynamaktadır. Fakat C1 seviyesinden sonra öğrencilerin akademik Türkçe aşamasında gelişimlerini sürdürmelerinde yabancılara Türkçe öğretimi bağlamında ölçme ve değerlendirme süreçlerine yönelik etkinlikler bulunmamaktadır.

Alan yazını çalışmaları incelendiği sırada Türkçenin yabancı dil olarak ğretiminde lme ve değerlendirme bağlamında çalışmaların olduğu görülmektedir (Aktar, 2023; Aktar ve Yağmur şahin, 2023; Arı ve Top, 2018; Boylu, 2019; Dinçel, 2021; Doğan ve zkan, 2023; Duman, 2022; Gedik, 2017; Ger, 2007; Güney, 2019; Işıkoğlu, 2023; Kana ve Güney, 2020; zyalın ve Kana, 2020; şimşek ve Aktaş, 2020; Tekşan ve Kaynak, 2023; Ulutaş ve Kara, 2019). Fakat bu çalışmaların Türkçenin yabancı dil olarak ğretiminde önemli bir çalışma sahası olan akademik Türkçe alanında yeterince yer almadığı tespit edilmiştir. Akademik Türkçe disiplini alanında yapılan çalışmalarda ihtiyaç analizi (Konyar, 2019), söz varlığı (Eroğlu, 2022; Sayar, 2023; Tüfekçioğlu, 2018), kitap setlerindeki etkinliklerin incelenmesi (Bakırdöğen, 2022; zdemir, 2021), akademik okuma/yazma/dinleme (Dereli, 2023; Kocaman Gürata, 2022; Yılmaz, 2022; Demirel Aydemir, 2023; Seyedi, 2019) konuları etrafında şekillenmiştir. Akademik Türkçe ve lme- değerlendirme bağlamındaki alışmalar (Bayrakdar, 2023) sayıca çok azdır. Akademik Türkçede lme ve değerlendirme alanında çalışmaların yapılamamasında ise belirli bir programının olmaması önemli bir etkidir. Fakat akademik Türkçe ğrenim süreci içerisinde önemli bir konumda yer alan ders kitaplarının ve bu gelişim sürecinde rol üstlenen ders kitaplarındaki etkinliklerde yer alan soru madde türlerinin kullanım sıklığının ne durumda olduğu, hangi madde türlerine yer verildiği ve öğrencilerin dil becerilerine ne gibi katkılar sağlayabileceği konusunun irdelenmesi ileriye dönük akademik Türkçe ve lme-değerlendirme çalışmalarına katkı sağlayabilecektir. Çalışma kapsamında ele alınan ğretim materyallerinin ve bu materyallerdeki soru maddelerinin hangi dil becerilerinin gelişimine katkı sağlayabileceğinin yordanmasına yardımcı olabilecektir.

Bu bağlamda tez çalışması kapsamında akademik Türkçe ders kitaplarındaki soru madde türlerinin ne olduğu, kullanılan soru maddelerinin kullanım sıklığı ve dil becerilerine yönelik ne gibi tespitlerin yapılabileceğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ğretimi süreci için hazırlanan 8 akademik Türkçe ders kitabı inceleme altına alınmıştır.

1.3.Problem cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; “Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan akademik Türkçe ders kitaplarındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

1.4.Alt problemler

Araştırmanın alt problemleri şöyledir:

1. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
2. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
3. Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
4. Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
5. Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe II ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
6. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
7. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
8. İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?
9. Pegem Akademik Türkçe ders kitabındaki soru madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?

1.5.Sınırlılıklar

Araştırma;

- Erciyes Üniversitesi Akademik Türkçe sosyal bilimler, sağlık bilimleri ve fen bilimleri ders kitapları,
- Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I-II ders kitapları,
- İstanbul Üniversitesi Uluslararası Öğrenciler için Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I-II ve Uluslararası Öğrenciler için Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III ders kitapları,
- Pegem Akademik Türkçe ders kitaplarındaki dinleme ve okuma metinleri ile sınırlıdır.
- İzmir Yabancılar İçin Mesleki Türkçe (İktisadi İdari Bilimler Türkçesi) ders kitabına ulaşamadığı için ve yalnızca bir alana özgü ders kitabı olduğu için çalışmaya dahil edilememiştir.

BÖLÜM II

ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. Dil

İnsan doğası gereği kendisini çevreleyen dünyanın içerisinde birey olabilmeyi kendine başat hedef olarak görmektedir. Bunu ise etrafındakilerle etkili ve doğru bir iletişimle başarabilir. Bu iletişimin en temel aracı ise dildir. Dil yalnızca bir iletişim aracı da değildir. Düşüncenin, üretimin bir koşuludur. İnsan düşüncelerini, duygularını, isteklerini dili ile yansıtabilmektedir. Dilin tanımlanabilmesi, açıklanabilmesi amacıyla geçmişten günümüze birçok araştırma ve tanım yapılmıştır.

TDK Türkçe Sözlük'te (URL 1) dil, “İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan, uzlaşmaya dayalı olarak oluşturulmuş sesli veya görsel işaretler sistemi.” şeklinde tanımlanmaktadır. Banguoğlu (2019, s.9) ise dili, insanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemi şeklinde tanımlamıştır. Bu tanımlardan hareketle dilin arzuları, istekleri ifade etmeye yarayan işaretler olduğuna ulaşılmaktadır.

Eker (2016, s. 3) “Dil; insanı insan yapan değerlerin en başta gelenlerindendir.” tanımı ile dilin insan doğası gereği ne gibi bir öneme sahip olduğuna vurgu yapmıştır. Ergin (2011) ise dili insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendine has yasaları olan canlı bir varlık, bilinmeyen zamanlarda temeli atılmış gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş toplumsal bir kurum şeklinde tanımlamıştır. Bu tanım ile dilin belirli bir zamanda ortaya çıkmadığı ve toplumsal bir kurum olduğu anlaşılmaktadır.

Fischer (2021, s. 1) “Dil; bilgi alışverişi, canlılar dünyasının ilişki ağıdır.” tanımı ile dilin ilişkisel yönüne vurgu yapmıştır. Aksan (2017, s. 9) dilin çok yönlü olduğunu ve sırlarının ne olduğu bugün bile çözülememiş büyümlü bir varlık olduğuna işaret etmektedir.

Tüm bu tanımlardan hareketle dilin birden fazla işlevinin olduğunu, anlaşmayı sağlayan bir araç, meramları ifade etmekte kullanılan işaretler sistemi, olağanüstü birleşim, ilişki ağı, büyümlü bir varlık olduğu söylenebilir.

2.2. Dil öğretimi

Bireylerin iletişim sürecinde etkin vasıta konumunda bulunan dil, anne karnında beceriler düzeyinde edinilmeye başlanmaktadır. Herhangi bir engeli bulunmayan anne karnındaki bebek, çevresindeki sesleri dinleyerek dil öğrenimine başlamaktadır. Dil öğreniminin öğretici boyutunda ise dil öğretimi kavramı ön plana çıkmaktadır. TDK Türkçe Sözlük'te (URL 2) "öğretim" kavramı belli bir amaca göre gereken bilgileri verme işi; talim, tedrisat ve öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme işi şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımlamadan hareketle dil öğretimi için dil ile ilgili bilgileri ve becerileri verme işi şeklinde bahsedilebilir. Ana dili öğretimi ve yabancı dil öğretimi şeklinde bir sınıflandırma mümkündür. Ana dili, bireyin anne karnından itibaren maruz kaldığı ve bireyin hayatı boyunca gelişimini sürdürecektir toplumsal bir olgudur (Yavaş, 2023, s. 6). İçinde doğduğu çevrenin, ailesinin dilini öğrenme-öğretme süreci ana dili öğretimi; farklı nedenlerden ötürü ana dili dışında farklı bir dili öğrenmek ise yabancı dil öğrenimi-öğretimi şeklinde ifade edilmektedir.

Dil öğretimini beceriler düzeyinde ele almak mümkündür. Günümüzde dil öğretimi bu düzeyde gerçekleşmektedir. Anlama ve anlatma olmak üzere iki başlıkta ele alınan dil becerilerinin anlama boyutunu dinleme ve okuma, anlatma boyutunu ise yazma ve konuşma oluşturmaktadır. Bu beceriler çeşitli etkinlikler, uygulamalar aracılığıyla bireylerin etkili iletişim becerilerinin geliştirilmesi amacıyla öğretilmektedir.

Dil öğretimi bir süreçtir. Bu sürecin öğretmen ve öğrenci açısından kolaylaşması ve olumlu çıktıların alınmasında birçok yaklaşım geliştirilmiştir. Bu yaklaşımları geleneksel, davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı yaklaşım şeklinde sınıflandırmak mümkündür. Geleneksel yaklaşımlar, dil bilgisi yaklaşımı ve kelime yaklaşımı, kültür yaklaşımı; davranışçı yaklaşımlar; bilişsel yaklaşımlar; iletişimsel yaklaşım ve kavramsal-işlevsel yaklaşımlar, yapılandırmacı yaklaşımlar; beceri ve etkinlik yaklaşımı şeklinde sınıflandırılmaktadır (Güneş, 2016, s. 44). Bu yaklaşımlar süreç içerisinde öğretim programlarına yansımış ve öğretim süreçlerinde değerlendirilmiştir.

2.3. Yabancı dil öğretimi

Bireyler ana dili öğrenme sürecinin beraberinde küreselleşen dünyanın bir ferdi olması yönüyle ana dili dışında bir dil öğrenme ihtiyacını hissetmektedir. Bu sebeple kişilerin ana

dilleri dışında farklı bir dil öğrenme durumu yabancı dil öğretimi olarak ele alınmaktadır (Demircan, 2013, s. 17). Yabancı dil öğretimi tıpkı ana dili öğretiminde olduğu gibi küçük yaşlarda başlanması gereken bir durumdur. Bu sürecin erken başlamış olması etkili bir yabancı dil öğretim/öğrenim süreci gerçekleşmesini mümkün kılacaktır.

Erken yaşlarda dil öğrenimi yalnızca bireylerin sorumluluk duygusuyla gerçekleştirmesi gereken bir süreç olarak ele alınmamalıdır. Özellikle çocukluk dönemlerinde yabancı dil öğrenmeye başlayan bireylerin öğrenmeyenlere oranla ciddi avantajlarının olduğu söylenebilir. Onan (2012, s. 222), erken yaşta yabancı bir dilin öğrenilmesinin çocukların kişisel gelişimine katkı sağlayacağını ifade etmektedir. Çocukların yabancı bir dil öğrenmesi kültürel zenginliklerin, toplumsal farkındalıkların, derslerindeki not ortalamalarını ve sosyal durumlarını ileri seviyeye taşıyacaktır (Ilıcalı Koca, 2022, s. 8). Yabancı dil öğrenimi sürecinde bireyler başka bir dili öğrenme sürecinde olduklarından dolayı farklı bakış açılarına sahip olurlar ve benzerlikleri/farklılıkları görme becerisini de kazanmış olurlar (Moeller & Catalano, 2015).

Ana dil öğretiminde olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de dört temel dil becerisinin öğretimi şeklinde bir süreç izlenmektedir. Yabancı dil becerilerinin öğretiminde anlama becerileri olan dinleme ve okuma, anlatma becerileri olan konuşma ve yazma öğretim sürecinin şekillenmesini sağlamaktadır. Bu beceriler uygulamalar, etkinlikler aracılığıyla öğretmenler tarafından öğrencilere aktarılmaktadır. Bu beceriler çeşitli yöntem ve tekniklerin kullanımı ile öğrencilere kazandırılmaktadır.

2.4. Özel amaçlı dil öğretimi

21. yüzyıl teknolojinin gelişiminin günden güne arttığı ve hayatın her alanını etkisi altına alan bir *teknoloji çağı* özelliği göstermektedir. Bu durum özellikle askeri, sanayi, ekonomi, eğitim ve birçok iş kolunu etkisi altına almaktadır. Eğitim bağlamında değerlendirildiğinde ise eğitim, sayılan diğer alanları doğrudan veya dolaylı yollarla etkilemektedir. Özellikle eğitimin yeni vizyonunu oluşturan 21. yüzyıl becerileri diğer alanlara olan etkinin gücünü artırmaktadır.

21. yüzyıl becerileri olarak nitelendirilen ifadeler ise;

-Öğrenmeyi öğrenme,

- Eleştirel düşünme ve problem çözme,
- İletişim ve iş birliği,
- Yaratıcılık ve yenilik,
- Okuryazarlık becerileri,
- Bilgi okuryazarlığı,
- Medya okuryazarlığı,
- Bilgi iletişim teknolojileri okuryazarlığı,
- Finansal okuryazarlık,
- Yaşam ve kariyer becerileri,
- Esneklik ve uyum,
- Girişimcilik ve kendini yönetme,
- Sosyal ve kültürlerarası beceriler,
- Üretkenlik ve hesap verilebilirlik,
- Liderlik ve sorumluluk, başlıkları ile ifade edilmektedir (Uçak, 2022).

21. yüzyıl becerileri ülkemizde ana dili öğretim programına da yansımıştır. TDÖP (2019)’te öğrencilere kazandırılması gereken yetkinlikler bölümünde “Anadilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade” şeklinde 21. yüzyıl bireylerinden beklenen davranışların, farkındalıkların kazandırılması hedeflenmiştir.

21. yüzyıl becerilerine sahip bireylerden beklenen nitelikler arasında yer alan ana dilde ve yabancı dildeki yetkinlikler kişilerin hem akademik hem mesleki kariyerlerinde ilerleyebilmeleri adına büyük önem taşımaktadır (Bayrakdar, 2023, s. 9). Bu bağlamda üzerinde durulan yabancı dilde yetkinlik küreselleşen dünyanın bireyler üzerinde gerçekleşmesini hedeflediği bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireylerin gündelik yaşamlarında veya akademik amaçlarla yabancı bir dili öğrenmesi zorunluluk hâlini almaya başlamıştır. Dil öğrenim sürecinde gündelik ihtiyaçlarını gidermek maksadıyla bireyler günlük dil kullanımına hâkim olmayı yeterli görebilmektedir fakat eğitim, iş vb. durumlardan ötürü dil öğrenimine ihtiyaç duyan kişiler yalnızca günlük dil becerilerini

geliştirme ihtiyacıyla karşı karşıya kalmamaktadır. Bu noktada özel amaçlı dil öğretimi ortaya çıkmaktadır.

Özel amaçlı dil öğretimi, çeşitli alanların ihtiyaçları sonucunda ortaya çıkan bir dil öğretim alanı olarak değerlendirilebilir. Arat'a göre (2022, s. 18) “özel amaçlı dil öğretiminde, kişilerin akademik kariyerlerinde ve meslek hayatlarında kullanmak üzere öğrendikleri bir yabancı dilde ihtiyaç duydukları dil yeterliliklerine ulaşması hedeflenmektedir.”

Alan yazını incelendiğinde özel amaçlı dil öğretiminin tanımı yapılırken dört mutlak, iki değişken özellikleri üzerinde durulduğu gözlenmektedir.

Mutlak Özellikler:

- Dil öğretimi öğrencinin özel amaçlarını ve gereksinimlerini karşılayacak biçimde planlanır.
- Dil öğretiminin içeriği belirli uzmanlık alanları, meslekler ve etkinliklerle ilgilidir.
- Dil öğretimi hedeflenen uzmanlık veya mesleğe uygun olan dil özelliklerine odaklanır.
- Genel dil öğretimiyle karşıtlık ilişkisi gösterir.

Değişken Özellikler:

- Metodoloji genel amaçlı yabancı dil öğretiminden farklı olabilir.
- Dil öğretimi belirli bir dil becerisiyle sınırlandırılabilir (Stevens, 1998; akt. Gürata ve Durmuş, 2020, s. 44).

2.5. Akademik dil

Bir dili öğrenmedeki ilk amacın o dile ait gündelik kullanımları hayata geçirmek olduğu söylenebilir. Bir dil öğrencisi öncelikle dilin konuşucuları ile iletişime geçmeye çalışacaktır. İsteklerini, problemlerini etrafındaki ana dili kullanıcılarına aktarmak ilk hedefi olacaktır. Yeme-içme, barınma, güvenlik vb. bireyin günlük ihtiyaçlarına yönelik bir dil öğretimi başlangıç için kaçınılmazdır. Fakat zamanla birey öğrendiği veya öğrenmek üzere olduğu

dili eğitim amacıyla öğrenmeye istekli hâle gelecektir. Bu durumda da dilin eğitim amacıyla kullanımında karşısına *akademik dil* kavramı çıkacaktır.

Akademik dil, kapsamı gereği terminoloji hâkimiyetine dayalı bir yapıyı sunmaktadır. Bu yönüyle gündelik yaşamda kullanılan dilden farklılık gösterir. Tompkins (2009), günlük dil ile akademik dil arasındaki farklılıkları ortaya koymuştur.

Tablo 1

Günlük Dil-Akademik Dil Arasındaki Farklar

	Günlük Dil	Akademik Dil
Konular	Konular bilindik, sıradan ve somut; genellikle verilen birkaç ayrıntı ile incelenir.	Konular bilinmedik, karışık, soyut olabilir. Daha fazla bilgi verilir. Derinlemesine incelenir.
Kelimeler	Günlük ve bilindik kelimeler kullanılır.	Teknik terimler, jargon, çok heceli kelimeler kullanılır.
Cümle Yapıları	Cümleler daha kısa ve içeriğe bağlıdır.	Cümle yapıları daha uzun ve birleşiktir.
Bakış Açıları	Bir fikir ya da bakış açısı paylaşılır. Paylaşılan fikirler ya kişisel ya da ön yargılıdır.	Farklı bakış açıları düşünülmüş ve analiz edilmiştir. Sıkça kişisellik uzaktır. Nesneldir.

Tompkins (2009) (akt. Tok, 2012, s.23).

Akademik dili tanımlarken kesin bir sınır yoktur (Snow, 2010, s. 450). Fakat alan yazınında akademik dil ile ilgili çeşitli çalışmalarda tanımlar yapılmıştır. Scarcella'ya göre (2003) akademik dil, mesleki kitaplarda kullanılan ve akademik disiplinlerle ilişkilendirilen dildir. Anstrom vd. (2010) akademik dili, öğrencilerin bilgiyi edinmelerine ve kullanmalarına yardımcı olmak için kullanılan dil şeklinde tanımlarken Seyedi (2020) akademik dili bilgi ve veri içeren birleşik cümle yapıları, bilimsel kavramlar ve terimler bilgisi şeklinde tanımlamaktadır. Gottlieb ve Ernst-Slavit (2013); akademik dili sosyokültürel bir bağlam içinde işlemiştir; sosyokültürel bağlam ise akademik dil öğrenimi, dersin konusu veya teması da dahil olmak üzere öğrenci ile öğrenme ortamı arasındaki etkileşimi kapsamaktadır. Akademik dil, okullarda dilin öğretilmesinde kullanılan dil türüdür (Richards ve Schmidt, 2013). Bir diğer tanımda ise akademik dil, öğrencilerin okulda aktarılan bilgileri anlamak ve bilgiyi beklenen şekilde sunmak için kullandıkları dildir (Spycher, 2009). Yapılan tanımlardan hareketle kesin sınırların henüz konulamadığı, araştırmalarda tanımlamalar yapılırken içeriksel ve biçimsel özelliklerin ayrı ayrı veya birlikte değerlendirildiği görülmektedir. Özellikle tanımlarda okullarda kullanılan bir dil türü olmasından dolayı “okul” kavramına sıkça yer verildiği görülmektedir.

2.6. Yabancılar Türkçe öğretimi ve yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları

Tarihin her devrinde geniş coğrafyalarda hüküm sürmüş olan Türkler yaşadıkları dönemde kendinden olmayan fakat birlikte yaşadıkları kavimlerle iletişimlerini sağlarken kendi dillerini, kültürlerini korumanın, geliştirmenin ve aktarımının önemini göz ardı etmemiştir. Bu sebepten ötürü tarihsel süreçte Türkçenin ana dili konuşurları dışındakilere öğretimi ön plana çıkmıştır. Türkçenin yabancı bir olarak öğretiminin tarihsel kökenleri üzerine çeşitli çalışmalar bulunmaktadır fakat bu çalışmaların sonuçları henüz kesinlik kazanmamıştır. Türkçenin tarihsel kökenine yönelik incelenebilecek ilk yazılı çalışmaların 6. yüzyılda Yenisey Yazıtları ve 8. yüzyıldaki Orhun Abideleri olduğu belirtilebilir. Fakat bu aşamada Yenisey Yazıtları okunabilir olmaması yönünden incelemelere dahil edilememektedir. Orhun Abideleri ise en eski yazılı kaynak olarak değerlendirilmektedir. Bundan ötürü Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi hususunda değerlendirilecek en eski çalışma Orhun Abideleri'dir. Bazı tarihi verilere göre ise Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin 8.

yüzyılda Uygurların, Moğol Hanedanlarına ve toplumuna Türkçeyi öğretmesiyle başladığı kabul edilmektedir (Güzel, 2020, s. 5). Alan yazını incelendiğinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin tarihine yönelik ifadelerde farklılıkların olduğu görülmektedir. Nitekim Biçer (2011), Türkçenin yabancılara öğretimi konusunda bilinen ilk yazılı eserin Kaşgarlı Mahmud'un yazmış olduğu Divanü Lügati't-Türk olduğunu ifade etmektedir. Bu durum ise Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin ilk kez Karahanlılar döneminde yapıldığını göstermektedir. Yabancılara Türkçe öğretimine yönelik çalışmaların özellikle yönetilenlerin yabancı yönetenlerin ise Türk olduğu Memlûk döneminde ağırlık kazandığı ifade edilmektedir. Fakat bu dönemlerde yapılan çalışmaların sistemli ve profesyonel bir dil öğretimi üzerine olduğu söylenemez. Yabancılara Türkçe öğretiminin sistemli bir çalışma sahası olması Cumhuriyet Dönemi'nde 1984 yılında Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinin (TÖMER) kuruluşu olarak görülmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretiminin sistemli bir şekilde ilerletilmeye başlandığı yıllardan itibaren öğretim süreçlerinde öğretici ve öğrencilerin en sık başvurduğu ders materyalleri olarak ders kitapları karşımıza çıkmaktadır. Genel bağlamda ders kitapları öğrenme sürecinde öğretmenlerin en sık başvurduğu öğretim materyalidir. Ders kitapları; eğitim-öğretim, bilgi üretim ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere rağmen öğrenme sürecinin vazgeçilmez araçları olma özelliğini korumaktadır (Aslan, 2010, s. 216). Bu bağlamda her ne kadar geleneksel bir öğrenme ortamı sunuyor olsa da ders kitapları en önemli araç özelliğini sürdürmektedir. Eğitimin birçok branşında olduğu gibi dil öğretiminde de bu husus karşımıza çıkmaktadır. Gerek ana dili gerek yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde bu öğretim materyalinden yararlanılmaktadır. Özellikle dil öğretim sürecinin en temel amacı olarak karşımıza çıkan dört temel dil becerisinin geliştirilmesinde ders kitaplarının ve burada yer alan dil becerilerine yönelik etkinliklerin önemi göz ardı edilmemelidir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireyin süreçte en çok ihtiyacı olan etkinlik temelli çalışmaların ders kitaplarında yer aldığı söylenebilir. Yalnızca bir araç işlevi gördüğü ve farklı materyallerinde sürece dahil edilmesi gerektiği göz ardı edilmemelidir.

Yabancılara Türkçe öğretimine yönelik hazırlanacak olan ders kitaplarında dikkat edilmesi gereken özellikler bulunmaktadır. Arslan ve Adem (2010) bu özellikleri şu şekilde sıralamaktadır.

- 1) Yabancılara Türkçe öğretiminde belirlenen seviyelere uygun olmalıdır.
- 2) Öğrencilerin kolaylıkla kavrayabileceği, ilgi ve meraklarına uygun metinler içermelidir.

- 3) Görsel açıdan zengin olmalıdır.
- 4) Kullanılacağı ülkenin şartlarına dikkat edilerek hazırlanmalıdır.

Yabancılar Türkçe öğretiminde öğretim sürecinde ders kitaplarının dil becerilerinin kazandırılması, kültürel unsurların aktarılması gibi önemli konularda avantaj sağlamasının yanında belli başlı dezavantajlara da sahiptir. Himoğlu (2022) bu dezavantajları şu şekilde sıralamıştır.

- 1) Müfredat takibinden dolayı kitaba bağlı kalma ve bundan dolayı diğer materyallerden fazla yararlanamama,
- 2) Ders kitaplarının yeni öğretim yaklaşımlarıyla uyumlu olmaması,
- 3) Teknolojiye uyumlu etkileşimli içeriklerin olduğu kitapların yetersiz olması,
- 4) Ders kitaplarındaki bazı bilgilerin güncelliğini yitirmesine rağmen bu kitapların kullanımına devam edilmesi,
- 5) Ders kitabının tek kaynak olarak kullanılmasının dersi sıkıcı hâle getirmesi,
- 6) Ders kitaplarının bilgiyi tek yönlü sunması ve bunun sonucunda bilişsel becerilerin ihmâl edilmesi.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak olan ders kitapları farklı kurum ve kuruluşlar tarafından setler hâlinde hazırlanmaktadır. Günümüzde TÖMER ve DİLMER’lerde kullanılan çeşitli ders kitapları bulunmaktadır. Kullanılan başlıca setler şunlardır:

- 1) İstanbul Yabancılar İçin Türkçe,
- 2) Gazi Üniversitesi TÖMER Yabancılar İçin Türkçe,
- 3) Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe,
- 4) Yedi İklim Türkçe,
- 5) İzmir Yabancılar İçin Türkçe,
- 6) Altay Türkçe Öğreniyorum,
- 7) ÇİT Çocuklar İçin Türkçe,
- 8) Türkçe Öğreniyorum.

2.7. Akademik Türkçe ve akademik Türkçe ders kitapları

Türkçe, dünya üzerinde en çok konuşulan ve konuşucuya sahip diller arasındaki yerini korumaktadır. Türk dilinin çeşitli nedenlerle öğrenimi son yıllarda küresel ölçekte yayılım alanı bulmuştur. Bu durumun kültürel, siyasi, sosyal vb. birçok nedeni bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda Türkçenin eğitim amacıyla öğrenilmesi çeşitli nedenlerden dolayı artmıştır. Bu artışın daha çok üniversite öğrencileri düzeyinde olduğu söylenebilir. YÖK'teki verilere göre; 2013-14 eğitim-öğretim yılında 33.431, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında 49.635, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında 60.156, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında 71.854, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında 81.783, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında 100.220, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında 119.611, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında 142.998, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında 162.108, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında 179.670 uluslararası öğrenci kontenjanlar dahilinde Türkiye'de üniversitelerde eğitim görmüştür (URL 3). Her geçen eğitim-öğretim döneminde uluslararası öğrencilerin sayıları artış göstermiştir. Bu durum ise Türkiye'de eğitim görenin uluslararası öğrenciler tarafından talep edildiğini ve Türkçenin tanınırlığını artırdığını göstermektedir. Üniversite düzeyinde öğrenim talepleri doğrultusunda Türkçenin akademik amaçlı öğrenimi önemli bir konuma gelmiştir. Bu durumda ise karşımıza *akademik Türkçe* kavramı çıkmaktadır.

Akademik Türkçe, Türkçenin bilimsel metinlerde ve akademik ortamlarda kullanılan hâlidir (Karagöl ve Korkmaz, 2021, s. 208). Bu bağlamda Türkçenin akademik amaçlarla öğrenilmesi sürecinde bir öğrenciden beklenebilecek nihai hedefin üniversitelerdeki eğitim içeriklerini oluşturan tez, makale, bildiri vb. metinleri okuyup anlamak ve alan dersleri, konferans, sempozyum, çalıştay vb. akademik çalışma ortamlarında Türkçeyi etkili bir şekilde kullanmak olduğu söylenebilir. Son yıllarda uluslararasılaşmanın etkisiyle talep edilen dil konumunda yer alan Türkçe, eğitim ortamlarında öğretilmesinden dolayı akademik bir dil hüviyeti kazanmıştır. Bu durum ise Türkçenin akademik ortamlarda öğretiminin bir ihtiyaç olduğunu karşımıza çıkarmıştır.

Akademik Türkçe derslerinin kapsamı, uluslararası öğrencilerin lisans ve lisansüstü eğitim düzeylerinde kullanılan akademik dile ve nihayetinde akademik becerilere ulaşmasıdır (Vergili ve Haykır, 2023). Akademik becerilerin ise dört temel dil becerisine yönelik olarak asıl hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlamaktadır. Bu durumda ise karşımıza akademik dinleme, akademik konuşma, akademik okuma ve akademik yazma kavramları çıkmaktadır.

Akademik okuma, akademik yazma, akademik dinleme ve akademik konuşma becerilerinin etkin bir şekilde öğretimi ise süreç içerisinde en sık kullanılan eğitim materyali olarak karşımıza çıkan ders kitapları üzerinden yapılmaktadır.

Akademik Türkçenin öğretimi maksadıyla çeşitli kurum, kuruluş ve kişilerin öncülüğünde birçok ders kitabı hazırlanmıştır. Günümüzde üniversitelerde akademik Türkçenin öğretimi sürecinde kullanılan ders kitapları şöyledir;

- 1) Akademik Türkçe (Pegem Akademi)
- 2) Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe 1
- 3) Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler
- 4) Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri
- 5) Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri
- 6) İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 1
- 7) İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 2
- 8) İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe 3
- 9) İzmir Yabancılar İçin Mesleki Türkçe (İktisadi İdari Bilimler Türkçesi).

Ders kitaplarında yer alan metinler ve etkinlikler aracılığıyla akademik Türkçenin öğretimi sağlanmaktadır. Metinler içerisinde öğrencilerin metni anlama, yorumlama düzeylerini ölçmek amacıyla çeşitli soru maddeleri yer almaktadır. Bu soru maddeleri sayesinde öğrenme sürecinin ne düzeyde ilerlediği hakkında yorumlar yapılabilmektedir.

2.8. Ölçme ve değerlendirme

Eğitim-öğretim, öğrenci ve öğreticinin karşılıklı beklentilerini yerine getirme koşuluna dayalı bir süreçtir. Bireyler sürecin bir koşulu olan beklenen hedeflere ulaşmada çeşitli etkinliklerle, uygulamalarla karşı karşıya kalmaktadır ve bu beklentileri yerine getirmesi beklenmektedir. Eğitim, sistemin beklentilerini yerine getirme süreci olarak ifade edilebilir. Nitekim Ertürk (1998) eğitimin tanımını yaparken bu durumu “Bireyde istendik davranış meydana getirme süreci” olarak ifade etmektedir. Davranış değişiklikleri ise öğrencilere sunulan kazanımlar doğrultusunda eğitimin birçok farklı unsurunun beraber ele alındığı

programların öncülüğünde ilerleme gösterir. Öğrencilere nelerin nasıl öğretileceği, ne ile öğretileceği programların ana unsurlarıdır. Bu sürecin önemli kıstaslarından biri ise başarıdır. Programda yer alan hedeflerin yerine getirilmesi başarının ifade edilmesindeki belirleyici etkidir. Eğitim sürecinde başarının belirlenebilmesi ölçme ve değerlendirmenin ne derece etkili yapıldığı ve nasıl yapıldığı ile ilintilidir. Belirlenen kazanımlara öğrencilerin ne düzeyde ulaştığı/ulaşamadığı, süreçte hangi türde ölçme araçlarıyla değerlendirilmesinin daha sağlıklı sonuçlar verebileceği, ölçme sürecinde nelere dikkat edilmesi gerektiği vb. birçok soru bu başlığın cevaplamaya çalıştığı sorulardır. İfade edilenlerden hareketle bu bölümde ölçme ve değerlendirme kavramlarının tanımları, özellikleri açıklanacaktır.

2.8.1. Ölçme

Ölçme kavramı, TDK Eğitim Terimleri Sözlüğünde (1974) 1. Bir ya da daha çok kişiye ilişkin bir değişken niteliğin niceliğini ya da derecesini saptama ve matematiksel olarak belirtme işi, 2. Öğrencilerin belli bir alan ya da konudaki gelişme ve başarılarını uygun vasıtalar ve yöntemler uygulayarak sayısal sonuçlarla belirleme işi olarak tanımlanmıştır (URL 4). Alan yazını incelendiğinde ise ölçme kavramı Turgut ve Baykul’a göre (2013, s. 3) “Herhangi bir niteliği gözlemek ve gözlem sonucunu sayı veya sıfatlarla ifade etmek.” olarak ifade edilmektedir. Kizlik (2012) ölçme kavramını “Bir nesnenin özelliklerinin, boyutlarının belirlenmesi süreci.” olarak ifade eder. Tekin (2015) ise ölçmeyi “Bir nesnenin veya nesnelerin belli özelliklere sahip olup olmadığının, sahipse sahip olma derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesi” şeklinde tanımlamaktadır. Güler (2023, s. 2) ise ölçmeyi, yaşamdaki sürekli değişimden ve insanoğlunun da bu değişimleri merak edip gözlemleme ihtiyacından ortaya çıkan bir süreç şeklinde tanımlamaktadır. Tekindal (2017) ise ölçmeyi “İyi bir standartlaştırma işi” olarak görmektedir.

Yapılan tanımlamalardan hareketle ölçme kavramının bir süreç olduğuna ve bu süreçteki gözlemlerin sayı, sembol veya sıfatlarla ifade edilmesine ulaşılmaktadır. Bir sistem olarak ele alındığında eğitim aşamalı şekilde ilerleyen bir olgudur. Bu aşamaların ne düzeyde verimli olduğu hakkında görüşlerin ancak etkili bir ölçme süreciyle tespit edilebileceği düşünülmektedir. Ölçme sürecinin ne düzeyde etkili olup olmadığı ancak ölçme araçları

yardımla tespit edilebilecektir. Doğru tespitlerin yapılabilmesi için ise ölçme araçlarının sahip olması gereken birtakım özellikler vardır.

2.8.2. Ölçme araçlarının özellikleri

Ölçme araçlarının süreç hakkında doğru tespitlere ulaşmada yardımcı olduğu belirtilmektedir. Nitekim Turgut ve Baykul'un (2013, s. 5) "Ölçme araçları, ölçülecek niteliğin gözlenip sayılarla ifade edilmesini kolaylaştırır." şeklindeki ifadesi bu araçların eğitim sisteminde önemli bir rol üstlendiğini açıkça göstermektedir. Gözlemlerin doğru bir şekilde tespit edilebilmesi ise ölçme araçlarının güvenilir, geçerli ve kullanışlı olmasına bağlıdır. Ölçme araçlarında bulunması gereken özellikler Şekil 1'de belirtilmiştir.

Şekil 1. Ölçme araçlarının özellikleri

2.8.2.1. Güvenirlik

Eğitim-öğretim süreçlerinde kullanılan bir ölçme aracına hatalar karışabilmektedir. Ölçme araçlarındaki karşılaşılan hatalar sabit hata, sistematik hata ve tesadüfi hatadır. Sabit hataların kaynağı ve miktarı bellidir. Sistematik hataların kaynağı bellidir fakat miktarı belli

değildir. Tesadüfi hataların ise kaynağı, miktarı ve yönü belli değildir. Bu yönüyle tesadüfi hatalar kestirilemezdir. Bu hataların varlığı doğrultusunda ölçme aracının güvenilirliği düşmektedir. “Güvenirlik, ölçme uygulamalarında her zaman belirli bir derecede tesadüfi hata olacağı varsayımına dayanır. Tesadüfi hata, cevaplayanın veya değerlendirenin dikkatinin dağılmasından kaynaklanan bir ölçme hatasıdır.” (Bannigan ve Watson, 2009). Güvenirliğin genel tanımının Turgut ve Baykul’a göre (2013, s. 123) “Ölçme sonuçlarının tesadüfi hatalardan arınlık derecesi” olarak belirtilmiştir. Güler (2023, s. 34) ise bu tanımdan hareketle bir ölçme aracının tesadüfi hataları ne kadar azaltılabilirse o kadar güvenilir ölçme sonuçları vereceğini ifade etmektedir. Güvenirliği artırmanın yollarını ise şu şekilde belirtmiştir.

- Soru sayısını artırmak,
- Soruları açık, anlaşılır ve net ifadelerle hazırlamak,
- Öğrencilerin sınava olan güdülenmelerini artırmak,
- Sınav süresini az ya da çok olmayacak şekilde ayarlamak (Güler, 2023, s. 35).

2.8.2.2. Geçerlik

Ölçme araçlarının sahip olması gereken en önemli özellik olarak geçerlik karşımıza çıkmaktadır. Geçerlik ile ilintili tanımlarda ise Turgut ve Baykul’un (2013, s. 133) “Ölçme aracının ölçme amacına hizmet etme derecesidir.” şeklinde en genel tabirle ifade edilmektedir. Bademci (2011) ise geçerliği, bir test ya da ölçme aracından elde edilmiş ölçümlerden yapılmış belirli yorumların ve kullanımların uygunluğu ve yeterliği şeklinde ifade etmektedir. Kelecioğlu ve Şahin (2014, s. 2) ise geçerliği, ölçme aracının doğru kestirimlerde bulunması şeklinde tanımlamıştır. Geçerlik ile ilgili tanımlar farklılık gösterse de geçerliğin öncelikle uygun ve yeterli kestirimlerde bulunması gerektiği üzerinde durulmaktadır. Bir ölçme aracının geçerli olması o aracın neyi nasıl ölçtüğü ile ilişkilidir. Örneğin, bir kişinin boyu ölçülecekse araç bu yönde geliştirilmelidir. Mesleki rehberlik sürecindeki bir öğrenci için yapılacak testler bu yönde geliştirilmelidir. Öğrencinin dil becerilerini doğru tespit edebilecek araçlarla dil becerilerinin ölçülmesi amaca hizmet edeceğinden geçerli bir test olabilecektir. Ölçme aracının kullanış amacına göre farklı geçerlik türlerinden söz edilebilir. Bunlar kapsam, yapı ve ölçüt (Yordama ve Uygunluk) geçerliği şeklinde kategorilenmiştir.

Kapsam geçerliği, ölçme aracının ölçülmesi istenilen kapsamı dengeli bir şekilde ne eksik ne fazla olmaksızın ölçebilmesinin derecesidir. Yapı geçerliği, ölçme aracının teoride var olduğu düşünülen, gözle görülmeyen yapıları pratikte ölçebilme derecesidir. Ölçüt geçerliği ise hazırlanan ölçme aracından elde edilen puanlar ile ölçüt(kriter) kabul edilen diğer bir ölçme aracından elde edilen puanlar arasındaki korelasyon katsayısı hesaplanarak bulunur ve yordama (tahmin), uygunluk (uyum) olarak ikiye ayrılır (Güler, 2023).

Eğitim ortamında geçerliğin artırılmasında alınacak önlemleri ise Turgut ve Baykul (2013) şöyle ifade etmektedir:

- Her soru ölçülmek istenen davranışlardan en az bir tanesini yoklamalıdır.
- Her soru bilen öğrencinin rahatlıkla cevaplayabileceği, bilmeyen öğrencinin ise cevaplandıramayacağı nitelikte olmalıdır.
- Sınav soruları kapsayıcı ve dengeli olmalıdır.

2.8.2.3. Kullanışlılık

Bir ölçme aracının kullanışlı olması; ölçme aracının geliştirilmesi, uygulanması, puanlanması aşamalarında pratik, kolay ve ekonomik olmasına bağlıdır. Kullanışlılık bir ön koşul değildir fakat ölçme aracının kullanışlı olması önemli bir etkidir. Dinçel (2021) bir ölçme aracının kullanışlı olması için gerekenleri şöyle belirtmektedir:

- Geçerlik ve güvenirliği olumsuz etkilememesi kaydıyla pratik ve ekonomik olması,
- Hazırlama, uygulama ve puanlama bakımından zamandan tasarruf sağlaması,
- Ölçme aracının öğrenciler açısından anlaşılabilir nitelikte olması,
- Ölçme aracının standartlara uygun olması (yazı karakteri, görseller vb.),
- Ölçme araçlarına yönelik cevap anahtarlarına yer verilmesi gerekmektedir.

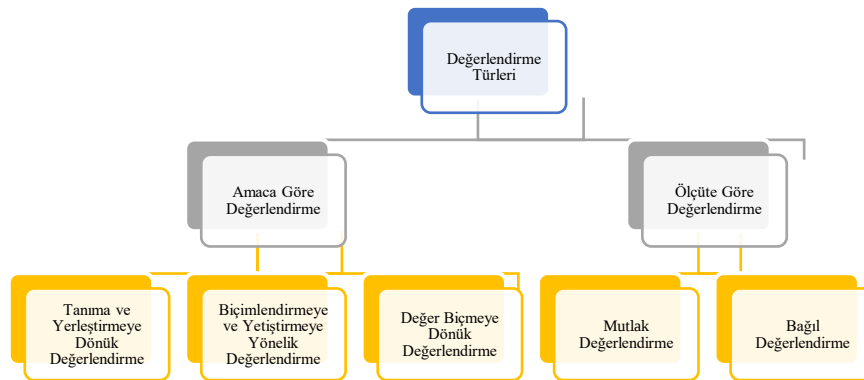
2.9. Değerlendirme

Eğitim ortamlarında öğrencilerin sürecin başında, ortasında, sonunda başarılı veya başarısız olduğunu tespit etmek, belirlemek ve bu yönde adımlar atmak önemli bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ifadeden de anlaşılacağı üzere eğitim ortamlarında değerlendirme

her aşamada karşımıza çıkan bir kavramdır. TDK Eğitim Terimleri Sözlüğü (1974) incelendiğinde “değerlendirme” kavramına dair üç tanım yer almaktadır. 1. Bir şeyin nitelik ya da niceliği üstüne yapılan çalışma sonucu varılan yargı, 2. Aynı biçimdeki olayların birtakım ölçünlere göre önemini belirtme, 3. Türlü öğretim amaçlarının gerçekleşme oranını değişik yollarla ölçme ve ortaya çıkan sonuçlar üzerinde değer biçme (URL 5). Bu tanımlardan hareketle değerlendirme kavramını özellikle “bir ölçme işlemi sonucunda ortaya konan yargı” şeklinde özetlemek yerinde olacaktır. Alan yazını incelendiğinde ise değerlendirme ile ilgili en yaygın tanımlardan biri Güler’in (2023, s. 12) “Değerlendirme, ölçme sonuçlarının bir ölçüt(kriter) ile karşılaştırılarak sonuca varma sürecidir.” ifadesidir. Bu tanımdan hareketle değerlendirme sürecinde eğitim ortamlarındaki ölçme araçları aracılığıyla kesin bir sonuca varma amacı güdülmektedir. Bu minvalde Tekindal’ın (2017) “Değerlendirme, ölçme sonuçlarını bir veya birden fazla ölçütle karşılaştırarak bir değer yargısına ulaşma sürecidir.” tanımı da değerlendirmenin doğası gereği bir karara varmak olduğu söylenebilir. Ölçme ve değerlendirme her ne kadar eğitim ortamlarında birlikte ele alınan kavramlar olsa da farklılıklar göstermektedir. Değerlendirme bir öğrencinin başarılı/başarısız, iyi/kötü vb. ifadelerle yargılanmasıdır. Fakat ölçme bu yargılamaların yapılmasındaki gerekçeyi sağlamaktadır. Yani ölçme, değerlendirme için bir ön koşuldur.

2.9.1. Değerlendirme türleri

Değerlendirme süreci alt başlıklar hâlinde ele alınmaktadır. Eğitim ortamlarındaki değerlendirmeler değerlendirmenin amacına ve değerlendirme sürecindeki ölçüte göre olmak üzere iki alt başlıkta incelenmektedir. Değerlendirme türlerinin sınıflandırılması Şekil 2’de belirtilmiştir.

Şekil 2. Değerlendirme türleri

2.9.1.1. Amaca göre değerlendirme

Amaca göre değerlendirmeler Şekil 2’de belirtildiği gibi tanıma ve yerleştirmeye dönük değerlendirme, biçimlendirme ve yetiştirmeye yönelik değerlendirme, değer biçmeye dönük değerlendirme olmak üzere 3 başlıkta ele alınmaktadır.

Tanıma ve yerleştirmeye dönük değerlendirme: Eğitim sürecinin başında öğrencilerin özelliklerinin tespit edilmesi amacıyla yapılmaktadır. Bu değerlendirme ile öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri belirlenmektedir. Bu değerlendirmelerde amaç not vermek değildir. Amaç öğrenciyi tanımaktır. Bireylerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor giriş davranışları ve öğrenme kapasitesi ortaya çıkarılır (Tekindal, 2017).

Biçimlendirmeye ve yetiştirmeye yönelik değerlendirme: Öğrenme süreci devam ederken belirli aralıklarla bu değerlendirme yapılmaktadır. Öğrencilerin öğrenme durumlarının ne düzeyde olduğu bu değerlendirmeler aracılığıyla belirlenmektedir. Amaç; öğrencinin eksiklerini, hatalarını belirleyerek bunları düzeltmek ve öğrenciye geribildirimde bulunmaktadır (Güler, 2023, s. 14).

Değer biçmeye dönük değerlendirme: Eğitim sürecinin sonunda yapılan değerlendirmelerdir. Burada amaç eğitim programının ne düzeyde etkili olduğunu tespit etmek olduğundan öğrencilere not verilmektir.

2.9.1.2. Ölçüte göre değerlendirme

Bu bölümde yer alan değerlendirme türünde bir ölçüt baz alınarak değerlendirme işlemi yapılmaktadır. Ölçüte göre değerlendirmeler, mutlak ve bağıl değerlendirme olmak üzere iki başlıkta ele alınır. Tekindal (2017) mutlak değerlendirmeyi “Önceden belirlenen standartlar, ilkeler, hedefler kullanılarak yapılan değerlendirme türü” olarak ele almaktadır. Örneğin mutlak değerlendirmelerin yapıldığı ölçme süreçlerinde geçer not programda 50 olarak belirlenmiştir. Bu ve bunun üzerinde bir puan alan öğrenci süreçte başarılı olarak kabul görmektedir. Öğrencinin başarılı olarak değerlendirilmesinde sınıf içindeki diğer öğrencilerin başarılarının/başarısızlıklarının önemi yoktur. Fakat bağıl değerlendirmelerde bu durum böyle değildir.

Bağıl değerlendirmede, değerlendirme içinde bulunduğu sınıf, topluluk, grup vb.den etkilenmektedir (Güler, 2023, s. 13). Bu değerlendirmenin uygulandığı bir eğitim ortamında çok yüksek puanlar alan bir öğrencinin başarısız olarak nitelenebilme ihtimali vardır. Ülkemizde Kamu Personeli Seçme Sınavına giren bir öğretmenin sınav süreci bu bağlamda değerlendirilebilir. Devlet kadrolarına atanabilmek için öğretmenin önünde önceden belirlenen mutlak bir ölçüt yoktur. Atanabilmek için gruptaki diğer öğretmenlerin ortaya koyacağı performansta önem arz etmektedir.

2.10. Yabancılar Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme

Eğitimin tüm aşamalarında olduğu gibi dil öğretim sürecinde de ölçme ve değerlendirme önemli bir yer tutmaktadır. Dil öğretiminin temel amacı olarak karşımıza çıkan temel dil becerilerinin öğretiminin ne düzeyde başarılı olduğu iyi bir ölçme ve değerlendirme süreci ile tespit edilebilmektedir. Türkçenin ana dili veya yabancı dil olarak öğretiminde karşımıza çıkan süreçlerde de dil becerilerinin ölçümü ve ne düzeyde etkili olduğuna yönelik kararların verilebilmesi için gerçekleştirilen değerlendirme işidir.

Genel anlamda yabancı dil öğretiminde olduğu gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de dayanan esas “Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni”dir. Başvuru metninden hareketle öğretim faaliyetleri öğrencilerin okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini etkili bir şekilde öğrenmeleri üzerine tasarlanmaktadır. Metnin ölçme değerlendirmeye bakışı ise ölçme değerlendirme kısmında yer almaktadır. Bu kısımda kavramlar ve süreçte göz önünde bulundurulması gereken hususlar üzerine tanımlayıcılar ifade edilmektedir. Ayrıca başvuru metninin bir ölçme-değerlendirme aracı olduğu belirtilmektedir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metninde ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilmiştir. Metinde yer alan ölçme ve değerlendirme araçları ise şu şekildedir:

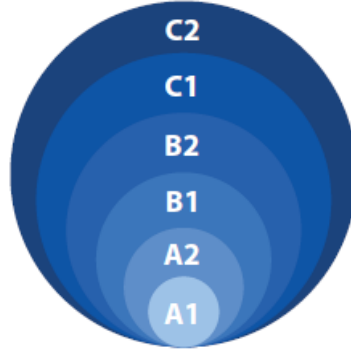
Tablo 2

Ölçme ve Değerlendirme Türleri (AOÖÇ, 2013, s.179)

Seviye Belirleme Testi	Dil Niteliğini Sınama
Norma dayalı değerlendirme	Ölçüte dayalı değerlendirme
Hedefe ulaşan öğrenimde ölçüte dayalı değerlendirme	Ölçüte dayalı devamlı değerlendirme
Devamlı ölçme	Zaman zaman ölçme
Biçimlendirici ölçme	Toplumsal değerlendirme
Dolaysız ölçme	Dolaylı ölçme
Başarı ölçme	Bilgilerin ölçülmesi
Öznel ölçme	Nesnel ölçme
Bir basamağa göre seviye tespit etme	Kontrol listesi ile seviye tespit etme
İzlenime dayalı ölçme	Yönlendirilmiş karar
Bütünsel ölçme	Analitik ölçme
Bir kategoriye göre ölçme	Birçok kategoriye göre ölçme
Bir başkası tarafından ölçülme	Kendi kendini ölçme

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme süreçlerinde kullanılan bir diğer dayanak ise Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı”dır. Programın ölçme ve değerlendirme kısmında “ölçme ve değerlendirmenin çocukların öğrenme ve gelişim süreçlerini gözlemlemek ve desteklemek amacıyla tasarlandığı” ifade edilmiştir. Ölçme ve değerlendirmede süreç odaklı değerlendirme yaklaşımının benimsenmesi, çocukların gelişimsel özelliklerine uygun ölçme tekniklerine/araçlarına yer verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca programda, kullanılabilecek ölçme araçlarına/yöntemlerine yer verilmiştir. Gözlem, ayrıntılı gözlem kayıtları, anekdot kayıtları, olay/davranış örneği alma, kontrol listeleri, rubrikler, ürün dosyaları, oyun yoluyla değerlendirme programda yer alan ölçme araç ve yöntemleridir (TYDÖP, 2020). Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirmenin belli esaslara bağlanarak yürütülmesi gerekliliği ifade edilmektedir.

Diller İçin Avrupa Ortak Metninden hareketle düzenlenen Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi süreçlerinde ölçme ve değerlendirme süreçleri basamak düzeyleri baz alınarak yürütülmektedir. Bu basamaklar ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin dil yeterliliklerinin ne düzeyde olması gerektiğinin bir çerçevesi kimliğindedir. Dil yeterliliklerinin basamakları Şekil 3'teki gibi belirtilmektedir.

Şekil 3. Dil yeterlikleri basamakları (AOÖÇ, 2021, s.40)

Şekil 3'ten hareketle dil yeterlikleri basamakları sarmal bir şekilde ilerleyen bir bütün şeklinde ele alınmaktadır. Kazanımlar A1, A2, B1, B2, C1, C2 düzeyleri kapsamında belirtilmiştir. Yer alan kazanım ifadelerinin değerlendirilmesi Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de önemli bir husustur.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme, eğitimin diğer alanlarında ve dil öğretiminde olduğu gibi hayati bir öneme sahiptir. Gerçekleştirilecek olan ölçme ve değerlendirme uygulamaları ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin süreç içerisinde ne düzeyde başarılı olduklarının yorumlanmasında önem arz etmektedir. Fakat Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme soru işaretlerini barındıran bir başlıktır. Bu soruların başında ise ölçme ve değerlendirme süreçlerinin bütün üniversiteleri kapsayan bir standarda sahip olmaması gelmektedir. Türkiye’de ve dünyanın farklı coğrafyalarında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bütün kurumların, kuruluşların kabulünü almış bir sınav yoktur. Nitekim Durmuş (2013), Türkçenin yabancılara öğretiminde ölçünlü Türkçe yeterlilik ve düzey belirleme sınavları bakımından önemli bir boşluğun olduğunu, akademik ölçme ve değerlendirme yeterliliğinde bir yapının gerekliliğini belirtmektedir. Memiş (2021) ise çalışmasında “Bilimsel ölçütler dikkate alınarak hazırlanmış herhangi bir Türkçe yeterlik sınavı yoktur, nitelikli ve gerçek düzeyi yansıtan sınavlar olduğunu ileri sürmek mümkün değildir.” şeklinde ifade ederek bu sorunu

dile getirmektedir. Sorunun çözümünün ise bütün kurumlara bir standart oluşturacak organizasyonun oluşturulması olarak görülmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme uygulamaları; dil yeterlik sınavları, kur sınavları, düzey belirleme sınavları, ders içi etkinliklerde uygulanan sınavlar vb. araçlarla ve etkinliklerle yürütülmektedir. Bu bağlamda sadece sürecin sonunda değil süreç içerisinde de ölçme ve değerlendirme uygulamalarının yapılması yabancılarla Türkçe öğretiminde önem arz eden bir rol üstlenmektedir. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarının yalnızca sonuç odaklı olmaması, süreç içerisindeki gelişimin gözlenmesi açısından da etkili olması gerektiği ifade edilmelidir.

2.10.1. Yabancılarla Türkçe öğretiminde kullanılan ölçme araçları

Ölçme ve değerlendirme süreçlerinde kullanılan ölçme araçları bir vasıta olmak kaydıyla sürecin değerlendirilmesini sağlayan önemli unsurlardandır. Demirdöven (2023) ölçme araçlarını, hedeflenen kazanımlar doğrultusunda bireyin yeterliğini veya başarısını tespit etme işlevi gören ve standartlaştırma olanağı sağlayan durum betimleyicileri olarak tanımlamaktadır. Belirtilen tanımdan hareketle ölçme araçlarının öğretim sürecinde öğrencilerin durumlarının tanımlanabilmesi amacıyla kullanıldığı söylenebilir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sürecin başında, ortasında ve sonunda öğrencilerinin düzeylerinin belirlenebilmesi amacıyla yapılan uygulamalarda birçok ölçme amacının kullanıldığı görülmektedir. Ölçme araçlarının özellikle geleneksel ve çağdaş (alternatif, tamamlayıcı) ölçme araçları olmak üzere iki başlıkta ele alındığı görülmektedir. Tablo 3'te yabancılarla Türkçe öğretimi ortamlarında ölçme süreçlerinde kullanılan ölçme araçları geleneksel ve çağdaş ölçme araçları şeklinde sınıflandırılmıştır.

Tablo 3

Ölçme Araçlarının Sınıflandırılması

Geleneksel Ölçme Araçları	Çağdaş (Alternatif, Tamamlayıcı) Ölçme Araçları
Çoktan Seçmeli Testler	Performans Değerlendirme
Açık Uçlu Sorular	Öğrenci Ürün Dosyası (Portfolyo)
Doğru-Yanlış Testleri	Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)
Eşleştirme Maddeleri	Öz Değerlendirme
Sözlü Sınavlar	Akran Değerlendirme
Kısa Cevaplı Testler	Yapılandırılmış Grid
	Tanılayıcı Dallanmış Ağaç
	Kontrol Listesi

Tablo 3'ten hareketle eğitim ortamlarında birçok farklı ölçme aracının kullanıldığı görülmektedir. Türkçenin ana dili öğretiminde olduğu gibi yabancı dil olarak öğretiminde de eğitim ortamlarında sıkça kullanılan ölçme araçlarının kullanıldığı tespit edilmiştir.

2.10.1.1. Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan geleneksel ölçme araçları

Geleneksel ölçme araçları, eğitim sürecinde yapılan ölçme ve değerlendirme uygulamalarında en sık tercih edilen ve yaygın bir kullanım alanına sahip ölçme araçları olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel ölçme araçları Tablo 3'te belirtilmiştir.

Çoktan seçmeli testler; madde kökü, çeldirici, doğru yanıtta oluşan bir ölçme aracıdır. Tekindal (2017), çoktan seçmeli testleri; birkaç cevap arasından en iyiyi veya doğru olanı cevaplayıcının seçmesini isteyen soru türü olarak tanımlamıştır. Eğitim ortamlarında en sık

kullanılan ölçme aracı olarak karşımıza çıkan çoktan seçmeli testler; kurumların seçme, seviye tespit vb. sınavlarında en sık tercih ettikleri ölçme aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Çoktan seçmeli testler; uygulayıcıların değerlendirme sürecinde objektif davranabileceği, birçok bilişsel düzeyi kolaylıkla ölçebileceği ölçme araçlarından biridir. Çoktan seçmeli testte yer alan soru örneği aşağıdaki gibidir.

Aşağıdakilerden hangisi dört temel dil becerisinden biri değildir?

- A) Dinleme B) Konuşma C) Okuma D) Yazma E) Dil Bilgisi

Açık uçlu sorular; eğitim ortamlarında yazılı yoklama olarak da bilinmektedir. Bireylerin üst düzey zihinsel becerilerinin ölçümü noktasında etkili olması ve hazırlanışının kolay olması yönüyle eğitim ortamlarında en sık kullanılan ve en çok tercih edilen ölçme araçlarından biridir. Açık uçlu sorularda, öğrencilerden onlara sorulan bir soruya kendi ifadeleri ile düşündüklerini kâğıda yansıtmaları beklenmektedir. Bu yönüyle cevaplayıcıya tanınan cevap özgürlüğü yazılı yoklamaların en önemli özelliğidir (Tekin, 2018, s.110). Ayrıca öğrencilerden kendilerini etkili ve doğru biçimde ifade etmelerinin beklenmesi dil gelişimini de olumlu yönde etkilemektedir. Aşağıda açık uçlu bir soru örneği verilmiştir.

Dil nedir? Dil becerilerinin dil öğretimine etkileri nelerdir?

.....
.....
.....

Doğru yanlış testleri; eğitim ortamlarında uygulanışı ve puanlanması yönüyle en kolay ölçme araçlarından biri olarak kabul edilmektedir. Doğru-yanlış testleri, süreç içerisinde öğretmenlerin en çok tercih ettiği ölçme aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğru-yanlış testleri; bazıları yanlış, bazıları doğru önermeler hâlinde verilen maddelerden oluşur (Turgut ve Baykul, 2013). Ölçme aracında doğru ve yanlış olmak üzere sadece iki önermenin olması cevaplayıcıların şans faktörünü artırmaktadır. Bundan ötürü ölçülecek becerilerin üst

düzeyde olduğu sınavlarında kullanılması önerilmemektedir. Aşağıda doğru-yanlış testine ait bir örnek verilmiştir.

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanları (D), yanlış olanları (Y) ile belirtiniz.

Dinleme becerisi ilk kazanılan dil becerisidir. ()

Konuşma ve yazma becerileri anlatma becerisi olarak ifade edilmektedir. ()

Eğitim ortamlarında sistemli şekilde ilk kazandırılan dil becerisi yazmadır. ()

Eşleştirme maddeleri, iki ayrı küme şeklinde verilen ifade veya öğelerin ya da önermelerin çeşitli açılardan ilişkili olarak birbiriyle eşleştirilmesine dayanan sınav türüdür (Develioğlu, 2021). Eğitim ortamlarında özellikle süreç ortasında öğretilen bir konunun pekiştirilmesi amacıyla öğrencilere sunulan bir ölçme aracıdır. Bu ölçme aracı sol sütunda yer alan öncüllerin sağ sütunda yer alan uygun öncülleriyle eşleştirilmesi mantığına dayanır. Eşleştirme testlerinin özellikle üst düzey düşünme becerilerinin gelişiminde eksik kalması ve bu becerilerin gelişimine doğrudan bir katkıda bulunamıyor oluşunun kullanımını kısıtladığı görülmektedir. Özellikle şans başarısının sona kalan maddelerde daha da artması güvenilirliğini de olumsuz yönde etkilemektedir. Tekin (2018: 131) eşleştirme maddelerini çoktan seçmeli madde tipinin değiştirilmiş şekli olarak tanımlamaktadır.

Sözlü sınavlar; soruların sözlü ya da yazılı olarak verildiği öğrencilerin cevapları kendisinin düşünerek sözlü olarak verdiği sınav türüdür (Güler, 2023). Bu sınav türünde özellikle öğrencilerin ana dili veya yabancı dil öğretiminde konuşma becerilerinin gelişimini ölçmede ciddi etkileri olabileceği düşünülmektedir. Sözlü sınavların; çekingen, içine kapanık öğrencilerin değerlendirilmesinde olumsuz sonuçlarla karşılaşılmasına neden olmaktadır. Turgut ve Baykul (2013: s. 250) sözlü sınavları diğer sınav çeşitlerinden ayıran özellikler şöyle sıralamaktadır:

- ✓ Soru sözlü şekilde sorulur, cevap sözlü olarak verilir.
- ✓ Sınavı yapan ile cevaplayan arasında karşılıklı ve sürekli bir etkileşim vardır.
- ✓ Sözlü sınavlarda bir defada ancak tek bir cevaplayıcı dinlenebilir. Bu nedenle, sözlü sınavların bireysel olarak uygulanması zorunludur.
- ✓ Sınav bireysel olduğu için her bireye ayrı sorular sorulmalıdır.

- ✓ Cevaplayıcının soruları gözden geçirme fırsatı kalmaz.
- ✓ Cevaplama çoğu zaman üzerinde düşünülüp, tasarlanmadan yapılır.
- ✓ Puanlama cevaplar dinlenirken veya cevaplama tamamlandıktan hemen sonra yapılır.

Kısa cevaplı testler; bir sorunun cevabının bir kelime, bir işlem, bir ifade, bir şekil, bir cümle ya da maksimum iki cümleden oluştuğu test türleridir (Tekindal, 2017). Eğitim ortamlarında özellikle süreç içerisinde öğrencilerin bilgi, kavrama düzeyindeki becerilerinin ölçülmesinde kullanımı uygundur. Kısa cevaplı testlerin; cevaplamanın az zaman aldığı için çok sayıda soru sorulması, cevapların kısa ve tek ifadelerden oluşmasından ötürü kullanımları yaygındır (Güler, 2023). Eğitim ortamlarında hemen hemen her kademede kullanılabilir. Aşağıda kısa cevaplı test türüne ait bir örnek verilmiştir.

❖ Bir kelimenin anlamlı en küçük parçasına denir.

2.10.1.2. Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan çağdaş (alternatif, tamamlayıcı) ölçme araçları

Eğitim sistemleri hayatın her alanında olduğu gibi sürekli bir değişim hâlinindedir. Bunun gereği olarak eğitimde önemli bir rol üstlenen ölçme ve değerlendirme konusunun da değişimlere ayak uydurması gerekmektedir. Uzun yıllar eğitim ortamlarında kullanılan geleneksel ölçme araçları; 21. yüzyıl öğrencilerinden beklenen öz düzenleme, metabilişsel düşünme, eleştirel düşünme becerilerinin gelişimini kısıtlamaktadır. Bunun üzerine eğitim ortamlarında bu becerilerin gelişimine olanak sağlayan yeni ölçme araçları gündeme gelmiştir. Bu bölümde yabancılar Türkçe öğretimi ortamlarında kullanılan çağdaş/alternatif/tamamlayıcı ölçme araçları hakkında alan yazını taranarak incelemeler yapılacaktır.

Performans değerlendirme, öğrencilerin eğitim ortamlarında edindikleri kazanımları gündelik yaşama uyarlayabilme ilkesine dayanır. Bu değerlendirme aracının yaparak ve yaşayarak öğrenmeleri sağlaması bakımından öğrenilenlerin kalıcılığını artırması öne çıkan özelliğidir. Performans görevi, alternatif değerlendirme veya otantik değerlendirme, öğrenci başarılarını bireysel veya grup etkinliklerinde katılarak genişletilmiş yazılı ve sözlü

yanıtlarla gösterilmesini ya da bir ürün oluşturulmasını sağlayan ölçmedir (Develioğlu, 2021). Alan yazını incelendiğinde performansın ölçülmesinin altı genel özelliği öne çıkmaktadır.

- ✓ Sorular, açık uçlu soru biçimindedir.
- ✓ Analiz, sentez, değerlendirme olarak belirtilen üst düzey bilişsel becerilere odaklanılmaktadır.
- ✓ Öğrencilerin maddeleri veya görevleri doğru cevaplandırmaları için gerekli stratejileri doğrudan uygulamalarını gerektirir.
- ✓ Çoğunlukla tamamlanması için daha fazla zaman gerektiren karmaşık görevlerden oluşur.
- ✓ Bireysel veya geniş gruplara uygulanabilir.
- ✓ Genellikle verilen soruların cevaplandırılmasında öğrencilere daha fazla özgürlük tanınmaktadır (Baker, O'Neil & Linn, 1993; akt. Güler, 2023).

Öğrenci Ürün Dosyası (Portfolyo); öğrencilerin belirli bir zaman diliminde belirli bir amaca yönelik gösterdikleri performansı, gelişimi, çalışma ve çabalarının bir arada bulunduğu gelişim dosyalarıdır (Güler, 2023). Alan yazınında bu ölçme aracının “öğrenci gelişim dosyası, öğrenci seçki dosyası, öğrenci ürün dosyası vb.” isimleri vardır. Bu dosyaların hazırlanmasının uzmanlık gerektiriyor olması, maliyetli olması, uzun bir sürece yayılmasının emek getirmesi yönünden kullanışlı bir ölçme aracı değildir. Özellikle bu ölçme aracının hazırlanmasında öğretmenlerin bilgili olması gerekmektedir. Çünkü Develioğlu’na göre (2021) portfolyolar, bir plan çerçevesinde arşivlenen dosyalardır. Bu planlara hâkim olmayan öğretmenlerin hazırlayacağı dosyalar etkili bir değerlendirme sağlayamayacaktır. Portfolyolar; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda gelişimleri izlemeye fırsat tanınması çok boyutlu ve kapsamlı değerlendirmeyi sağlamaktadır (Güler, 2023). Öğrencilerin öğretim sürecinin en başından en sonuna kadar ki tüm öğrenmelerinin, uygulamalarının, etkinliklerinin derlendiği bu dosyaların hazırlanmasının ayıriyeten emek gerektirmesi, öğretmenlerin de iş yükünü artırması yönünden kullanımı eğitim ortamlarında çok fazla tercih edilmemektedir. Fakat öğrencilerin eğitimlerinin ilerleyen süreçlerine etkili bir yorumlama yapmasını sağlaması bu ölçme aracının kullanımını olumlu yönde etkilemektedir.

Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik), öğrencilerin gösterdikleri performansların süreç ve sonuçlarını analiz edebilmek için öğretmenler veya ölçme uzmanları tarafından geliştirilen açıklayıcı puan şemalarıdır (Güler, 2023). Dereceli puanlama anahtarlarında öğrencilerin

ölçme süreçlerindeki durumları 1’den 5’e kadar aşamalı bir şekilde sıralanmaktadır. Numaralarla sınıflandırılmayan puanlama anahtarlarında “tamamen katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, tamamen katılıyorum” şeklinde sıralama yapılmaktadır. Bazı dereceli puanlama anahtarlarında “evet, kısmen, hayır” şeklinde bir sıralama yapılmaktadır. Bu ölçme aracı süreç içerisinde öğrenciler için gözlemlerin yapıldığı eğitim ortamlarında öğretmenler için etkili bir araç olma özelliği göstermektedir. Özellikle dil öğretiminde öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin değerlendirilmesinde gözlemlere dayanılarak kullanılabilir. Dereceli puanlama anahtarları hazırlanış bakımından dikkat edilmesi gereken hususlar içermektedir. Bu hususların temelindeki şey ise rubriklerin iyi bir organizasyona sahip olması gerekliliğidir. Nitekim Ayverdi (2023) bu durumu “Dereceli puanlama anahtarları her seviyeyi gösteren araçlar olduğundan dolayı puanlama kriterleri iyi organize edilip netleştirilmelidir.” şeklinde ifade etmiştir. Dereceli puanlama anahtarları analitik ve holistik(bütüncül) dereceli puanlama anahtarları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Analitik puanlama anahtarları, öğrencinin her bir görev ya da soruda gösterdiği performansı alt bileşenlerine ayrılarak puanlanmasıdır (Güler, 2023). Holistik(bütüncül) puanlama anahtarları ise öğrencilerin her bir görev ya da maddede göstermiş oldukları performansın bir bütün olarak alt bileşenlerine ayrılmaksızın puanlanmasında kullanılır (Güler, 2023).

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Konuşmamda beden dilimi etkili bir şekilde kullanırım.			
Sözcükleri anlamlarına uygun olarak kullanırım.			
Konuşmamda “oysaki, özellikle, başka bir deyişle, ilk olarak, son olarak” gibi geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanırım.			
Konuşmamda yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin Türkçelerini kullanmaya dikkat ederim.			
Düşüncelerimi mantıksal bir bütünlük içinde sundum.			
Konuşmamı görsel, işitsel materyaller kullanarak destekledim.			

Şekil 4. Dereceli puanlama anahtarı örneği

Şekil 4’te belirtilen dereceli puanlama anahtarı öğrencilerin sözlü sunum becerilerinin ve konuşma becerisinin ölçülmesi amacıyla hazırlanmıştır. Aynı zamanda ölçme aracındaki ifadelerden hareketle dereceli puanlama anahtarlarının öz değerlendirmelere de olanak tanıdığı görülmektedir. Ölçme sürecinde yalnızca öğretmenin bulunmaması, öğrencilerin hem kendilerini hem de akranlarını değerlendirebilmeleri eğitim ortamlarında önemli bir kazanım olarak ele alınmaktadır. Bu sayede öğrencilerin gelişimleri desteklenmektedir.

2.11. İlgili araştırmalar

Tezin bu bölümünde alan yazını taraması yapılarak yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme, ölçme araçları, madde türleri üzerine yapılan çalışmalar inceleme altına alınmıştır. Alan yazını taraması yapıldığında ilgili bağlam üzerine gerçekleştirilen çalışmalar şöyledir:

Gürses (2006) tarafından “Dil Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirmenin Önemi” başlıklı makale yazılmıştır. Makalede dil öğrenimi ve öğretiminde ölçme ve değerlendirme kavramı üzerinde durulmuştur. Ölçme ve değerlendirme araçlarının bilişsel, duyuşsal, psikomotor alandaki gelişmeleri ortaya koyucu olması gerektiği vurgulanmıştır. Dil öğretimi ile ilgili olarak kullanılacak ölçme ve değerlendirme araçlarının; kelime, anlam, kalıp söz, dil becerileri açısından birbirini tamamlayıcı nitelikte olması gerektiğini makalesinde ifade etmiştir.

Göçer (2007) tarafından hazırlanan “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Ölçme ve Değerlendirme Açısından İncelenmesi” başlıklı makalesi alan yazınında ölçme ve değerlendirme üzerine yapılan ilk çalışmalardan biridir. Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan Yabancılar İçin Türkçe (Ankara Üniversitesi TÖMER), Yabancılar İçin Türkçe (Gazi Üniversitesi TÖMER), Gökkuşluğu Türkçe Öğretim Seti inceleme altına alınmıştır. Ders kitaplarının ölçme ve değerlendirme bölümlerinin dil öğretim sürecinin her aşamasına katkıda bulunduğu ve işlevlerini yerine getirdiği tespit edilmiştir.

Yılmaz (2014) tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerinin Deyim Öğretiminde Kullanılmasının Yönelik Bir İnceleme” başlıklı doktora tezi, yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme konusu üzerine yapılan lisansüstü çalışmalardan biridir. Çalışmada tamamlayıcı ölçme ve

değerlendirme tekniklerinin yabancılara Türkçe öğretiminde Türkçe deyimlerin öğretiminde uygulanabilirliğini ve öğretim sürecinin öğrenciler tarafından nasıl değerlendirildiğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma Yemen Sana'a Üniversitesi Diller Fakültesi Türk Dili ve Tercüme Bölümünde öğrenim gören 20 dördüncü sınıf öğrencisiyle yürütülmüştür. Çalışmada öğretim sürecinde uygulanan tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme tekniklerinin deyim öğretimini kolaylaştırdığı ve zevkli hâle getirdiği tespit edilmiştir. Yabancılara Türkçe öğretiminde çağdaş ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanılmasını ve süreç odaklı değerlendirmeler yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Bir diğer çalışma ise Gedik (2017) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezidir. Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak soru türlerinde alanda ciddi bir eksiklik olduğu ifade edilmiş ve bu eksikliğin yanlış yöntemler kullanılarak ölçme ve değerlendirme süreçlerini olumsuz etkilediği ifade edilmiştir. Bundan hareketle çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yapılacak ölçme ve değerlendirmenin ne şekilde olması gerektiğinin belirtilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca çalışmada ölçme için gerekli olan materyallerin hazırlanması ve uygulanmasında dikkat edilmesi gerekenler ifade edilmiştir.

Boylu (2019) doktora tezinde yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme uygulamalarını, öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeterlik algıları ile ölçme ve değerlendirme tutarlılıklarını incelemeyi, eksiklik ve farklılıklardan hareketle standart oluşturmayı amaçlamıştır. Çalışmada Türkçe öğretenlerin; sınav hazırlama ve değerlendirme, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini ölçme konusunda kendilerini yeterli gördükleri fakat yazma ve konuşma becerisini ölçme ve değerlendirme hususunda tutarlılık olmadığını tespit etmiştir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kurumların farklı uygulamalarının bulunduğunu, alanda çalışan öğreticilerin ise uygulama boyutunda yetersiz ve tutarsız oldukları çalışmada tespit edilmiştir.

Ünver (2019) yüksek lisans tezinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sınıflarındaki öğreticilerin ölçme ve değerlendirme tekniklerini, ne sıklıkta ve nasıl kullandıklarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda Karabük Üniversitesi Türkçe Öğretim ve Araştırma Merkezinde görev yapan 9 okutmandan oluşan bir çalışma grubu hazırlamıştır. Sınıf içi ölçme ve değerlendirme süreçlerinde en çok boşluk doldurma etkinliklerinin ve soru-cevap yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir. Çalışmada süreç odaklı değerlendirme anlayışının eksikliği ve alternatif ölçme araçlarının kullanılmadığı tespit edilerek ifade edilmiştir.

Kana ve Güney (2020) makalesinde yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki okuma ve dinleme metinlerine ait her bir temanın altında bulunan metin sayısı, metin türü, soru sayıları Bloom taksonomisine göre incelenmiştir. Bu çalışmada “İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretim Seti” ve “Yedi İklim Türkçe Yunus Emre Enstitüsü Öğretim Seti” inceleme altına alınmıştır. Çalışmada metin altı sorularının alt düzey bilişsel basamaklardan üst düzey bilişsel basamaklara göre düzenlenmediği ve en üst düzey basamağı olan “yaratma” basamağına uygun soru sayısının azlığı tespit edilmiştir.

Şimşek ve Aktaş’ın (2020) makalesinde İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti B2 düzeyi ders kitabındaki etkinlikleri Ünite Değerlendirme Ölçütleri kapsamında incelemiştir. Bu makalede ders materyalinin görsel ve içerik uyumu, temel dil becerilerini kapsayıcı bir yapılandırmanın hâkim olduğu gözlemlenmiştir. Ders kitabında ağırlıklı olarak okuma becerisine yönelik etkinliklerin olduğu ifade edilmiştir.

Kocayanak (2021) doktora tezinde yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin konuşma becerisini ölçme süreçlerinde dikkat ettikleri hususlar, ölçme sürecinde öğreticilerin karşılaştıkları sorunlar üzerinde durmuştur. Çalışma sonucunda Türkçe öğretenlerin konuşma becerisi sürecinde CEFR kazanımlarına göre soru hazırladıkları, geçerli notlar verebildikleri, nesnelliği ve güvenilirliği artırdığı için ölçek kullanımını tercih ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca meslekte geçirilen süre arttıkça öğreticilerin alternatif ölçme araçlarını süreçte kullanmalarının azaldığı ifade edilmiştir.

Dinçel (2021) doktora tezinde yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının ölçme ve değerlendirme açısından çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Gazi, Yedi İklim, İstanbul ve İzmir Türkçe öğretim setleri incelemeye alınmıştır ayrıca çalışmada öğretici görüşlerinin belirlenmesi amacıyla anketler ve görüşmeler yapılmıştır. Çalışma sonucunda Türkçe öğretim setlerinde ölçme değerlendirme bağlamında alıştırma sayıları, türleri ve kullanım sıklıkları ile bunların dil becerilerine göre dağılımında eksiklikler olduğu tespit edilmiştir. Öğreticilerin ise dil becerilerine yönelik soru hazırlama ve ölçme değerlendirme süreçlerinde sıkıntılar yaşadığı tespit edilerek ifade edilmiştir.

Demirdöven (2022) doktora tezinde Türkçe yeterlik sınavlarının Yabancı Diller Öğretimi Ortak Çerçeve Metni’nde belirtilen dil yeterlikleri açısından incelemeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda Türkiye’de bulunan 5 TÖMER’de 2020 yılında yapılan Türkçe yeterlik sınavları incelenmiştir. TYS’ler de yer alan test maddelerinin Çerçeve Metne ilişkin belirli ölçeklerle

ilişkili olarak verilen belirli örnek tanımlayıcılara yönelik bir yığılma sergilediği sonucuna ulaşılmıştır.

İbiloğlu (2022) hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dil becerilerinin yeterlik düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu araştırmada Türkiye’de bulunan 16 TÖMER’de öğrenim gören B1, B2, C1, C2 düzeyindeki öğrenciler çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışmanın sonuçlarında öğrencilerin dil yeterlikleri belirlenirken anlatma becerilerinin yeterlikleri, anlama becerilerine oranla daha yüksek bulunmuştur. Çalışmada birçok farklı değişken bakımından karşılaştırmalar yapılmıştır ve benzerlik/farklılıklar tespit edilmiştir.

Kolcuoğlu (2022) hazırladığı yüksek lisans tezinde tarama modelini kullanarak yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin ölçme ve değerlendirme okuryazarlık becerilerini incelemiştir. Çalışmanın sonucunda yabancı dil olarak Türkçe öğretim sürecindeki öğreticilerinin ölçme ve değerlendirme okuryazarlık düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir.

Kesici (2022) tarafından hazırlanan makalede Türkiye’de yer alan yabancılara Türkçe öğretim merkezlerinde görev yapan 40 Türkçe öğretmeni inceleme altına alınmıştır. Öğretmenler; değerlendirme yöntem ve teknikleri, geribildirim, not verme, notların raporlanması, cevap anahtarlarının hazırlanması, puanlama ölçütlerinin belirlenmesi vb. birçok farklı değişken bakımından algıları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Şimşek (2022) hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinde biçimlendirici değerlendirme yaklaşımını temel alarak B2 ve C1 düzeyleri için ölçme ve değerlendirme araçları geliştirmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda üç farklı üniversitede öğrenim gören 76 uluslararası öğrencinin ses kaydı alınmıştır. Yapılan pilot ve ana uygulamalar neticesinde elde edilen verilerin ışığında ortaya konulan dereceli puanlama anahtarı geçerli ve güvenilir sonuçlar vermiştir.

Aktar (2023) hazırladığı çalışmasında Altay Türkçe Öğreniyorum A1 ders kitabında yer alan ölçme uygulamalarını çeşitli değişkenlere göre inceleyerek çözümlemeyi amaçlamıştır. Araştırmacı daha önce bu set üzerinde çalışılmamış olmasını sorun olarak belirlemiş ve çalışmasını bu yönde ilerletmiştir.

Bayrakdar (2023) hazırladığı doktora tezinde uluslararası öğrencilerin Türkçe akademik yazma ihtiyaçlarını belirlemeyi ve bu ihtiyaçlar bağlamında ölçme aracı geliştirmeyi amaçlamıştır. Çalışmada öğrencilerin eksiklikleri göz önüne alınarak akademik yazma becerilerini değerlendirmek amacıyla bir dereceli puanlama anahtarı oluşturulmuştur. Bu

dereceli puanlama anahtarı ile 157 öğrencinin bilimsel metinleri değerlendirilmiştir. Bu araştırmanın sonucunda hazırlanan dereceli puanlama anahtarının uluslararası öğrencilerin akademik yazma becerilerini ölçme hususunda geçerli ve güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Şengül ve Durmuş Öz (2023) makalesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretim elemanlarının en çok yazılı sınavları, eşleştirme maddelerini ve performans ödevlerini tercih ettiklerini fakat alternatif ölçme araçlarını (akran değerlendirme, tutum ölçeği, yapılandırılmış grid vb.) öğretim süreçlerinde kullanmadıklarını tespit etmişlerdir.

Doğan ve Özkan (2023) tarafından yayımlanan makalede akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan ölçme etkinliklerini inceleyerek bulguları tespit edilmiştir. Çalışmada ölçme-değerlendirme etkinliklerinin ünite konularına ayrımında nicelik bakımından dengeli bir dağılım olduğu görülmüştür. Ölçme-değerlendirme etkinliklerinin okuma becerisi ağırlıklı olduğu tespit edilen diğer konu başlığıdır.

İlgili çalışmalar incelendiğinde ana dil olarak Türkçe/yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme bağlamındaki çalışmaların yaklaşık 20 yıllık bir tarihi olduğu görülmektedir. Bundan dolayı çalışmalar diğer konu başlıklarına göre sayıca azdır. İncelenen çalışmalarda ise özellikle ölçme araçları, Türkçe yeterlik sınavları, seviye tespit sınavları, ölçek geliştirme, puanlama anahtarı geliştirmenin çalışmaların konusunu oluşturduğu tespit edilmiştir. Özellikle son yıllarda gelişme gösteren akademik Türkçe ve ölçme değerlendirme ile ilgili çalışmaların ise yeni yeni ortaya çıktığı görülmektedir. Akademik Türkçe ve ölçme değerlendirme konusuyla ilgili yalnızca bir doktora tezi vardır. Bu, alanda yapılacak kapsamlı çalışmalara ihtiyaç olduğunu gösteren bir durumdur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi kapsamında hazırlanmış olan akademik Türkçe ders kitaplarındaki madde türleri ve bu madde türlerinin kullanım sıklığının tespiti amaçlanmıştır. Bu amaçtan hareketle çalışmanın yol haritası bu bölümdeki başlıklar altında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın modeli

Tez çalışmasında uluslararası öğrenciler için hazırlanmış olan “akademik Türkçe” ders kitaplarında hangi madde türlerinin bulunduğu ve bu madde türlerinden ne sıklıkla yararlanıldığı ve madde türlerinin ders kitaplarında nasıl bir dağılım gösterdiği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda akademik Türkçe ders kitaplarında bulunan verilerin düzenli ve sistemli bir şekilde bir araya getirilip incelenebilmesi için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemini Neuman (2012, s. 224): “İncelenen problemleri, problemlerin ortaya çıktığı değerler sisteminden bağımsız olarak değerlendirmez ve baskın olan kavramları göz önünde bulundurarak olayları ilişkiler ağı içerisinde doğal ortamda yorumlama ve açıklama amacı güden çalışmalardır.” şeklinde tanımlamıştır. Durum çalışması ise Subaşı ve Okumuş’a göre (2017, s. 371) bir durumun derinlemesine çalışılıp betimlenmesidir.

3.2. Araştırmanın evreni ve örneklemi

Araştırmanın evren ve örneklemini Türkçeyi, Türkiye’de öğrenen uluslararası öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerini etkili ve verimli geçirmek amacıyla hazırlanmış olan “Akademik

Türkçe” ders kitapları oluşturmaktadır. Halihazırda yaygın olarak kullanılan 8 Akademik Türkçe ders kitabı araştırmamızın evren ve örneklemi oluşturmaktadır.

3.2.1. Akademik Türkçe (PATDK)

“Akademik Türkçe” ders kitabı, 2019 yılında Prof. Dr. Halit Karatay editörlüğünde Pegem Akademik Yayınları tarafından yayınlanmıştır. Ders kitabı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm “Sosyal Bilimler” başlığıyla 11 temadan oluşmaktadır. İkinci bölüm ise “Fen Bilimleri” başlığıyla 5 temadan oluşmaktadır. Kitap toplamda 500 sayfadan oluşmaktadır. Sosyal Bilimler bölümünde yer alan temalar: “Genel Kültür, Tarih, Sanat, Hukuk, Ekonomi, Felsefe, Antropoloji, Sosyoloji, Psikoloji, Ahlâk-Etik, Hobiler ve Boş Zaman”; Fen Bilimleri bölümünde yer alan temalar: “Bilim, Tıp, Teknoloji, Sağlık ve İlaçlar, Çevre” başlıklıdır. Akademik Türkçe ders kitaplarının genelini aksine “Pegem Akademik Türkçe” ders kitabında sağlık bilimleri için özel bir başlığa yer verilmemiştir. Fakat “Fen Bilimleri” bölümünde bu alana yönelik temalar ve metinler bulunmaktadır. Bu temalardan hareketle hazırlanan metinlerde yer alan madde türleri incelenmiştir.

3.2.2. Gazi uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe 1 (GÜUÖAT)

Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I ders kitabı, Doç. Dr. Nezir Temur editörlüğünde hazırlanarak 2016 yılında yayımlanmıştır. Kitap 293 sayfadan, 9 bölümden oluşmaktadır. Her bölümün altında temalar ve bu temalar kapsamında okuma metinleri bulunmaktadır. Metinlerden hareketle etkinlikler oluşturularak öğrencilerin okuduklarını anlamalarını, pekiştirmelerini sağlamaları amaçlanmıştır. Bu metinlerden hareketle hazırlanan etkinlikler bu çalışmada inceleme altına alınmış ve hangi madde türüne uygun olduğu tespit edilerek ifade edilmiştir.

3.2.3. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler (EÜATSB)

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler ders kitabı, Dr. Gürkan Moralı, Dr. Vedat Halitoğlu, Öğr. Gör. Emre Gökdoğan ve Arş. Gör. Yasemin Acar tarafından oluşan bir komisyon tarafından Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezinde (ERSEM) yayımlanmıştır. Kitap 2018 yılında yayımlanmıştır. Kitapta 7 ünite (Bilim: Literatür Bilgisi, Tarih: Anadolu'nun Arkeolojik Zenginlikleri, İktisat: Robotlar ve Yapay Zekâ, Eğitim Bilimleri: Yabancı Dil Öğrenme Yolları, Sosyoloji: Kadın Girişimciliği, İletişim: Sosyal Medya, Psikoloji: Başka Dilde Siz) bulunmaktadır ve 165 sayfadır. Bu ünitelerde yer alan metinlerde bulunan madde türleri incelenmiştir.

3.2.4. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri (EÜATFB)

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri ders kitabı, Dr. Gürkan Moralı, Dr. Vedat Halitoğlu, Öğr. Gör. Emre Gökdoğan ve Arş. Gör. Yasemin Acar tarafından oluşan bir komisyon tarafından Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezinde (ERSEM) yayımlanmıştır. Kitap 2018 yılında yayımlanmıştır. Kitapta 7 ünite (Bilim: Literatür Bilgisi, Ulaşım Teknolojisi: Marmaray, Mekatronik Mühendisliği: Robot Arılar, Kimya: İslam Dünyasında Kimya, Tarım: Tarımda Doğallığın Geri Dönüşü, Çevre Mühendisliği: Gürültü Kirliliği, Biyoloji: Dev Virüslerin Kökeni) bulunmaktadır ve 180 sayfadır. Bu ünitelerde yer alan metinlerde bulunan madde türleri incelenmiştir.

3.2.5. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri (EÜATSAB)

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri ders kitabı, Dr. Gürkan Moralı, Dr. Vedat Halitoğlu, Öğr. Gör. Emre Gökdoğan ve Arş. Gör. Yasemin Acar tarafından oluşan bir komisyon tarafından Erciyes Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezinde (ERSEM) yayımlanmıştır. Kitap 2018 yılında yayımlanmıştır. Kitapta 7 ünite (Bilim: Literatür Bilgisi, Temel Tıp: Virüsler, Ameliyatlarda Robot-Cerrah İşbirliği, Beslenme: Metabolizma, Halk Sağlığı: Gebelik, Sinir Sistemi ve Duyu Organları, Tıbbi Genetik:

Genetik Kod) bulunmaktadır ve 173 sayfadır. Bu ünitelerde yer alan metinlerde bulunan madde türleri incelenmiştir.

3.2.6. İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe 1 (İSUBAT1)

İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I ders kitabı, yayın yönetmenliğini Mehmet Yalçın Yılmaz'ın yaptığı; editörlüklerini Faruk Yıldırım, Mehmet Yalçın Yılmaz, Gözde Demirel, Emrah Boylu, Alperen Biçer, Ahmet Saçkesen'in yaptığı 2018 yılında yayımlanan akademik Türkçe ders kitabıdır. Kitap 8 ünite (Edebiyat, Felsefe, Filoloji, Tarih, Psikoloji, Arkeoloji, İlahiyat, Hukuk) ve 176 sayfadan oluşmaktadır. Bu ders kitabında her metinden önce ve sonra yapılması istenen etkinlikler, madde türleri bakımından incelenmiştir.

3.2.7. İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe 2 (İSUBAT2)

Tez çalışmasında incelenen bir diğer kitap yayın yönetmenliğini Mehmet Yalçın Yılmaz'ın yaptığı “İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe 2” ders kitabıdır. Kitap 2019 yılında yayınlanmıştır. Kitap 8 ünite (İnsan Kaynakları, Ekonomi, İktisat, Uluslararası İlişkiler, Halkla İlişkiler, Pazarlama, Maliye, Radyo-TV ve Sinema), 160 sayfadan oluşmaktadır. Bu ders kitabında her metinden önce ve sonra yapılması istenen etkinlikler, madde türleri bakımından incelenmiştir.

3.2.8. İstanbul uluslararası öğrenciler için fen ve sağlık bilimlerinde akademik Türkçe 3 (İSUFSAT)

Yayın yönetmenliğini Mehmet Yalçın Yılmaz'ın yaptığı bir diğer kitap “İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe 3” ders kitabı bu çalışmaya dahil edilen bir diğer akademik Türkçe ders kitabıdır. Kitap 8 ünite (Fizik, Kimya, Biyoloji, Eczacılık, Tıp, Sağlık Yönetimi, Endüstri Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği),

146 sayfadan oluşmaktadır. Bu ders kitabında her metinden önce ve sonra yapılması istenen etkinlikler, madde türleri bakımından incelenmiştir.

3.3. Veri toplama araçları ve veri toplama süreçleri

Bu çalışma kapsamında veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgileri içeren yazılı kaynakların analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 189). Doküman incelemesi araştırmalarında araştırmacı, ihtiyacı olan verileri gözlem veya görüşme yapmadan elde edebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 190).” Bu araştırma doğrultusunda uluslararası öğrenciler için hazırlanan akademik Türkçe ders kitaplarına ulaşılmıştır.

3.4. Verilerin analizi

Tez kapsamında ulaşılan ders kitaplarındaki madde türlerinin analizi içerik analizi kullanılarak yapılmıştır. “İçerik analizinde temel amaç, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir şekilde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018, s. 242).” Bir diğer tanımda ise içerik analizi ya da içerik çözümlemesi, yazılı veya görsel materyalin sistematik biçimde analiz edilmesidir (Aziz, 2015, s. 133). İlgili tanımlamalardan ve bağlamdan hareketle inceleme altına alınan madde türleri içerik analizi türlerinden kategorisel analize tabii tutulmuştur. Kategorisel analiz; genel olarak belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesi ve ardından bu birimlerin önceden saptanmış ölçütlere göre kategoriler hâlinde gruplandırılmasıdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001, s. 90).

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde incelenen akademik Türkçe ders kitaplarındaki madde türlerinin sayısı, dağılımı belirtilecektir. Akademik Türkçe ders kitapları ayrı ayrı ele alınacaktır ve her kitapta yer alan metinlerin ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanmış olan etkinliklerde tercih edilen madde türleri belirtilecektir. İlk aşamada tüm ders kitaplarının okuma metinlerinden hareketle hazırlanan maddeler inceleme altına alınmıştır, ardından tüm ders kitaplarındaki dinleme metinlerinden hareketle hazırlanmış olan soru maddeleri incelenmiştir ve alt başlıklar hâlinde verilmiştir.

4.1. Gazi uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I ders kitabında I. Bölüm’de “Dil” teması altında yer alan “İki Dillilik, Çeviri Programları Dilleri Yok Eder mi?, Beyin Hakkında Neler Biliyoruz?” başlıklı metinlerden hareketle etkinlikler incelenmiştir. Bulunan madde türleri tablolar hâlinde belirtilmiştir:

Tablo 4

GÜÜÖAT “İki Dillilik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	2
Kısa Cevaplı Maddeler	1
Toplam	5

Tablo 4'ten hareketle "İki Dillilik" başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 kısa cevaplı madde türü tespit edilmiştir. Bu tür maddelerin kullanımında metne bağlı kalınmasından dolayı öğrencilerin metni anlama ve anlamlandırmalarının tespitinin yapılması mümkün olmakla birlikte çok fazla sayıda soru sorulabiliyor olması öğrenilenlerin pekişmesine de kolaylık sağlamaktadır.

Tablo 5

GÜÜÖAT "Çeviri Programları Dilleri Yok Eder Mi?" Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Boşluk Doldurma	1
Kısa Cevaplı Maddeler	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Toplam	5

Tablo 5'ten hareketle "Çeviri Programları Dilleri Yok Eder Mi?" başlıklı metinde 1 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 kısa cevaplı madde, 2 çoktan seçmeli maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Metinlerden hareketle hazırlanan çoktan seçmeli sorularda dört seçeneğin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 6

GÜÜÖAT "Beyin Hakkında Neler Biliyoruz?" Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Doğru-Yanlış Testleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 6'dan hareketle "Beyin Hakkında Neler Biliyoruz?" başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 çoktan seçmeli test, 1 doğru-yanlış testinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I ders kitabında I. Bölüm’de yer alan “Eğitim” teması altında bulunan “PISA Sonuçlarının Değiştirdiği Eğitim Politikaları, Dâhilerin Okulu Enderun” başlıklı metinlerden hareketle etkinlikler incelenmiştir. Bulunan madde türleri tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Tablo 7

GÜÜÖAT “PISA Sonuçlarının Değiştirdiği Eğitim Politikaları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	4
Toplam	5

Tablo 7’den hareketle “PISA Sonuçlarının Değiştirdiği Eğitim Politikaları” başlıklı metinde 1 tane eşleştirme maddesi, 4 tane çoktan seçmeli maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 8

GÜÜÖAT “Dâhilerin Okulu Enderun” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	4
Doğru-Yanlış Testi	1
Toplam	5

Tablo 8’den hareketle “Dâhilerin Okulu Enderun” başlıklı metinde 4 tane eşleştirme maddesinin, 1 tane ise doğru-yanlış testinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I ders kitabında I. Bölüm’de yer alan “İletişim” teması altında bulunan “Osmanlı’da Elçilik, Reklamların Sınırı Olmalı Mı?, Belgesel Filmler ve Gerçeklik, Sevginizi Nasıl İfade Edersiniz?” başlıklı metinlerden hareketle etkinlikler incelenmiştir. Bulunan madde türleri tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Tablo 9

GÜÜÖAT “Osmanlı’da Elçilik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 9’dan hareketle metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 çoktan seçmeli maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 10

GÜÜÖAT “Reklamların Sınırı Olmalı Mı?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 10’dan hareketle metinde 3 çoktan seçmeli madde, 1 eşleştirme maddesi, 1 kısa cevaplı maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 11

GÜÜÖAT “Belgesel Filmler ve Gerçeklik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Doğru-Yanlış Testi	1

Çoktan Seçmeli Madde	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 11’den hareketle metinde 2 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 çoktan seçmeli madde, 1 boşluk doldurma türünde madde türlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 12

GÜÜÖAT “Sevginizi Nasıl İfade Edersiniz?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 12’den hareketle metinde 3 eşleştirme maddesine, 1 doğru-yanlış testine, 1 çoktan seçmeli maddeye yer verildiği tespit edilmiştir.

İncelenen ders kitabının I. bölümünün sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 69 sorudan oluşan çoktan seçmeli maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının II. bölümü “Tabiat, İnsan, Göç” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Tablo 13

GÜÜÖAT “Tropikal Yağmur Ormanları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Doğru-Yanlış Testi	1

Çoktan Seçmeli Madde	2
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 13'ten hareketle “Tropikal Yağmur Ormanları” başlıklı metinde 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma, 2 çoktan seçmeli maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 14

GÜÜÖAT “Doğanın Mucizesi Kelebekler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Toplam	5

Tablo 14'ten hareketle “Doğanın Mucizesi Kelebekler” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli madde, 1 doğru-yanlış testinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I ders kitabının II. bölümünde “İnsan” teması altında “Ya Sizin Aileniz? Gençleri Bekleyen Tehlikeler” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 15

GÜÜÖAT “Ya Sizin Aileniz?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Toplam	5

Tablo 15'ten hareketle “Ya Sizin Aileniz?” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli madde, 1 doğru-yanlış testinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 16

GÜÜÖAT “Gençleri Bekleyen Tehlikeler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 16'dan hareketle “Gençleri Bekleyen Tehlikeler” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 çoktan seçmeli maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Eşleştirme testlerinden biri ise bulmaca etkinliği şeklindedir.

Gazi Uluslararası Öğrenciler için Akademik Türkçe I ders kitabının II. bölümünde “Göç” teması altında “Göçün Anatomisi, Beyin Göçü” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 17

GÜÜÖAT “Göçün Anatomisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Toplam	5

Tablo 17'den hareketle “Göçün Anatomisi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 1 doğru-yanlış testinin kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 18

GÜÜÖAT “Beyin Göçü” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 18’den hareketle “Beyin Göçü” başlıklı metinde 3 çoktan seçmeli test maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 58 tane çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Maddelerin 56’sı “Aşağıdaki cümlelerde boşluğa getirilmesi uygun olan seçeneği işaretleyiniz.” şeklinde ifade edilmiştir. 2 tanesi ise “Yer alan boşluklara hangi seçeneğin getirilmesi uygun değildir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bundan dolayı bu maddelerin aynı zamanda boşluk doldurma maddelerine benzerliği dikkat çekmektedir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının III. bölümü “Sözlü Kültür, Takvim” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir. Ders kitabının III. bölümünde “Sözlü Kültür” teması altında “Antropoloji, Amişler” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 19

GÜÜÖAT “Antropoloji” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	1

Toplam	5
--------	---

Tablo 19’den hareketle “Antropoloji” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 20

GÜÜÖAT “Amişler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 20’den hareketle “Amişler” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının III. bölümünde “Takvim” teması altında “Takvimden Karaktere, Zamanın Önemi” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 21

GÜÜÖAT “Takvimden Karaktere” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Toplam	5

Tablo 21’den hareketle “Takvimden Karaktere” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Tablo 22

GÜÜÖAT “Zamanın Önemi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 22’den hareketle “Zamanın Önemi” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 36 soruluk çoktan seçmeli test maddesi bulunmaktadır. Bu testlerin 12’si uygun olan ifadenin işaretlenmesini, 24’ü uygun olmayan ifadenin işaretlenmesini ifade etmektedir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının IV. bölümü “Kişisel Gelişim, Tedavi Yolları, Virüsler” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Ders kitabının IV. bölümünde “Kişisel Gelişim” teması altında “Kuantum Fiziği ve Düşünce İlişkisi, Duygusal Zekâ Gerçeği” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 23

GÜÜÖAT “Kuantum Fiziği ve Düşünce İlişkisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	2
Çoktan Seçmeli Madde	1

Toplam	5
--------	---

Tablo 23'ten hareketle “Kuantum Fiziği ve Düşünce İlişkisi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 24

GÜÜÖAT “Duygusal Zekâ Gerçeği” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 24'ten hareketle “Duygusal Zekâ Gerçeği” başlıklı metinde 3 çoktan seçmeli test maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Ders kitabının IV. bölümünde “Tedavi Yolları” teması altında “Kontrol Merkezi, Tamamlayıcı Tıp ve Alternatif Tıp” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 25

GÜÜÖAT “Kontrol Merkezi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	5
Toplam	5

Tablo 25'ten hareketle “Kontrol Merkezi” metninde 5 adet eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Tablo 26

GÜÜÖAT “Tamamlayıcı Tıp ve Alternatif Tıp” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 26’dan hareketle “Tamamlayıcı Tıp ve Alternatif Tıp” metninde 3 çoktan seçmeli test maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının IV. bölümünde “Virüsler” teması altında “Bilgisayar Virüsü, Virüslerin Savaşı” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 27

GÜÜÖAT “Bilgisayar Virüsü” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 27’den hareketle “Bilgisayar Virüsü” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 28

GÜÜÖAT “Virüslerin Savaşı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	4
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 28’den hareketle “Virüslerin Savaşı” başlıklı metinde 4 eşleştirme maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 50 soruluk çoktan seçmeli test maddesi bulunmaktadır. Bu testte verilen cümlelerdeki boşluklara uygun olan ifadelerin getirilmesi istenmektedir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının V. bölümü “Eğlence, Oyun, Vücut” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Ders kitabının V. bölümünde “Eğlence” teması altında “Adrenalin Tutkusu, Halk Dansı, Bir Zeybek Oyunu: Bengi” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 29

GÜÜÖAT “Adrenalin Tutkusu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Çoktan Seçmeli Madde	2
Toplam	5

Tablo 29’dan hareketle “Adrenalin Tutkusu” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 30

GÜÜÖAT “Halk Dansı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 30’dan hareketle “Halk Dansı” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 31

GÜÜÖAT “Bir Zeybek Oyunu: Bengi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Toplam	5

Tablo 31’den hareketle “Bir Zeybek Oyunu: Bengi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Ders kitabının V. bölümünde “Oyun” teması altında “Bilgisayar Oyunları, Çocuk Oyunları” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 32

GÜÜÖAT “Bilgisayar Oyunları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Toplam	5

Tablo 32’den hareketle “Bilgisayar Oyunları” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Tablo 33

GÜÜÖAT “Çocuk Oyunları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 33’ten hareketle “Çocuk Oyunları” başlıklı metinde 3 çoktan seçmeli test maddesi, 2 eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının V. bölümünde “Vücut” teması altında “Futbolun Tarihçesi ve Türkiye’de Futbol, Suyla Gelen Mucize” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 34

GÜÜÖAT “Futbolun Tarihçesi ve Türkiye’de Futbol” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3

Toplam	5
--------	---

Tablo 34'ten hareketle “Futbolun Tarihçesi ve Türkiye’de Futbol” başlıklı metinde 3 çoktan seçmeli test maddesi, 2 eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Tablo 35

GÜÜÖAT “Suyla Gelen Mucize” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 35'ten hareketle “Suyla Gelen Mucize” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 59 soruluk çoktan seçmeli test maddesi bulunmaktadır.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının VI. bölümü “Ayaklanmalar, Felaketler, Ölüm” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Ders kitabının VI. bölümünde “Ayaklanmalar” teması altında “Büyük Ruh yahut Gandhi, Fransız İhtilâli” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 36

GÜÜÖAT “Büyük Ruh yahut Gandhi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	2

Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 36’dan hareketle “Büyük Ruh Gandhi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 37

GÜÜÖAT “Fransız İhtilâli” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Toplam	5

Tablo 37’den hareketle “Fransız İhtilâli” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Ders kitabının VI. bölümünde “Felaketler” teması altında “Depremelerin Habercileri ve Jeofizik: Haberci Canlılar ve Jeofizik İşaretler, Yüzyılımızın Temel Sorunlarından Biri: Buzulların Erimesi” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 38

GÜÜÖAT “Depremelerin Habercileri ve Jeofizik: Haberci Canlılar ve Jeofizik İşaretler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Madde	2

Toplam	5
--------	---

Tablo 38’den hareketle verilen metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 boşluk doldurma türünden ölçme aracına ulaşılmıştır.

Tablo 39

GÜÜÖAT “Yüzyılımızın Temel Sorunlarından Biri: Buzulların Erimesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	4
Toplam	5

Tablo 39’dan hareketle “Yüzyılımızın Temel Sorunlarından Biri: Buzulların Erimesi” başlıklı metinde 1 eşleştirme maddesi, 4 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının VI. bölümünde “Ölüm” teması altında “Planlı Ölümler, Sıra Dışı Cenaze Törenleri, Kriminoloji-Suçta Etnik Miras” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 40

GÜÜÖAT “Planlı Ölümler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	4
Çoktan Seçmeli Madde	1
Toplam	5

Tablo 40’tan hareketle “Planlı Ölümler” metninde 4 eşleştirme maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 41

GÜÜÖAT “Sıra Dışı Cenaze Merasimleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Doğru-Yanlış Testleri	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 41’den hareketle “Sıra Dışı Cenaze Merasimleri” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 42

GÜÜÖAT “Kriminoloji-Suçta Etnik Miras” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 42’den hareketle 2 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının tema sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 56 soruluk bir çoktan seçmeli test bulunmaktadır. Bu testte ilk 43 soru boşluklara uygun olan ifadenin getirilmesi, diğer 13 soru ise boşluklara uygun olmayan ifadelerin getirilmesi ile ilgilidir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının VII. bölümü “Enerji, Uzay, Teknoloji” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

“Enerji” teması altında “Yenilenebilir Enerji Kaynakları, ‘Nükleer Santraller Yararlı mı, Zararlı mı?’” başlıklı metinlere yer verilmiştir.

Tablo 43

GÜÜÖAT “Yenilenebilir Enerji Kaynakları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Boşluk Doldurma	2
Toplam	5

Tablo 43’ten hareketle “Yenilenebilir Enerji Kaynakları” metninde 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Tablo 44

GÜÜÖAT “Nükleer Santraller Yararlı Mı, Zararlı Mı?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 44’ten hareketle verilen metinde 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının VII. bölümünde “Uzay” teması altında “Galaksiler ve Samanyolu, Uzaya Gitmek Ayağa Mı Düşüyor?” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 45

GÜÜÖAT “Galaksiler ve Samanyolu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Testi	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 45’ten hareketle “Galaksiler ve Samanyolu” başlıklı metinde 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 46

GÜÜÖAT “Uzaya Gitmek Ayağa Mı Düşüyor?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Boşluk Doldurma	2
Toplam	5

Tablo 46’dan hareketle verilen metinde 1 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 boşluk doldurma kullanılmıştır.

Ders kitabının VII. bölümünde “Teknoloji” teması altında “2014 Yılı’nın En İyi 25 İcadı, Bir Araştırma: Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri ve Kendilerini Sunum Taktikleri” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 47

GÜÜÖAT “2014 Yılıının En İyi 25 İcadı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 47’den hareketle “2014 Yılıının En İyi 25 İcadı” metninde 2 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 48

GÜÜÖAT “Bir Araştırma: Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri ve Kendilerini Sunum Taktikleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 48’den hareketle “Bir Araştırma: Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri ve Kendilerini Sunum Taktikleri” metninde 2 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 48 soruluk bir çoktan seçmeli test bulunmaktadır. Bu testin soru maddesinde verilen boşluklara uygun olan ifadelerin getirilmesi istenmektedir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının VIII. bölümü “Medeniyetler, İnsanlığı Etkileyenler, Mimari” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Ders kitabının VIII. bölümünde “Medeniyetler” teması altında “Hititler, Ahilik” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 49

GÜÜÖAT “Hititler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Boşluk Doldurma	1
Toplam	5

Tablo 49’dan hareketle “Hititler” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 50

GÜÜÖAT “Ahilik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 50’den hareketle “Ahilik” metninde 1 boşluk doldurma, 1 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının VIII. bölümünde “İnsanlığı Etkileyenler” teması altında “Platon’a göre İnsan, Ahlak ve Devlet Düzeni ve Tıbbın Hâkimi: İbn-i Sina” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 51

GÜÜÖAT “Platon’a göre İnsan, Ahlâk ve Devlet Düzeni” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Doğru-Yanlış Testi	1
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 51’den hareketle “Platon’a göre İnsan, Ahlâk ve Devlet Düzeni” başlıklı metinde 1 doğru-yanlış testi, 1 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 52

GÜÜÖAT “Tıbbın Hâkimi: İbn-i Sina” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Doğru-Yanlış Testi	1
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 52’den hareketle “Tıbbın Hâkimi: İbn-i Sina” başlıklı metinde 1 doğru-yanlış testi, 1 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının VIII. bölümünde “Mimari” teması altında yalnızca “Gökdelenler” başlıklı metin bulunmaktadır.

Tablo 53

GÜÜÖAT “Gökdelenler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Doğru-Yanlış Testi	1
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Toplam	5

Tablo 53’ten hareketle “Gökdelenler” başlıklı metinde 1 doğru-yanlış testi, 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 40 soruluk çoktan seçmeli test bulunmaktadır. Bu testin soru maddesinde verilen boşluklara uygun olan ifadelerin getirilmesi istenmektedir.

Gazi Uluslararası Öğrencilerin için Akademik Türkçe I ders kitabının IX. bölümü “Ekonomi, Yönetim Şekilleri, Korsanlar” başlıklı temalardan oluşmaktadır. Bu temalar altında yer alan metinler ve bu metinlere bağlı olarak hazırlanan etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler aşağıda tablolar hâlinde belirtilmiştir.

Ders kitabının IX. bölümünde “Ekonomi” teması altında “Yoksulluk ve Açlıkla Mücadele Sürüyor, Yeni Ekonominin Toplumsal, Ekonomik ve Teknolojik Boyutları” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 54

GÜÜÖAT “Yoksulluk ve Açlıkla Mücadele Sürüyor” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 54'ten hareketle “Yoksulluk ve Açlıkla Mücadele Sürüyor” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 55

GÜÜÖAT “Yeni Ekonominin Toplumsal, Ekonomik ve Teknolojik Boyutları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	3
Toplam	5

Tablo 55'ten hareketle “Yeni Ekonominin Toplumsal, Ekonomik ve Teknolojik Boyutları” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının IX. bölümünde “Yönetim Şekilleri” teması altında “Monarşi Mi, Cumhuriyet Mi?, Egemenlik ve Demokrasinin Temsili” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 56

GÜÜÖAT “Monarşi Mi, Cumhuriyet Mi?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Test Maddesi	1
Toplam	5

Tablo 56'dan hareketle “Monarşi Mi, Cumhuriyet Mi?” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 açık uçlu soru kullanılmıştır.

Tablo 57

GÜÜÖAT “Egemenlik ve Demokrasinin Temsili” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Boşluk Doldurma	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Toplam	5

Tablo 57’den hareketle 2 boşluk doldurma, 1 eşleştirme maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış maddesi kullanılmıştır.

Ders kitabının IX. bölümünde “Korsanlar” teması altında “Dünden Bugüne Korsanlar, Sanal Dolandırıcılığın Yükselen Yıldızı: Phishing” başlıklı metinler bulunmaktadır.

Tablo 58

GÜÜÖAT “Dünden Bugüne Korsanlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Toplam	5

Tablo 58’den hareketle “Dünden Bugüne Korsanlar” başlıklı metinde 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 59

GÜÜÖAT “Sanal Dolandırıcılığın Yükselen Yıldızı: Phishing” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Toplam	5

Tablo 59’dan hareketle “Sanal Dolandırıcılığın Yükselen Yıldızı: Phishing” başlıklı metinde 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Ders kitabının bölüm sonunda “Kelime Bilgisi” başlığı altında 50 soruluk çoktan seçmeli test bulunmaktadır. Bu testin soru maddesinde verilen boşluklara uygun olan ifadelerin getirilmesi istenmektedir.

4.2. İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Ders kitabında yer alan ilk metin “Edebiyat Nedir?” başlıklı metindir. Bu metinden hareketle metnin öncesi ve sonrasında yer alan etkinliklerdeki madde türleri aşağıdaki gibi belirtilmiştir:

Tablo 60

İSUBAT1 “Edebiyat Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 60’tan hareketle “Edebiyat Nedir?” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma testi kullanılmıştır.

Tablo 61

İSUBAT1 “Felsefe Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 61’den hareketle “Felsefe Nedir?” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 62

İSUBAT1 “Türk Dilinin Söz Dizimsel Yapısı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2

Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 62’den hareketle “Filoloji” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 63

İSUBAT1 “Niçin Tarih?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 63’ten hareketle “Niçin Tarih?” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 64

İSUBAT1 “Modern Psikolojinin Gelişimi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2

Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 64'ten hareketle “Modern Psikolojinin Gelişimi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 65

İSUBAT1 “Arkeoloji Bilimine Giriş” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	3
Çoktan Seçmeli Madde	2
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 65'ten hareketle “Arkeoloji Bilimine Giriş” başlıklı metinde 3 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 66

İSUBAT1 “Din Psikolojisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2

Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 66'dan hareketle “Din Psikolojisi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 67

İSUBAT1 “Osmanlı Hukuku” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	7

Tablo 67'den hareketle “Osmanlı Hukuku” başlıklı metinde 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

4.3. İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe II ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Ders kitabında yer alan metinler ve bu metinlerdeki madde türleri tablolar hâlinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 68

İSUBAT2 “İnsan Kaynakları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 68’den hareketle “İnsan Kaynakları” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 69

İSUBAT2 “Ekonomi Bilimi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 69’dan hareketle “Ekonomi Bilimi” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 70

İSUBAT2 “İktisadın Tanımı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 70’ten hareketle “İktisadın Tanımı” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 71

İSUBAT2 “Uluslararası İlişkilere Giriş” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 71’den hareketle “Uluslararası İlişkilere Giriş” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır. Metinde yer alan açık uçlu soru maddelerinden birisi metin tamamlama

türünde bir etkinlik olduğu için madde türlerinden boşluk doldurmaya da uygun olduğu söylenebilir.

Tablo 72

İSUBAT2 “Halkla İlişkilerin İlişkili Olduğu Alanlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 72’den hareketle “Halkla İlişkilerin İlişkili Olduğu Alanlar” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır. Metinde yer alan açık uçlu soru maddelerinden birisi verilenlerden hareketle metin yazma türünde bir etkinlik olduğu için madde türlerinden boşluk doldurmaya da uygun olduğu söylenebilir.

Tablo 73

İSUBAT2 “Pazarlama Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 73'ten hareketle “Pazarlama Nedir?” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır. Metinde yer alan açık uçlu soru maddelerinden birisi metin tamamlama türünde bir etkinlik olduğu için madde türlerinden boşluk doldurmaya da uygun olduğu söylenebilir.

Tablo 74

İSUBAT2 “Kamu Kesimi, Kamu Kesiminin Bileşenleri ve Görevleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 74'ten hareketle “Kamu Kesimi, Kamu Kesiminin Bileşenleri ve Görevleri” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır. Metinde yer alan açık uçlu soru maddelerinden birisi metin özetleme türündedir.

Tablo 75

İSUBAT2 “Gerilim Filmlerinde Sosyal Medya” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1

Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Toplam	8

Tablo 75'ten hareketle “Gerilim Filmlerinde Sosyal Medya” başlıklı metinde 3 açık uçlu soru maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

4.4. İstanbul uluslararası öğrenciler için fen ve sağlık bilimlerinde akademik Türkçe III ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Ders kitabında yer alan metinler ve bu metinlerdeki madde türleri tablolar hâlinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 76

İSUF SAT “Fiziğe Giriş” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	6

Tablo 76'dan hareketle “Fiziğe Giriş” başlıklı metinde 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 77

İSUF SAT “Kimyaya Giriş” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 77’den hareketle “Kimyaya Giriş” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli madde, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 78

İSUF SAT “Biyolojik Çeşitlilik ve Dünya Besin Kaynakları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	7

Tablo 78’den hareketle “Biyolojik Çeşitlilik ve Dünya Besin Kaynakları” başlıklı metinde 2 açık uçlu soru maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış maddesi, 1 boşluk doldurma türünde madde türleri kullanılmıştır.

Tablo 79

İSUF SAT “Şerafettin Sabuncuoğlu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	7

Tablo 79’den hareketle “Şerafettin Sabuncuoğlu” metninde 2 açık uçlu soru maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi, 2 eşleştirme maddesi, 1 doğru-yanlış maddesi, 1 boşluk doldurma türünde ölçme aracı kullanılmıştır.

Tablo 80

İSUF SAT “İbn-i Sina” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 80’den hareketle “İbn-i Sina” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma, 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 81

İSUF SAT “Sağlık Kurumları Yönetiminde Temel Kavramlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 81’den hareketle “Sağlık Kurumları Yönetiminde Temel Kavramlar” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 82

İSUF SAT “Endüstri Mühendisliği” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 82’den hareketle “Endüstri Mühendisliği” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma, 1 doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Tablo 83

İSUF SAT “Elektrik-Elektronik Mühendisliği” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	8

Tablo 83’ten hareketle “Elektrik-Elektronik Mühendisliği” metninde 2 eşleştirme maddesi, 2 çoktan seçmeli test, 2 açık uçlu soru maddesi, 1 doğru-yanlış testi, 1 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

4.5. Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Pegem Akademik Türkçe ders kitabında, sosyal bilimler ve fen bilimleri olmak üzere iki başlık yer almaktadır. Sosyal Bilimler bölümünde yer alan tema ve bu temalardaki metinlere ait madde türleri incelenecektir. Ders kitabının ilk teması “Genel Kültür”dür. Bu temada yer alan metinler “Renkler Tekerleği, Türk Kahvesi, Hıdrellez Bayramı, Astroloji Nedir?, Şamanizm, Dünyanın Yedi Harikası Nelerdir?” şeklindedir.

Tablo 84

PATDK “Renkler Tekerleği” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 84'ten hareketle “Renkler Tekerleği” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 5 soru maddesi bulunmaktadır.

Tablo 85

PATDK “Türk Kahvesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 85'ten hareketle “Türk Kahvesi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 5 soru maddesi bulunmaktadır. Metinde yer alan yazma etkinlikleri açık uçlu soru maddesi bağlamında değerlendirilmiştir. Bu bölümde de 3 ayrı etkinlik yer almaktadır.

Tablo 86

PATDK “Hıdrellez Bayramı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1

Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	6

Tablo 86’den hareketle “Hıdrellez Bayramı” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde ve boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 6 soru maddesi bulunmaktadır. Metinde yer alan yazma etkinlikleri açık uçlu soru maddesi bağlamında değerlendirilmiştir.

Tablo 87

PATDK “Astroloji Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 87’den hareketle “Astroloji Nedir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 5 soru maddesi bulunmaktadır.

Tablo 88

PATDK “Şamanizm” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Öz Değerlendirme	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	8

Tablo 88’den hareketle “Şamanizm” metninde 2 defa eşleştirme maddesi, birer defa çoktan seçmeli test maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde, boşluk doldurma, öz değerlendirme tablosu kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 5 soru maddesi bulunmaktadır. Ders kitabının metne hazırlık bölümünde yapılacak etkinlikler sonucunda “Bildiklerim, Bilmek İstediklerim, Öğrendiklerim” şeklinde tablolardan oluşan bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölüm öz değerlendirmeye uygun olduğu için bu başlık altında belirtilmiştir. Açık uçlu soru maddeleri, yazma etkinliği altında verilmiştir ve iki ayrı maddeden oluşmaktadır.

Tablo 89

PATDK “Dünyanın Yedi Harikası Nelerdir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 89’den hareketle “Dünyanın Yedi Harikası Nelerdir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli maddeler, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu madde, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri 7 soru maddesinden oluşmaktadır.

Ders kitabının ikinci teması “Tarih” temasıdır. Bu tema kapsamında “Bir Zamanlar Anadolu’da, Pompei, 10-12. Yüzyıllarda Avrupa’da Eğitim, Nuh Tufanı, İbn-i Sina, İzzet Baysal, Yenilmez Denilen Napolyon Bonapart’ı Bozguna Uğratan Türk: Cezzar Ahmed Paşa” metinleri yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 90

PATDK “Bir Zamanlar Anadolu’da” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 90’den hareketle “Bir Zamanlar Anadolu’da” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 4 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 91

PATDK “Pompei” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 91’den hareketle “Pompei” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 92

PATDK “10-12. Yüzyıllarda Avrupa’da Eğitim” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Kavram Haritası	1
Toplam	9

Tablo 92’den hareketle “10-12. Yüzyıllarda Avrupa’da Eğitim” metninde 2 defa eşleştirme maddesi, birer defa çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde, öz değerlendirme, kavram haritası kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 10 soru maddesi bulunmaktadır. Ders kitabının metne hazırlık bölümünde yapılacak etkinlikler sonucunda “Bildiklerim, Bilmek İstediklerim, Öğrendiklerim” şeklinde tablolardan oluşan bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölüm öz değerlendirmeye uygun olduğu için bu başlık altında belirtilmiştir. Ayrıca hazırlık aşamasında bir adet kavram haritası kullanılmıştır. Açık uçlu soru maddeleri, yazma etkinliği altında verilmiştir ve üç ayrı maddeden oluşmaktadır.

Tablo 93

PATDK “Nuh Tufanı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 93’ten hareketle “Nuh Tufanı” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 94

PATDK “İbn-i Sina” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1

Doğru-Yanlış Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Toplam	8

Tablo 94'ten hareketle “İbn-i Sina” metninde 2 defa eşleştirme maddesi, birer defa çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde, öz değerlendirme aracı kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddeleri içerisinde 5 soru maddesi bulunmaktadır. Ders kitabının metne hazırlık bölümünde yapılacak etkinlikler sonucunda “Bildiklerim, Bilmek İstediklerim, Öğrendiklerim” şeklinde tablolardan oluşan bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölüm öz değerlendirmeye uygun olduğu için bu başlık altında değerlendirilmiştir. Açık uçlu soru maddesi olarak ele alınan yazma etkinliğinde 3 ayrı soru maddesi kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 95

PATDK “İzzet Baysal” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 95'ten hareketle “İzzet Baysal” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 7 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 96

PATDK “Yenilmez Denilen Napolyon Bonapart’ı Bozguna Uğratan Türk: Cezzar Ahmed Paşa” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 96’ dan hareketle “Yenilmez Denilen Napolyon Bonapart’ı Bozguna Uğratan Türk: Cezzar Ahmed Paşa” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 6 soru maddesinden oluşmaktadır.

Ders kitabının üçüncü teması “Sanat” temasıdır. Bu tema kapsamında “Halk Mimarisi ve Yapı Ustalığı, Kompozisyon, Ebru Sanatı, Hat Sanatı ve Hattatlık, Müzik Beyin ve Matematik, Müzik ve Yaratıcılık” metinleri yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 97

PATDK “Halk Mimarisi ve Yapı Ustalığı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1

Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 97’den hareketle “Halk Mimarisi ve Yapı Ustalığı” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır. Açık uçlu soru maddesinin yer aldığı bölümde 3 ayrı alt başlık şeklinde soru maddesi tespit edilmiştir.

Tablo 98

PATDK “Kompozisyon” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 98’den hareketle “Kompozisyon” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır. Açık uçlu soru maddesinin yer aldığı bölümde 3 ayrı alt başlık şeklinde soru maddesi tespit edilmiştir.

Tablo 99

PATDK “Ebru Sanatı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1

Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 99'dan hareketle "Ebru Sanatı" metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 100

PATDK "Hat Sanatı ve Hattatlık" Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 100'den hareketle "Hat Sanatı ve Hattatlık" metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 101

PATDK “Müzik, Beyin ve Matematik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 101’den hareketle “Müzik, Beyin ve Matematik” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 4 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 102

PATDK “Müzik ve Yaratıcılık” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 102’den hareketle “Müzik ve Yaratıcılık” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır. Açık uçlu soru maddesinin yer aldığı bölümde 2 ayrı alt başlık şeklinde soru maddesi tespit edilmiştir.

Ders kitabının dördüncü teması “Hukuk” temasıdır. Bu tema kapsamında “Magna Carta, Dünya Çocuk Hakları, Veda Hutbesi, Hammurabi Kanunları, Çocuk İşçiliği Nedir?, Kadın ve Yurttaşlık Hakları” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 103

PATDK “Magna Carta” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Toplam	6

Tablo 103’ten hareketle “Magna Carta” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, öz değerlendirme ve kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 6 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 104

PATDK “Dünya Çocuk Hakları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1

Toplam	6
--------	---

Tablo 104'ten hareketle “Dünya Çocuk Hakları” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, öz değerlendirme ve kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Öz değerlendirme etkinliği metne hazırlık aşamasındadır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır. Açık uçlu soruların bulunduğu yazma etkinliği çerçevesinde 3 ayrı başlıkta soru maddelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 105

PATDK “Veda Hutbesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Kavram Haritası	1
Toplam	7

Tablo 105'ten hareketle “Veda Hutbesi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, öz değerlendirme, kavram haritası ve kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Öz değerlendirme ve kavram haritası etkinlikleri metne hazırlık aşamasındadır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 106

PATDK “Hammurabi Kanunları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 106’dan hareketle “Hammurabi Kanunları” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddesi 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 107

PATDK “Çocuk İşçiliği Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	6

Tablo 107’den hareketle “Çocuk İşçiliği Nedir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde ve 2 defa çoktan seçmeli

madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinliklerden birinde 3 soru diğerinde ise 4 soru maddesi bulunmaktadır.

Tablo 108

PATDK “Kadın ve Yurttaşlık Hakları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 108’den hareketle “Kadın ve Yurttaşlık Hakları” metninde birer defa eşleştirme maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde ve çoktan seçmeli madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 6 soru maddesinden oluşmaktadır.

Ders kitabının beşinci teması “Ekonomi” temasıdır. Bu tema kapsamında “Futbol Asla Sadece Futbol Değildir, İşsizlik, Yeni Meslekler, Sanayi Devrimi, Enflasyon Nedir?, Bitcoin Hakkında Her Şey” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 109

PATDK “Futbol Asla Sadece Futbol Değildir” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Kavram Haritası	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	10

Tablo 109'dan hareketle “Futbol Asla Sadece Futbol Değildir” metninde birer defa eşleştirme maddesi, doğru-yanlış maddesi, çoktan seçmeli madde, boşluk doldurma, kısa cevaplı madde, öz değerlendirme ve kavram haritası kullanılmıştır. Metinden hareketle hazırlanmış olan 3 açık uçlu soru aracına dair etkinlik tespit edilmiştir. Öz değerlendirme ve kavram haritası metne hazırlık aşamasında yer almaktadır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 110

PATDK “İşsizlik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 110'dan hareketle “İşsizlik” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 111

PATDK “Yeni Meslekler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 111’den hareketle “Yeni Meslekler” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 6 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 112

PATDK “Sanayi Devrimi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	8

Tablo 112’den hareketle “Sanayi Devrimi” başlıklı metinde 2 eşleştirme maddesi ve birer defa çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış testi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı test, kavram haritası ve boşluk doldurma kullanılmıştır. Kavram haritası metne hazırlık aşamasında kullanılmıştır. Çoktan seçmeli testin olduğu bölümde 13 soru maddesi yer almaktadır. Açık uçlu soruların bulunduğu yazma etkinliği çerçevesinde 3 ayrı başlıkta soru maddelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 113

PATDK “Enflasyon Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 113’ten hareketle “Enflasyon Nedir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 114

PATDK “Bitcoin Hakkında Her Şey” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	3

Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	9

Tablo 114'ten hareketle “Bitcoin Hakkında Her Şey” başlıklı metinde 3 açık uçlu test ve birer eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, kısa cevaplı madde, kavram haritası ve boşluk doldurma etkinliğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Kavram haritası etkinliği metne hazırlık aşamasında düzenlenmiştir.

Ders kitabının altıncı teması “Felsefe” temasıdır. Bu tema kapsamında “Sokrates, Yunus Emre, Mevlevilikte Sema, Anadolu’da Ahilik, Konya’da Düğün Gecesi” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 115

PATDK “Sokrates” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 115'ten hareketle “Sokrates” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 4 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 116

PATDK “Yunus Emre” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 116’den hareketle “Yunus Emre” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 117

PATDK “Mevlevilikte Sema” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 117’den hareketle “Mevlevilikte Sema” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde

kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 118

PATDK “Anadolu’da Ahilik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 118’den hareketle “Anadolu’da Ahilik” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 119

PATDK “Konya’da Düğün Gecesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 119’den hareketle “Konya’da Düğün Gecesi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Ders kitabının yedinci teması “Antropoloji” temasıdır. Bu tema kapsamında “Kızılderililer, İnsan Saç Renginin Evrimi, İnsan Irkı, Kendi Türüyle Savaşan Tek Canlı İnsan Mı?, İnkâ Uygarlığı, Vikingler Kimlerdir?” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 120

PATDK “Kızılderililer” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 120’den hareketle “Kızılderililer” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 121

PATDK “İnsan Saç Renginin Evrimi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1

Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 121’den hareketle “İnsan Saç Renginin Evrimi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 4 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 122

PATDK “İnsan Irkı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 122’den hareketle “İnsan Irkı” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 5 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 123

PATDK “Kendi Türüyle Savaşan Tek Canlı İnsan Mı?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1

Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 123'ten hareketle “Kendi Türüyle Savaşan Tek Canlı İnsan Mı?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 6 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 124

PATDK “İnka Uygarlığı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	8

Tablo 124'ten hareketle “İnka Uygarlığı” metninde birer defa çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde, öz değerlendirme, boşluk doldurma ve 2 defa eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Çoktan seçmeli test maddelerinin olduğu etkinlik 8 soru maddesinden oluşmaktadır.

Tablo 125

PATDK “Vikingler Kimlerdir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	6

Tablo 125’ten hareketle “Vikingler Kimlerdir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Ayrıca 2 çoktan seçmeli test kullanıldığı tespit edilmiştir.

Ders kitabının sekizinci teması “Sosyoloji” temasıdır. Bu tema kapsamında “İnsanların Kalplerine Giden Yol: Uyum, Beynin Sınırlarını Zorlayan İletişim Aracı: Isık Dili, Askerlik, Güler Yüze ve Gülmeye Dair, Aile Yapısı ve Evlilik İlişkisinin Çocuğa Etkileri, Dil ve Toplum İlişkisi, Keloğlan’dan Bir Süper Kahraman Yaratılabilir Mi?” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 126

PATDK “İnsanların Kalplerine Giden Yol: Uyum” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1

Toplam	5
--------	---

Tablo 126'dan hareketle “İnsanların Kalplerine Giden Yol: Uyum” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 127

PATDK “Beynin Sınırlarını Zorlayan İletişim Aracı: Işık Dili” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 127'den hareketle “Beynin Sınırlarını Zorlayan İletişim Aracı: Işık Dili” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 128

PATDK “Askerlik” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1

Toplam	5
--------	---

Tablo 128’den hareketle “Askerlik” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 129

PATDK “Güler Yüze ve Gülmeye Dair” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 129’dan hareketle “Güler Yüze ve Gülmeye Dair” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 130

PATDK “Aile Yapısı ve Evlilik İlişkisinin Çocuğa Etkileri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	2

Boşluk Doldurma	1
Toplam	7

Tablo 130’den hareketle “Aile Yapısı ve Evlilik İlişkisinin Çocuğa Etkileri” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, boşluk doldurma ve 2 defa kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Ders kitabında kısa cevaplı testlerden 1’i ve boşluk doldurma maddesi bir etkinlik başlığı altında ele alınmıştır.

Tablo 131

PATDK “Dil ve Toplum İlişkisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 131’den hareketle “Dil ve Toplum İlişkisi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 132

PATDK “Keloğlan’dan Bir Süper Kahraman Yaratılabilir Mi?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 132’den hareketle “Keloğlan’dan Bir Süper Kahraman Yaratılabilir Mi?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Ders kitabının dokuzuncu teması “Psikoloji” temasıdır. Bu tema kapsamında “Mutlu Olmak Pollyannacılık Mı?, Çocukluk Korkuları, Sinestezi Nedir?, Telekinezi, Durugörü, Simetriyi Neden Seviyoruz?, Mutluluk Paradoksu, Duygunun ve Düşüncenin Uyumunu, Dejavu” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 133

PATDK “Mutlu Olmak Pollyannacılık Mı?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 133’ten hareketle “Mutlu Olmak Pollyannacılık Mı?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 134

PATDK “Çocukluk Korkuları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 134’ten hareketle “Çocukluk Korkuları” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 135

PATDK “Sinestezi Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Toplam	6

Tablo 135'ten hareketle “Sinestezi Nedir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, öz değerlendirme, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 136

PATDK “Telekinezi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 136'dan hareketle “Telekinezi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 137

PATDK “Durugörü” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 137’den hareketle “Durugörü” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 138

PATDK “Simetriyi Neden Seviyoruz?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 138’den hareketle “Simetriyi Neden Seviyoruz?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 139

PATDK “Mutluluk Paradoksu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 139’den hareketle “Mutluluk Paradoksu” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 140

PATDK “Duygunun ve Düşüncenin Uyumu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 140’tan hareketle “Duygunun ve Düşüncenin Uyumu” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 141

PATDK “Dejavu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 141’den hareketle “Dejavu” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Ders kitabının onuncu teması “Ahlâk-Etik” temasıdır. Bu tema kapsamında “Empati ve Etik: Özverinin Kökleri” başlıklı metin yer almaktadır. Metinden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 142

PATDK “Empati ve Etik: Özverinin Kökleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 142’den hareketle “Empati ve Etik: Özverinin Kökleri” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Ders kitabının on birinci teması “Hobiler ve Boş Zaman” temasıdır. Bu tema kapsamında “Dünyanın En Büyük Küçük Prens Koleksiyoncusu: Jean-Marc Probst, Cirit, Satranç Tarihi, Dünya Oyuncak Tarihi, Mangala, Koleksiyonculuk Nedir?” başlıklı metinler yer almaktadır. Metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 143

PATDK “Dünyanın En Büyük Küçük Prens Koleksiyoncusu: Jean-Marc Probst” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1

Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 143'ten hareketle “Dünyanın En Büyük Küçük Prens Koleksiyoncusu: Jean-Marc Probst” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 144

PATDK “Cirit” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Öz Değerlendirme	1
Toplam	6

Tablo 144'ten hareketle “Cirit” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde ve öz değerlendirme kullanılmıştır.

Tablo 145

PATDK “Satranç Tarihi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 145’ten hareketle “Satranç Tarihi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 146

PATDK “Dünya Oyuncak Tarihi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 146’dan hareketle “Dünya Oyuncak Tarihi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 147

PATDK “Mangala” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 147’den hareketle “Mangala” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 148

PATDK “Koleksiyonculuk Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	6

Tablo 148’den hareketle “Koleksiyonculuk Nedir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde ve boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Pegem Akademik Türkçe ders kitabının ikinci bölümü “Fen Bilimleri”dir. Bu bölümde “Bilim, Tıp, Teknoloji, Sağlık ve İlaçlar, Çevre” olmak üzere 5 tema yer almaktadır. “Fen Bilimleri” bölümünün ilk teması olan “Bilim” temasında “Topoloji, Bilim Tarihi, Prof. Dr. Hulusi Behçet, Atalarımızdan Daha Mı Akıllıyız? Belki de hayır!..., Zamanda Yolculuk Yapmak Mümkün Mü? Evrenin Yaratılışı” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 149

PATDK “Topoloji” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 149’dan hareketle “Topoloji” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 150

PATDK “Bilim Tarihi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1

Toplam	5
--------	---

Tablo 150’den hareketle “Bilim Tarihi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 151

PATDK “Prof. Dr. Hulusi Behçet” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 151’den hareketle “Prof. Dr. Hulusi Behçet” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 152

PATDK “Atalarımızdan Daha Mı Akıllıyız? Belki de Hayır!..” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1

Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 152’den hareketle “Atalarımızdan Daha Mı Akıllıyız? Belki de hayır!..” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 153

PATDK “Zamanda Yolculuk Yapmak Mümkün Mü?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 153’ten hareketle “Zamanda Yolculuk Yapmak Mümkün Mü?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 154

PATDK “Evrenin Yaratılışı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1

Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 154'ten hareketle “Evrenin Yaratılışı” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

“Fen Bilimleri” bölümünün ikinci teması olan “Tıp” temasında “Uzayda Bağışıklık Sistemine Ne Olur? Obsesif Kompulsif Bozukluk, Tarçın ve Kan Şekeri, Asperger Sendromu, Evrimin Vücudumuzdaki İzleri, Bir Beslenme Alışkanlığından Daha Fazlası: Vejetaryenlik ve Veganlık” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 155

PATDK “Uzayda Bağışıklık Sistemine Ne Olur?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 155'ten hareketle “Uzayda Bağışıklık Sistemine Ne Olur?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 156

PATDK “Obsesif Kompulsif Bozukluk” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 156’dan hareketle “Obsesif Kompulsif Bozukluk” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 157

PATDK “Tarçın ve Kan Şekeri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 157’den hareketle “Tarçın ve Kan Şekeri” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 158

PATDK “Asperger Sendromu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 158’den hareketle “Asperger Sendromu” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 159

PATDK “Evrimin Vücudumuzdaki İzleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 159’dan hareketle “Evrimin Vücudumuzdaki İzleri” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 160

PATDK “Bir Beslenme Alışkanlığından Daha Fazlası: Vejetaryenlik ve Veganlık” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 160’tan hareketle “Bir Beslenme Alışkanlığından Daha Fazlası: Vejetaryenlik ve Veganlık” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

“Fen Bilimleri” bölümünün üçüncü teması olan “Teknoloji” temasında “Geleceği Sanal Gerçeklik İle Görmek, Sosyal Medya Hastalığı, E-Kitaplar Okuma Tarzını Değiştiriyor Mu?, Yıldızlara Uzanan Asansör, Fotoğraf Çekmek Hafızaya Zararlı Mı?, Geleceğin Ulaşım Araçları Nasıl Olacak?, Robotların Tarihçesi, Yapay Zekâ: Fırsat Mı/Tehdit Mi? ” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 161

PATDK “Geleceği Sanal Gerçeklik ile Görmek” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	3

Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Öz Değerlendirme	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	10

Tablo 161’den hareketle “Geleceği Sanal Gerçeklik ile Görmek” metninde 3 defa açık uçlu soru maddesi; birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, kısa cevaplı madde, kavram haritası, boşluk doldurma, öz değerlendirme kullanılmıştır. Kavram haritası ve öz değerlendirme araçlarının metne hazırlık aşamasında kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 162

PATDK “Sosyal Medya Hastalığı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 162’den hareketle “Sosyal Medya Hastalığı” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli madde, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 163

PATDK “E-Kitaplar Okuma Tarzını Değiştiriyor Mu?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	2
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Toplam	8

Tablo 163’ten hareketle “E-Kitaplar Okuma Tarzını Değiştiriyor Mu?” metninde ikişer defa çoktan seçmeli test ve açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Ayrıca birer defa eşleştirme maddesi, doğru-yanlış maddesi, kavram haritası, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 164

PATDK “Yıldızlara Uzanan Asansör” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	8

Tablo 164'ten hareketle “Yıldızlara Uzanan Asansör” metninde 2 defa eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Ayrıca birer defa çoktan seçmeli test, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu test, boşluk doldurma, kavram haritası, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 165

PATDK “Fotoğraf Çekmek Hafızaya Zararlı Mı?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Toplam	8

Tablo 165'ten hareketle “Fotoğraf Çekmek Hafızaya Zararlı Mı?” metninde 3 defa açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Ayrıca birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış maddesi, kavram haritası, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 166

PATDK “Geleceğin Ulaşım Araçları Nasıl Olacak?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1

Toplam	7
--------	---

Tablo 166'dan hareketle “Geleceğin Ulaşım Araçları Nasıl Olacak?” metninde 2 defa eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Ayrıca birer defa çoktan seçmeli test, doğru-yanlış maddesi, açık uçlu test, kavram haritası, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 167

PATDK “Robotların Tarihçesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Kavram Haritası	1
Toplam	9

Tablo 167'den hareketle “Robotların Tarihçesi” metninde üçer defa çoktan seçmeli test, açık uçlu test kullanılmıştır. Ayrıca birer defa doğru-yanlış testi, kavram haritası kullanılmıştır.

Tablo 168

PATDK “Yapay Zekâ: Fırsat Mı, Tehdit Mi?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kavram Haritası	1

Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	6

Tablo 168’den hareketle “Yapay Zekâ: Fırsat Mı, Tehdit Mi?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kavram haritası ve kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

“Fen Bilimleri” bölümünün dördüncü teması olan “Sağlık ve İlaçlar” temasında “Anksiyete Bozuklukları, İnsanlar Neden Organik Gıda Satın Alıyor?, Plasebo Etkisi, 10 Adımda Sağlıklı Uyku İçin Yapılması Gerekenler, Bir Sigara Hayattan 12 Dakika Çalışıyor, GDO’nun Yararları ve Zararları Nelerdir?” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 169

PATDK “Anksiyete Bozuklukları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 169’den hareketle “Anksiyete Bozuklukları” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 170

PATDK “İnsanlar Neden Organik Gıda Satın Alıyor?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 170’den hareketle “İnsanlar Neden Organik Gıda Satın Alıyor?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 171

PATDK “Plasebo Etkisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 171’den hareketle “Plasebo Etkisi” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 172

PATDK “10 Adımda Sağlıklı Uyku İçin Yapılması Gerekenler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 172’den hareketle “10 Adımda Sağlıklı Uyku İçin Yapılması Gerekenler” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 173

PATDK “Bir Sigara Hayattan 12 Dakika Çalıyor” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 173’ten hareketle “Bir Sigara Hayattan 12 Dakika Çalıyor” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 174

PATDK “GDO’nun Yararları ve Zararları Nelerdir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	3
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Kısa Cevaplı Madde	1
Kavram Haritası	1
Toplam	10

Tablo 174’ten hareketle “GDO’nun Yararları ve Zararları Nelerdir?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, doğru-yanlış testi, kavram haritası, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Ayrıca üçer defa çoktan seçmeli test ve açık uçlu soru maddelerinin bulunduğu testlerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

“Fen Bilimleri” bölümünün beşinci teması olan “Çevre” temasında “Anadolu’nun İki Balığından Biri Tehlikede, Geri Dönüşüme Nasıl Katkı Sağlanır?”, Suyu Arıtmak, Kyoto Protokolü, Yenilenebilir Enerji” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle madde türleri incelenmiştir.

Tablo 175

PATDK “Anadolu’nun İki Balığından Biri Tehlikede” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1

Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 175'ten hareketle “Anadolu’nun İki Balığından Biri Tehlikede” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 176

PATDK “Geri Dönüşüme Nasıl Katkı Sağlanır?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 176’dan hareketle “Geri Dönüşüme Nasıl Katkı Sağlanır?” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 177

PATDK “Suyu Arıtmak” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1

Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 177’den hareketle “Suyu Arıtmak” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 178

PATDK “Kyoto Protokolü” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	5

Tablo 178’den hareketle “Kyoto Protokolü” metninde birer defa eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 179

PATDK “Yenilenebilir Enerji” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	2
Çoktan Seçmeli Madde	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1

Kavram Haritası	1
Öz Değerlendirme	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	9

Tablo 179’den hareketle “Yenilenebilir Enerji” metninde 2 defa eşleştirme maddesi; birer defa çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, açık uçlu test, kısa cevaplı madde, kavram haritası, öz değerlendirme, boşluk doldurma testi kullanılmıştır.

4.6. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe ders kitaplarındaki madde türlerine dair bulgular

Erciyes Üniversitesi bünyesinde hazırlanan akademik Türkçe ders kitaplarına dair bulgular başlıklar altında incelenmiştir.

4.6.1. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Ders kitabının 1. Teması “Bilim: Literatür Bilgisi”dir. Bu tema altında “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” ve “Literatür Bilgisi” başlıklı metinler yer almaktadır. “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 180

EÜATSB “Literatür Bilgisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	4
Çoktan Seçmeli Madde	1

Açık Uçlu Soru Maddesi	11
Kavram Haritası	2
Boşluk Doldurma	6
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	25

Tablo 180’den hareketle “Literatür Bilgisi” metninde 11 defa açık uçlu soru maddesi, 6 defa boşluk doldurma, 4 defa eşleştirme maddesi, 2 defa kavram haritası ve birer defa çoktan seçmeli test maddesi ile kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 2. teması “Tarih: Anadolu’nun Arkeolojik Zenginlikleri”dir. Bu tema altında “Madeni Paraların Kenarları Neden Genellikle Tırtıklıdır? Göbeklitepe, Osteoarkeoloji Nedir?, Anadolu’nun Su Altındaki Tarihine Dalış” başlıklı metinler yer almaktadır. “Osteoarkeoloji Nedir?” başlıklı metin dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 181

EÜATSB “Madeni Paraların Kenarları Neden Genellikle Tırtıklıdır?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Eşleştirme Maddeleri	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	4

Tablo 181’den hareketle “Madeni Paraların Kenarları Neden Genellikle Tırtıklıdır?” metninde 2 açık uçlu soru maddesi ve birer defa eşleştirme maddesi ile kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 182

EÜATSB “Göbekli Tepe” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Çoktan Seçmeli Madde	1
Açık Uçlu Soru Maddesi	4
Boşluk Doldurma	1
Toplam	6

Tablo 182’den hareketle “Göbekli Tepe” metninde 4 açık uçlu soru maddesi ve birer defa çoktan seçmeli madde ile boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 183

EÜATSB “Anadolu’nun Su Altındaki Tarihine Dalış” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	5
Toplam	5

Tablo 183’ten hareketle “Anadolu’nun Su Altındaki Tarihine Dalış” metninde 5 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 3. teması “İktisat: Robotlar ve Yapay Zekâ”dır. Bu tema altında “Bitcoin, Robotlar ve Yapay Zekâ İşinizi Elinizden Almaya Geliyor: Sefaletin Sonu Mu? Yıkımın Başlangıcı Mı? Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde, Yapay Zekâ ve Robotlar” başlıklı metinler yer almaktadır. “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde ve Yapay Zekâ ve Robotlar” başlıklı metin dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 184

EÜATSB “Bitcoin” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	2
Toplam	3

Tablo 184’ten hareketle “Bitcoin” metninde 1 açık uçlu soru maddesi ve 2 boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır.

Tablo 185

EÜATSB “Robotlar ve Yapay Zekâ İşinizi Elinizden Almaya Geliyor: Sefaletin Sonu Mu, Yıkımın Başlangıcı Mı?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Test	3
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	8

Tablo 185’ten hareketle “Robotlar ve Yapay Zekâ İşinizi Elinizden Almaya Geliyor: Sefaletin Sonu Mu, Yıkımın Başlangıcı Mı?” metninde 3 açık uçlu soru maddesi ve boşluk doldurma maddesi kullanılmıştır. Ayrıca birer defa boşluk doldurma maddesi ile eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 4. teması “Eğitim Bilimleri: Yabancı Dil Öğrenme Yolları”dır. Bu tema altında “Etandem ile Hem Dil Öğren Hem de Dilini Öğret ve Kalem Klavyeye Karşı” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 186

EÜATSB “eTandem ile Hem Dil Öğren Hem de Dilini Öğret” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	8
Kontrol Listesi	1
Çoktan Seçmeli Test	11
Akran Değerlendirme	1
Kısa Cevaplı Madde	2
Boşluk Doldurma	1
Toplam	24

Tablo 186’dan hareketle “eTandem ile Hem Dil Öğren Hem de Dilini Öğret” metninde 11 çoktan seçmeli test maddesi, 8 açık uçlu soru maddesi, 2 kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Birer kez kontrol listesi, akran değerlendirme ve boşluk doldurma türünde etkinliğin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 187

EÜATSB “Kalem Klavyeye Karşı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	1

Tablo 187’den hareketle “Kalem Klavyeye Karşı” metninde 1 kez açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 5. teması “Sosyoloji: Kadın Girişimciliği”dir. Bu tema altında “Küçük Kentte Kadın Girişimci Olmak: Afyonkarahisar’da 2009’dan 2017’ye Ne Değişti? Girişimcilik Kültürü: Türkiye’de Kadın Girişimciliğine Sosyolojik Bir Bakış, Dönüşüm Ajanı Olarak Kadın Sosyal Girişimcilerin Profilleri Üzerine Bir Araştırma” başlıklı metinler yer

almaktadır. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 188

EÜATSB “Küçük Kentte Kadın Girişimci Olmak: Afyonkarahisar’da 2009’dan 2017’ye Ne Değişti?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	1

Tablo 188’den hareketle “Küçük Kentte Kadın Girişimci Olmak: Afyonkarahisar’da 2009’dan 2017’ye Ne Değişti?” metninde 1 kez açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 189

EÜATSB “Girişimcilik Kültürü: Türkiye’de Kadın Girişimciliğine Sosyolojik Bir Bakış” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Toplam	3

Tablo 189’den hareketle “Girişimcilik Kültürü: Türkiye’de Kadın Girişimciliğine Sosyolojik Bir Bakış” metninde 3 kez açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır.

Tablo 190

EÜATSB “Dönüşüm Ajanı Olarak Kadın Sosyal Girişimcilerin Profilleri Üzerine Bir Araştırma” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	10
Boşluk Doldurma	2

Eşleştirme Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	2
Toplam	15

Tablo 190'dan hareketle “Dönüşüm Ajansı Olarak Kadın Sosyal Girişimcilerin Profilleri Üzerine Bir Araştırma” metninde 10 kez açık uçlu soru maddesi, ikişer kez boşluk doldurma ve çoktan seçmeli test maddesi, 1 kez eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 6. teması “İletişim: Sosyal Medya”dır. Bu tema altında “Youtube Çağı, Sosyal Medya Bağımlılığının Haber Takibi Motivasyonları Üzerine Etkisi, Sosyal Medya İletişimi Nedir?” başlıklı metinler yer almaktadır. “Sosyal Medya İletişimi Nedir?” başlıklı metin dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 191

EÜATSB “Youtube Çağı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Testi	1
Toplam	4

Tablo 191'den hareketle “Youtube Çağı” metninde 2 açık uçlu soru maddesi, birer kez boşluk doldurma ve doğru-yanlış testi kullanılmıştır.

Tablo 192

EÜATSB “Sosyal Medya Bağımlılığının Haber Takibi Motivasyonları Üzerine Etkisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	7

Boşluk Doldurma	3
Eşleştirme Maddesi	3
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	8
Toplam	21

Tablo 192’den hareketle “Sosyal Medya Bağımlılığının Haber Takibi Motivasyonları Üzerine Etkisi” metninde 8 çoktan seçmeli test maddesi, 7 kez açık uçlu soru maddesi, üçer kez eşleştirme maddesi ve boşluk doldurma etkinliği kullanıldığı tespit edilmiştir. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 7. teması “Psikoloji: Başka Dilde Siz”dir. Bu tema altında “Karar Verme ve Başka Dilde Siz, Siz Olmayabilirsiniz” başlıklı metinler yer almaktadır. “Karar Verme” başlıklı metin dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 193

EÜATSB “Başka Dilde Siz, Siz Olmayabilirsiniz” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	9
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	3
Toplam	13

Tablo 193’ten hareketle “Başka Dilde Siz, Siz Olmayabilirsiniz” metninde 9 açık uçlu soru maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi, 1 boşluk doldurma etkinliği kullanıldığı tespit edilmiştir. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

4.6.2. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Ders kitabının 1. teması “Bilim: Literatür Bilgisi”dir. Bu tema altında “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” ve “Literatür Bilgisi” başlıklı metinler yer almaktadır. “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 194

EÜATFB “Literatür Bilgisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	8
Boşluk Doldurma	5
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Eşleştirme Maddesi	2
Kavram Haritası	2
Toplam	19

Tablo 194’ten hareketle “Literatür Bilgisi” metninde 8 açık uçlu soru maddesi, 5 boşluk doldurma, ikişer eşleştirme maddesi ve kavram haritası, birer çoktan seçmeli test maddesi ile kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 2. teması “Ulaşım Teknolojisi: Marmaray”dır. Bu tema altında “Deniz Ulaşımının Hızlı ve Konforlu Araçları, Marmaray Hakkında Teknik Bilgiler, Yenikapı Marmaray Kazıları, Türksat 5A ve 5B Uydularını Space X Fırlatacak” başlıklı metinler yer almaktadır. “Yenikapı Marmaray Kazıları” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden

hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 195

EÜATFB “Deniz Ulaşımının Hızlı ve Konforlu Araçları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	4

Tablo 195’ten hareketle “Deniz Ulaşımının Hızlı ve Konforlu Araçları” metninde 3 açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Tablo 196

EÜATFB “Marmaray Hakkında Teknik Bilgiler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Eşleştirme Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	7

Tablo 196’dan hareketle “Marmaray Hakkında Teknik Bilgiler” metninde 3 açık uçlu soru maddesi ve birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi, eşleştirme maddesi, çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 197

EÜATFB “Türksat 5A ve 5B Uydularını Space X Fırlatacak” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Toplam	2

Tablo 197’den hareketle “Türksat 5A ve 5B Uydularını Space X Fırlatacak” metninde 2 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 3. teması “Mekatronik Mühendisliği: Robot Arılar”dır. Bu tema altında “Sürücüsüz Otomobillere Doğru, Robot Arılar, Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde, Yapay Zekâ ve Robotlar” başlıklı metinler yer almaktadır. “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde, Yapay Zekâ ve Robotlar” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 198

EÜATFB “Sürücüsüz Otomobillere Doğru” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Boşluk Doldurma	1
Toplam	3

Tablo 198’den hareketle “Sürücüsüz Otomobillere Doğru” metninde 2 açık uçlu soru maddesi ve 1 boşluk doldurma kullanılmıştır.

Tablo 199

EÜATFB “Robot Arılar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
----------------------	----------------

Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	3
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	3
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	8

Tablo 199’den hareketle “Robot Arılar” metninde 1 açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Ayrıca üçer çoktan seçmeli test maddesi ile boşluk doldurma kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 4. teması “Kimya: İslam Dünyasında Kimya”dır. Bu tema altında “İslam Dünyasında Kimya ve Prof. Dr. Aziz Sancar’la Röportaj” başlıklı metinler yer almaktadır. “Prof. Dr. Aziz Sancar’la Röportaj” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 200

EÜATFB “İslam Dünyasında Kimya” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Boşluk Doldurma	1
Eşleştirme Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	6

Tablo 200’den hareketle “İslam Dünyasında Kimya” metninde 3 açık uçlu soru maddesi, birer boşluk doldurma, eşleştirme maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 5. teması “Tarım: Tarımda Doğallığın Geri Dönüşü”dür. Bu tema altında “Tarımda Doğallığın Geri Dönüşü, Aydın İlinde Genç Çiftçilerin İncir Yetiştiriciliğine

Devam Etme Kararı Verme Süreçlerinin Temelinde Yatan Faktörlerin Belirlenmesi, Şanlıurfa’da Arıcılık: Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Buğdayın Sarı Belası” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 201

EÜATFB “Tarımda Doğallığın Geri Dönüşü” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 201’den hareketle “Tarımda Doğallığın Geri Dönüşü” metninde 2 açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Tablo 202

EÜATFB “Aydın İlinde Genç Çiftçilerin İncir Yetiştiriciliğine Devam Etme Kararı Verme Süreçlerinin Temelinde Yatan Faktörlerin Belirlenmesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	2

Tablo 202’den hareketle “Aydın İlinde Genç Çiftçilerin İncir Yetiştiriciliğine Devam Etme Kararı Verme Süreçlerinin Temelinde Yatan Faktörlerin Belirlenmesi” metninde 1 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma kullanılmıştır.

Tablo 203

EÜATFB “Şanlıurfa’da Arıcılık: Sorunlar ve Çözüm Önerileri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	2
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	4

Tablo 203’ten hareketle “Şanlıurfa’da Arıcılık: Sorunlar ve Çözüm Önerileri” metninde 1 açık uçlu soru maddesi, 2 boşluk doldurma, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 204

EÜATFB “Buğdayın Sarı Belası” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	5
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	6

Tablo 204’ten hareketle “Buğdayın Sarı Belası” metninde 5 açık uçlu soru maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 6. teması “Çevre Mühendisliği: Gürültü Kirliliği”dir. Bu tema altında “Türkiye Kyoto Protokolü’ne Katılıyor, Endüstriyel Kaynaklı Gürültü Kirliliğinin Araştırılması ve Bir Tekstil Fabrikasında Uygulama Örneği, Küresel Isınma” başlıklı metinler yer almaktadır. “Küresel Isınma” başlıklı metin dinleme metni olarak değerlendirmeye alınmıştır. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 205

EÜATFB “Türkiye Kyoto Protokolü’ne Katılıyor” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	4

Tablo 205’ten hareketle “Türkiye Kyoto Protokolü’ne Katılıyor” metninde birer kez açık uçlu soru maddesi, boşluk doldurma, kısa cevaplı madde, eşleştirme maddesi kullanılmıştır.

Tablo 206

EÜATFB “Endüstriyel Kaynaklı Gürültü Kirliliğinin Araştırılması ve Bir Tekstil Fabrikasında Uygulama Örneği” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	6
Boşluk Doldurma	3
Kısa Cevaplı Madde	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	5
Toplam	15

Tablo 206’dan hareketle “Endüstriyel Kaynaklı Gürültü Kirliliğinin Araştırılması ve Bir Tekstil Fabrikasında Uygulama Örneği” metninde 6 açık uçlu soru maddesi, 3 boşluk doldurma, 1 kısa cevaplı madde, 5 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 7. teması “Biyoloji: Dev Virüslerin Kökeni”dir. Bu tema altında “Besin Zinciri ve Enerji Akışı, Dev Virüslerin Kökeni Tartışmasında Yeni Gelişme” başlıklı metinler yer almaktadır. “Besin Zinciri ve Enerji Akışı” başlıklı metin dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 207

EÜATFB “Dev Virüslerin Kökeni Tartışmasında Yeni Gelişme” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Boşluk Doldurma	3
Kısa Cevaplı Madde	2
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Eşleştirme Maddesi	2
Toplam	11

Tablo 207’den hareketle “Dev Virüslerin Kökeni Tartışmasında Yeni Gelişme” metninde üçer açık uçlu soru maddesi, boşluk doldurma, ikişer kısa cevaplı madde, eşleştirme maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

4.6.3. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki madde türlerine dair bulgular

Ders kitabının 1. teması “Bilim: Literatür Bilgisi”dir. Bu tema altında “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” ve “Literatür Bilgisi” başlıklı metinler yer almaktadır. “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 208

EÜATSAB “Literatür Bilgisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Boşluk Doldurma	3
Kısa Cevaplı Madde	2
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	2
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	10

Tablo 208’den hareketle “Literatür Bilgisi” metninde 3 boşluk doldurma, ikişer açık uçlu soru maddesi, kısa cevaplı madde, çoktan seçmeli test maddesi ve 1 tane eşleştirme maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 2. teması “Temel Tıp: Virüsler”dir. Bu tema altında “Küresel Tehdit: Zika Virüsü, Hamile Anneler Dikkat: Zika Virüsü Bebeğinize Ne Gibi Zararlar Verir?, Geri Gelen Ölüm: Ebola” başlıklı metinler yer almaktadır. “Hamile Anneler Dikkat: Zika Virüsü Bebeğinize Ne Gibi Zararlar Verir?” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 209

EÜATSAB “Küresel Tehdit: Zika Virüsü” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 209’dan hareketle “Küresel Tehdit: Zika Virüsü” metninde 2 açık uçlu soru maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 210

EÜATSAB “Geri Gelen Ölüm: Ebola” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	4
Toplam	4

Tablo 210’dan hareketle “Geri Gelen Ölüm: Ebola” metninde 4 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 3. teması “Ameliyatlarda Robot- Cerrah İşbirliği”dir. Bu tema altında “Kan Hastalıklarının Tanı ve Tedavisinde Yapay Zekâ Kullanılacak! Ameliyatlarda Robot-Cerrah İşbirliği, Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde, Yapay Zekâ ve Robotlar” başlıklı metinler yer almaktadır. “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde, Yapay Zekâ ve Robotlar” metni dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 211

EÜATSAB “Ameliyatlarda Robot-Cerrah İş birliği” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	8
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	2
Toplam	10

Tablo 211’den hareketle “Ameliyatlarda Robot-Cerrah İş birliği” metninde 8 açık uçlu soru maddesi ve 2 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 4. teması “Beslenme: Metabolizma”dır. Bu tema altında “Gluten ve Çölyak Hastalığı, Bol Yağlı Besinler İçeren Diyetler Kanserin Yayılmasını Hızlandırıyor” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 212

EÜATSAB “Gluten ve Çölyak Hastalığı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	6
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	8
Boşluk Doldurma	2
Kontrol Listesi	1
Akran Değerlendirmesi	1
Toplam	18

Tablo 212’den hareketle “Gluten ve Çölyak Hastalığı” metninde 6 açık uçlu soru maddesi, 8 çoktan seçmeli test maddesi, 2 boşluk doldurma ve birer kontrol listesi ile akran değerlendirmesi formu kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Tablo 213

EÜATSAB “Bol Yağlı Besinler İçeren Diyetler Kanserin Yayılmasını Hızlandırıyor” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Toplam	1

Tablo 213’ten hareketle “Bol Yağlı Besinler İçeren Diyetler Kanserin Yayılmasını Hızlandırıyor” metninde 1 açık uçlu soru maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda ise 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 5. teması “Halk Sağlığı: Gebelik”tir. Bu tema altında “Adölesan Gebelerde Ruhsal Sorunlar, İnfertilite ve Tedavisinin Kadınların Çalışma Hayatına Etkisi, Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Sosyal Destek Algısı Düzeylerinin İncelenmesi, Adölesan

Anneliğin ve Gebeliğin Adölesanın Sağlığına Etkileri” başlıklı metinler yer almaktadır. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 214

EÜATSAB “Adölesan Gebelerde Ruhsal Sorunlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
-	-

Tablo 214’ten hareketle “Adölesan Gebelerde Ruhsal Sorunlar” metninde herhangi bir ölçme aracının kullanımına rastlanılmamıştır. Yalnızca verilen metindeki anahtar kelimelerin neler olduğunun tespit edilmesini amaçlayan bir etkinlik vardır.

Tablo 215

EÜATSAB “Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Sosyal Destek Algısı Düzeylerinin İncelenmesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Eşleştirme Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	4

Tablo 215’ten hareketle “Gebelik ve Doğum Sonrası Dönemde Sosyal Destek Algısı Düzeylerinin İncelenmesi” metninde birer kez açık uçlu soru maddesi, boşluk doldurma, eşleştirme maddesi, kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 216

EÜATSAB “İnfertilite ve Tedavisinin Kadınların Çalışma Hayatına Etkisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	2

Tablo 216’dan hareketle “İnfertilite ve Tedavisinin Kadınların Çalışma Hayatına Etkisi” metninde birer kez açık uçlu soru maddesi ile kısa cevaplı madde kullanılmıştır.

Tablo 217

EÜATSAB “Adölesan Anneliğin ve Gebeliğin Adölesanın Sağlığına Etkileri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Boşluk Doldurma	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	2
Toplam	6

Tablo 217’den hareketle “Adölesan Anneliğin ve Gebeliğin Adölesanın Sağlığına Etkileri” metninde 3 kez açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma, 2 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 6. teması “Sinir Sistemi ve Duyu Organları”dır. Bu tema altında “Beyin Kapasitesi, Çocuklarda Merkezi Sinir Sistemi Enfeksiyonları, Olgü Sunumu, Periferik Sinir Sistemi Hastalıkları” başlıklı metinler yer almaktadır. “Periferik Sinir Sistemi Hastalıkları” dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 218

EÜATSAB “Beynin Kapasitesi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Eşleştirme Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	3
Toplam	5

Tablo 218’den hareketle “Beynin Kapasitesi” metninde 1 kez açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır.

Tablo 219

EÜATSAB “Olgu Sunumu” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	6
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	4
Boşluk Doldurma	2
Toplam	12

Tablo 219’den hareketle “Olgu Sunumu” metninde 6 kez açık uçlu soru maddesi, 2 boşluk doldurma, 4 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

Ders kitabının 7. teması “Tıbbi Genetik: Genetik Kod”dur. Bu tema altında “Genetik Hastalıklar Nelerdir? Gen Düzenlemenin Altın Çağı: Crispr Sistemi” başlıklı metinler yer almaktadır. “Genetik Hastalıklar Nelerdir?” dinleme metnidir. Bu metinlerden hareketle hazırlanmış olan etkinlikler ve bu etkinliklerdeki madde türlerine dair tespitler yapılmıştır.

Tablo 220

EÜATSAB “Gen Düzenlemenin Altın Çağı: Crispr Sistemi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	4
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	3
Toplam	7

Tablo 220’den hareketle “Gen Düzenlemenin Altın Çağı: Crispr Sistemi” metninde 4 kez açık uçlu soru maddesi, 3 çoktan seçmeli test maddesi kullanılmıştır. Tema sonunda 1 adet öz değerlendirme etkinliği bulunmaktadır.

4.7. Akademik Türkçe ders kitaplarının dinleme etkinliklerinin madde türlerine dair bulguları

Akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan dinleme etkinlikleri ve bu dinleme etkinliklerinden hareketle tespit edilen madde türlerinin bulguları ayrı ayrı ele alınmıştır. Alt başlıklar biçiminde ifade edilmiştir.

4.7.1. İstanbul uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe ders kitaplarındaki dinleme metinlerinin madde türlerine dair bulgular

Araştırma kapsamında incelenen İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan dinleme metinleri her temanın içeriğine uygun şekilde planlanmıştır. Fakat dinleme metinlerinden hareketle etkinlikler düzenlenmemiştir. Dinleme ile ilgili etkinlikler yönerge şeklinde ifade edilmiştir.

4.7.2. Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki dinleme metnlerinin madde türlerine dair bulgular

Pegem Akademik Türkçe ders kitabında yer alan dinleme metinleri ve bu dinleme metnilerindeki madde türleri tablolar şeklinde aşağıda belirtilmiştir. Bu bölümde incelenen dinleme metinleri ve etkinlikleri ders kitabının sosyal bilimler ve fen bilimleri bölümlerinde yer almaktadır. Bütün olarak incelenmiştir.

Tablo 221

PATDK “Hayat Kurtaran Pratik Bilgiler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 221’den hareketle “Hayat Kurtaran Pratik Bilgiler” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 222

PATDK “Japonya’nın Ortaya Çıkışı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 222’den hareketle “Japonya’nın Ortaya Çıkışı” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 223

PATDK “Muhsin Ertuğrul” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 223’ten hareketle “Muhsin Ertuğrul” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 224

PATDK “Neşeli Günler (Film)” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddeleri	3
Toplam	3

Ders kitabında yer alan bu bölümde “Neşeli Günler” filminden hareketle film öncesi, filmi izlerken ve filmi izledikten sonra olmak üzere 3 ayrı başlıkta etkinlikler düzenlenmiştir. Tablo 224’ten hareketle bu etkinlik kapsamında 3 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 225

PATDK “Bozkurt Lotus Davası” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 225'ten hareketle “Bozkurt Lotus Davası” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 226

PATDK “Geleceğin Meslekleri Neler Olacak?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 226'dan hareketle “Geleceğin Meslekleri Neler Olacak?” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 227

PATDK “Hacı Bektaş-ı Veli” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 227'den hareketle “Hacı Bektaş-ı Veli” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 228

PATDK “Aztekler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 228’den hareketle “Aztekler” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 229

PATDK “Batıl İnançlar ve Kökenleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 229’dan hareketle “Batıl İnançlar ve Kökenleri” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 230

PATDK “Renklerin İnsanlar Üzerindeki Etkisi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 230'dan hareketle “Renklerin İnsanlar Üzerindeki Etkisi” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 231

PATDK “Kardeş Olmanın İncelikleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Toplam	3

Ders kitabında yer alan bu bölümde “Kardeş Olmanın İncelikleri” izleme metninden hareketle etkinlik öncesi, etkinlik sırasında ve etkinlikten sonra olmak üzere 3 ayrı başlıkta etkinlikler düzenlenmiştir. Tablo 231'den hareketle bu etkinlik kapsamında 3 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 232

PATDK “Meslek Etiği Eğitimi” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 232'den hareketle “Meslek Etiği Eğitimi” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 233

PATDK “Tezhip Sanatı ve İncelikleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 233’ten hareketle “Tezhip Sanatı ve İncelikleri” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 234

PATDK “Plastikler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 234’ten hareketle “Plastikler” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 235

PATDK “Pisagor” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1

Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 235'ten hareketle “Pisagor” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 236

PATDK “Yaşlanmayı Geciktiren Sağlık Tavsiyeleri” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 236'dan hareketle “Yaşlanmayı Geciktiren Sağlık Tavsiyeleri” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 237

PATDK “Prof. Dr. Aziz Sancar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 237'den hareketle “Prof. Dr. Aziz Sancar” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 238

PATDK “Var Olduğunu Bilmediğimiz 10 Teknolojik Ürün” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 238’den hareketle “Var Olduğunu Bilmediğimiz 10 Teknolojik Ürün” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 239

PATDK “Osmanlı’da İlk Matbaa” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 239’dan hareketle “Osmanlı’da İlk Matbaa” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 240

PATDK “Antibiyotikler” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1

Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 240’tan hareketle “Antibiyotikler” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 241

PATDK “Küresel Isınma” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans
Boşluk Doldurma	1
Doğru-Yanlış Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 241’den hareketle “Küresel Isınma” metninde birer boşluk doldurma, doğru-yanlış maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

4.7.3. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki dinleme metnlerinin madde türlerine dair bulgular

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe ders kitabında yer alan dinleme metinleri ve bu dinleme metnilerindeki madde türleri tablolar şeklinde aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 242

EÜATSB “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
---------------	------------

Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	4

Tablo 242’den hareketle “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” metninde 3 açık uçlu soru maddesi ve 1 çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 243

EÜATSB “Osteoarkeoloji Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Toplam	3

Tablo 243’ten hareketle “Osteoarkeoloji Nedir?” metninde 3 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 244

EÜATSB “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Eşleştirme Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	4

Tablo 244’ten hareketle “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” metninde birer açık uçlu soru maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, eşleştirme

maddesi, kısa cevaplı madde türünden etkinliğe yer verilmiştir. Bu iki dinleme metninin etkinlikleri beraber verilmiştir.

Tablo 245

EÜATSB “Sosyal Medya İletişimi Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 245’ten hareketle “Sosyal Medya İletişimi Nedir?” metninde 2 açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 246

EÜATSB “Karar Verme” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	4
Toplam	4

Tablo 246’dan hareketle “Karar Verme” metninde 4 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

4.7.4. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki dinleme metinlerinin madde türlerine dair bulgular

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri ders kitabında yer alan dinleme metinleri ve bu dinleme metinlerindeki madde türleri tablolar şeklinde aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 247

EÜATFB “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	4

Tablo 247’den hareketle “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” metninde 3 açık uçlu soru maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 248

EÜATFB “Yenikapı Marmaray Kazıları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Boşluk Doldurma	1
Toplam	2

Tablo 248’den hareketle “Yenikapı Marmaray Kazıları” metninde 1 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 249

EÜATFB “Besin Zinciri ve Enerji Akışı” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Boşluk Doldurma	2
Toplam	5

Tablo 249’dan hareketle “Besin Zinciri ve Enerji Akışı” metninde 3 açık uçlu soru maddesi, 2 boşluk doldurma türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 250

EÜATFB “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Eşleştirme Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	4

Tablo 250’den hareketle “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” metninde birer açık uçlu soru maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, eşleştirme maddesi, kısa cevaplı madde türünden etkinliğe yer verilmiştir. Bu iki dinleme metninin etkinlikleri beraber verilmiştir.

Tablo 251

EÜATFB “Prof. Dr. Aziz Sancar’la Röportaj” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	5
Toplam	5

Tablo 251’den hareketle “Prof. Dr. Aziz Sancar’la Röportaj” metninde 5 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 252

EÜATFB “Küresel Isınma” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	5

Toplam	5
--------	---

Tablo 252’den hareketle “Küresel Isınma” metninde 5 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir. Bu metin ders kitabında *görsel metin* olarak ifade edilmiştir. İzleme metni özelliği göstermektedir.

4.7.5. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki dinleme metinlerinin madde türlerine dair bulgular

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri ders kitabında yer alan dinleme metinleri ve bu dinleme metinlerindeki madde türleri tablolar şeklinde aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 253

EÜATSAB “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	3
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Toplam	4

Tablo 253’ten hareketle “Bilim ve Bilimcilik Nedir?” metninde 3 açık uçlu soru maddesi, 1 çoktan seçmeli test maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 254

EÜATSAB “Hamile Anneler Dikkat! Zika Virüsü Bebeğinize Ne Gibi Zararlar Verir?” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Boşluk Doldurma	1

Toplam	3
--------	---

Tablo 254'ten hareketle “Hamile Anneler Dikkat! Zika Virüsü Bebeğinize Ne Gibi Zararlar Verir?” metninde 2 açık uçlu soru maddesi, 1 boşluk doldurma maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 255

EÜATSAB “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	1
Çoktan Seçmeli Test Maddesi	1
Eşleştirme Maddesi	1
Kısa Cevaplı Madde	1
Toplam	4

Tablo 255'ten hareketle “Katil Robotlar Birleşmiş Milletler’in Gündeminde-Yapay Zekâ ve Robotlar” metninde birer açık uçlu soru maddesi, çoktan seçmeli test maddesi, eşleştirme maddesi, kısa cevaplı madde türünden etkinliğe yer verilmiştir. Bu iki dinleme metninin etkinlikleri beraber verilmiştir.

Tablo 256

EÜATSAB “Periferik Sinir Sistemi Hastalıkları” Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	2
Eşleştirme Maddesi	1
Toplam	3

Tablo 256'dan hareketle "Periferik Sinir Sistemi Hastalıkları" metninde 2 açık uçlu soru maddesi, 1 eşleştirme maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

Tablo 257

EÜATSAB "Genetik Hastalıklar Nelerdir?" Metnindeki Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	4
Toplam	4

Tablo 257'den hareketle "Genetik Hastalıklar Nelerdir?" metninde 4 açık uçlu soru maddesi türünden etkinliğe yer verilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1 Sonuç

Araştırma kapsamında incelenen akademik Türkçe ders kitaplarındaki madde türlerinin dağılımlarına dair sonuçlar aşağıda tablolar ve bu araçların oransal dağılımı şekiller hâlinde verilmiştir.

5.1.1 Gazi uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe I ders kitabındaki okuma metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

Gazi Akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 258’de sunulmuştur.

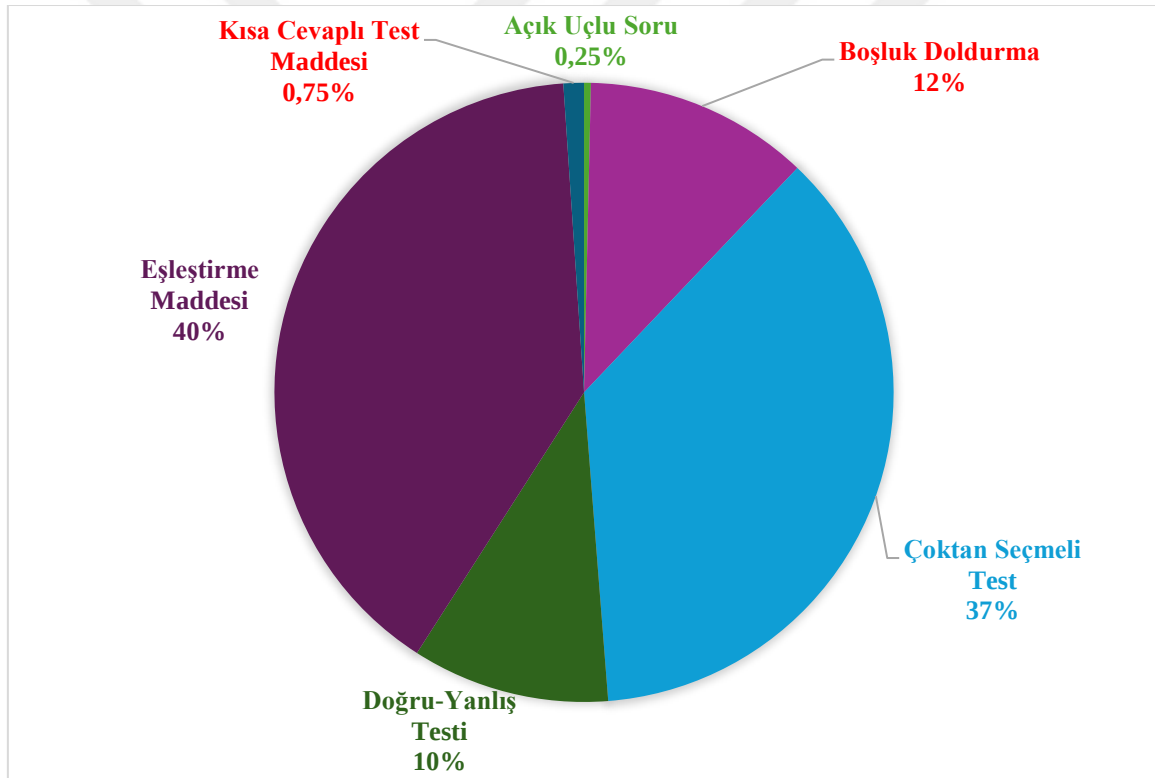
Tablo 258

Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	1	0,25
Boşluk Doldurma	33	12
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	103	37
Doğru-yanlış	29	10
Eşleştirme Maddesi	112	40
Kısa Cevaplı Maddeler	3	0,75

Toplam	281	100
--------	-----	-----

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 1 adet açık uçlu soru maddesi, 33 adet boşluk doldurma, 103 adet çoktan seçmeli test maddesi, 29 adet doğru-yanlış testi, 112 adet eşleştirme maddesi, 3 adet kısa cevaplı maddenin tercih edildiği görülmektedir. Eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddeleri; boşluk doldurma ve doğru-yanlış maddelerinin birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu tespit edilmiştir. Kısa cevaplı maddelerin ise diğer madde türlerine nispeten tercih edilme oranı düşüktür. Şekil 5’te bağlamdan hareketle oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 5. Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 5’ten hareketle ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımına bakıldığında sırasıyla eşleştirme maddeleri (%40), çoktan seçmeli test maddesi (%37), boşluk doldurma (%12), doğru-yanlış testi (%10), kısa cevaplı test maddesi (%0,75) ve açık uçlu soru maddesi (%0,25) şeklinde bir dizilim olduğu görülmektedir.

Ders kitabında “Kelime Bilgisi” başlığı altında her bölüm sonunda yer alan kısımda ise 466 çoktan seçmeli test maddesi tespit edilmiştir. Özellikle bu çoktan seçmeli test maddelerinde boşluklara uygun ifadelerin getirilmesinin istenmesi boşluk doldurma türündeki ölçme aracına benzerlik gösterdiği söylenebilir. Ayrıca kitabın son kısmında öğrencilerin madde türlerinde istenen cevapları verip veremedikleri kontrollerini yapabilmeleri amacıyla hazırlanmış cevap anahtarı bölümü bulunmaktadır.

5.1.2 İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe I ders kitabındaki okuma metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 259’da sunulmuştur.

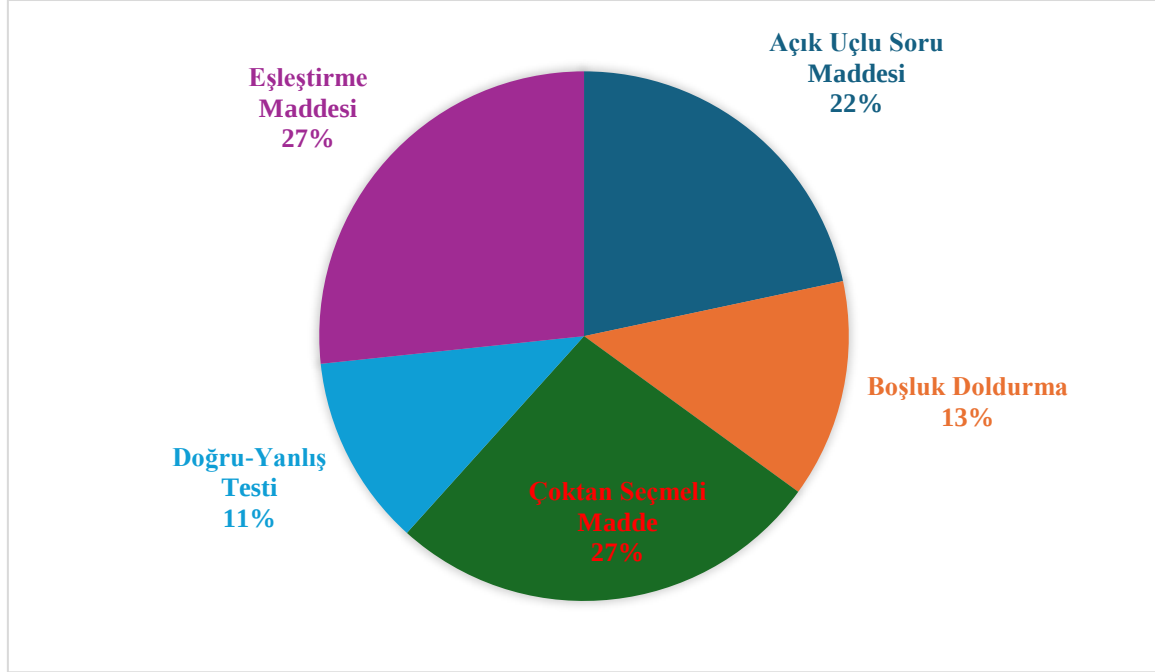
Tablo 259

İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	13	22
Boşluk Doldurma	8	13
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	16	27
Doğru-Yanlış	7	11
Eşleştirme Maddesi	16	27
Toplam	60	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 13 adet açık uçlu soru maddesi, 8 adet boşluk doldurma, 16 adet çoktan seçmeli test maddesi, 7 adet doğru-yanlış testi, 16 adet eşleştirme maddesinin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu sorular,

eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddeleri; doğru-yanlış maddeleri ve boşluk doldurma maddelerinin birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu tespit edilmiştir. Şekil 6’da sözü edilen bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 6. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 6’dan hareketle İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; çoktan seçmeli testler (%27), eşleştirme maddesi (%27), açık uçlu soru maddesi (%22), boşluk doldurma maddesi (%13), doğru-yanlış testi (%11) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.3 İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe II ders kitabındaki okuma metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

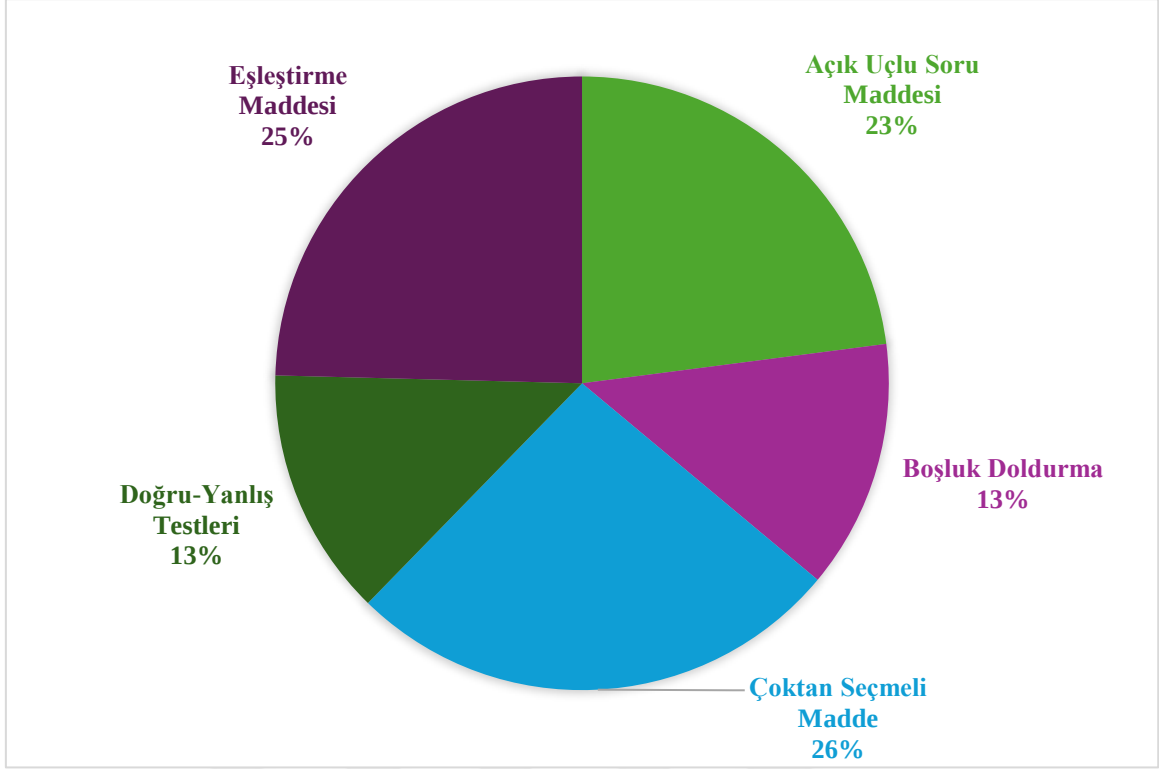
İstanbul uluslararası öğrenciler için sosyal bilimlerde akademik Türkçe II ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 260’ta sunulmuştur.

Tablo 260

İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	14	23
Boşluk Doldurma	8	13
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	16	26
Doğru-Yanlış	8	13
Eşleştirme Maddesi	15	25
Toplam	61	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 14 adet açık uçlu soru maddesi, 8 adet boşluk doldurma, 16 adet çoktan seçmeli test maddesi, 8 adet doğru-yanlış testi, 15 adet eşleştirme maddesinin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu sorular, eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddeleri; doğru-yanlış maddeleri ve boşluk doldurma maddelerinin birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu tespit edilmiştir. Şekil 7’de sözü edilen bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 7. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 7’den hareketle İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; çoktan seçmeli testler (%26), eşleştirme maddesi (%25), açık uçlu soru maddesi (%23), boşluk doldurma maddesi (%13) ve doğru-yanlış testi (%13) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.4 İstanbul uluslararası öğrenciler için fen ve sağlık bilimlerinde akademik Türkçe III ders kitabındaki okuma metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

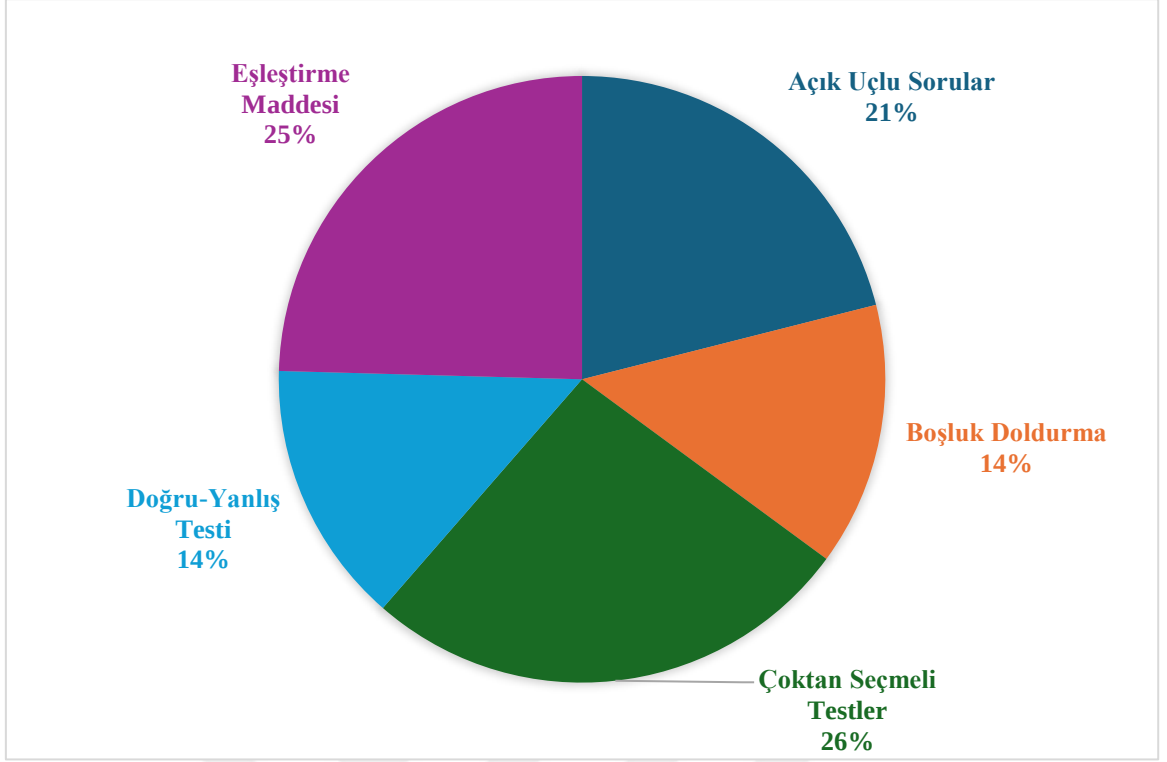
İstanbul uluslararası öğrenciler için fen ve sağlık bilimlerinde akademik Türkçe III ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 261’de sunulmuştur.

Tablo 261

İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	12	21
Boşluk Doldurma	8	14
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	15	26
Doğru-Yanlış	8	14
Eşleştirme Maddesi	14	25
Toplam	57	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 12 adet açık uçlu soru maddesi, 8 adet boşluk doldurma, 15 adet çoktan seçmeli test maddesi, 8 adet doğru-yanlış testi, 14 adet eşleştirme maddesinin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu sorular, eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddeleri; doğru-yanlış maddeleri ve boşluk doldurma maddelerinin birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu tespit edilmiştir. Şekil 8’de sözü edilen bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 8. İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 8'den hareketle Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; çoktan seçmeli testler (%26), eşleştirme maddeleri (%25), açık uçlu sorular (%21), doğru-yanlış testleri (%14) ve boşluk doldurma maddeleri (%14) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.5 Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki okuma metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

Pegem Akademik Türkçe ders kitabı iki ayrı bölümde incelendiğinden dolayı ulaşılan sonuçlar ayrı başlıklarda verilmiştir.

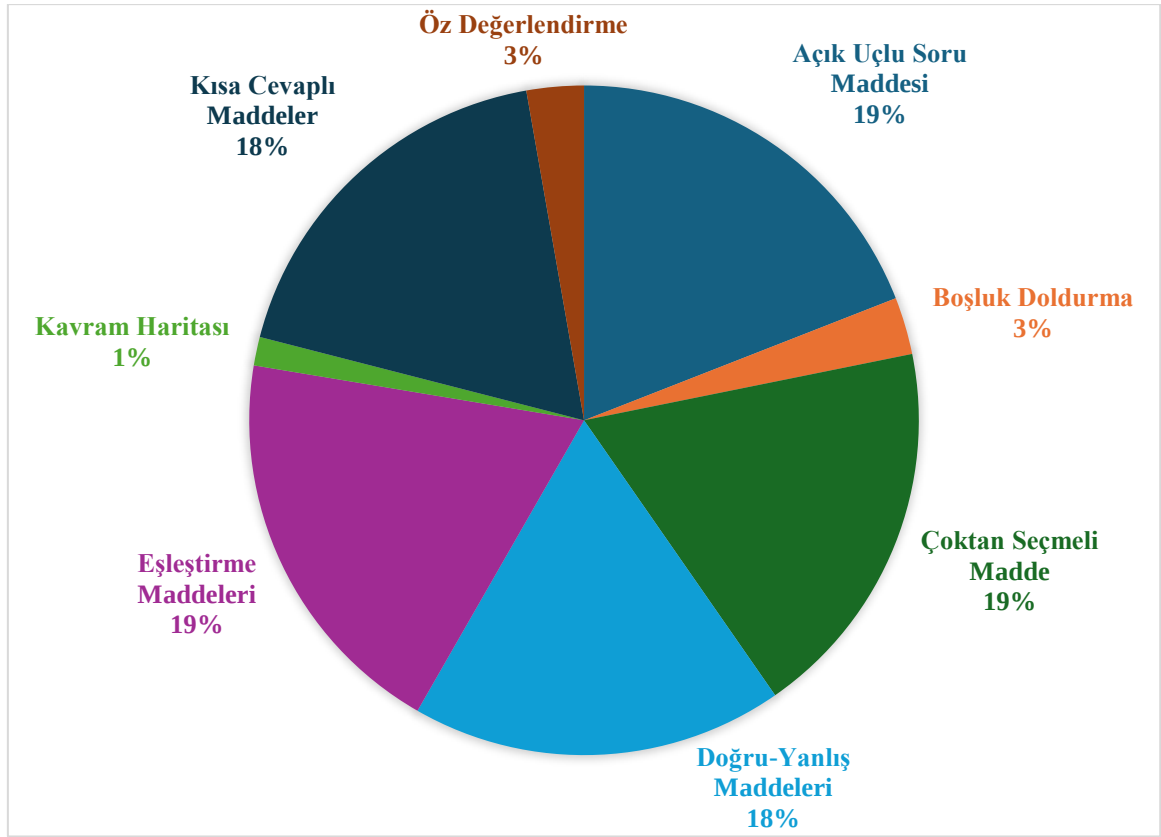
5.1.5.1 Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki (sosyal bilimler) okuma metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

Tablo 262

Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Sosyal Bilimler) Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	69	19
Boşluk Doldurma	10	3
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	67	19
Doğru-Yanlış	65	18
Eşleştirme Maddesi	70	19
Kısa Cevaplı Maddeler	66	18
Kavram Haritası	5	1
Öz Değerlendirme	10	3
Toplam	362	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 69 adet açık uçlu soru maddesi, 10 adet boşluk doldurma, 67 adet çoktan seçmeli test maddesi, 65 adet doğru-yanlış testi, 70 adet eşleştirme maddesi, 66 adet kısa cevaplı madde, 5 adet kavram haritası, 3 adet öz değerlendirmenin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu sorular, eşleştirme maddeleri, kısa cevaplı maddeler, doğru-yanlış maddeleri ve çoktan seçmeli test maddelerin birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu tespit edilmiştir. Boşluk doldurma, öz değerlendirme ve kavram haritalarının diğer madde türlerine nispeten sayıca az olduğu belirlenmiştir. Şekil 9’da söz konusu bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 9. Pegem Akademik Türkçe ders kitabının sosyal bilimler bölümündeki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 9'dan hareketle Pegem Akademik Türkçe ders kitabındaki sosyal bilimler bölümünde madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; çoktan seçmeli testler (%19), eşleştirme maddeleri (%19), açık uçlu sorular (%19), doğru-yanlış testleri (%18), kısa cevaplı madde (%18), boşluk doldurma maddeleri (%3), öz değerlendirme (%3), kavram haritası (%1) şeklinde sıralanmaktadır.

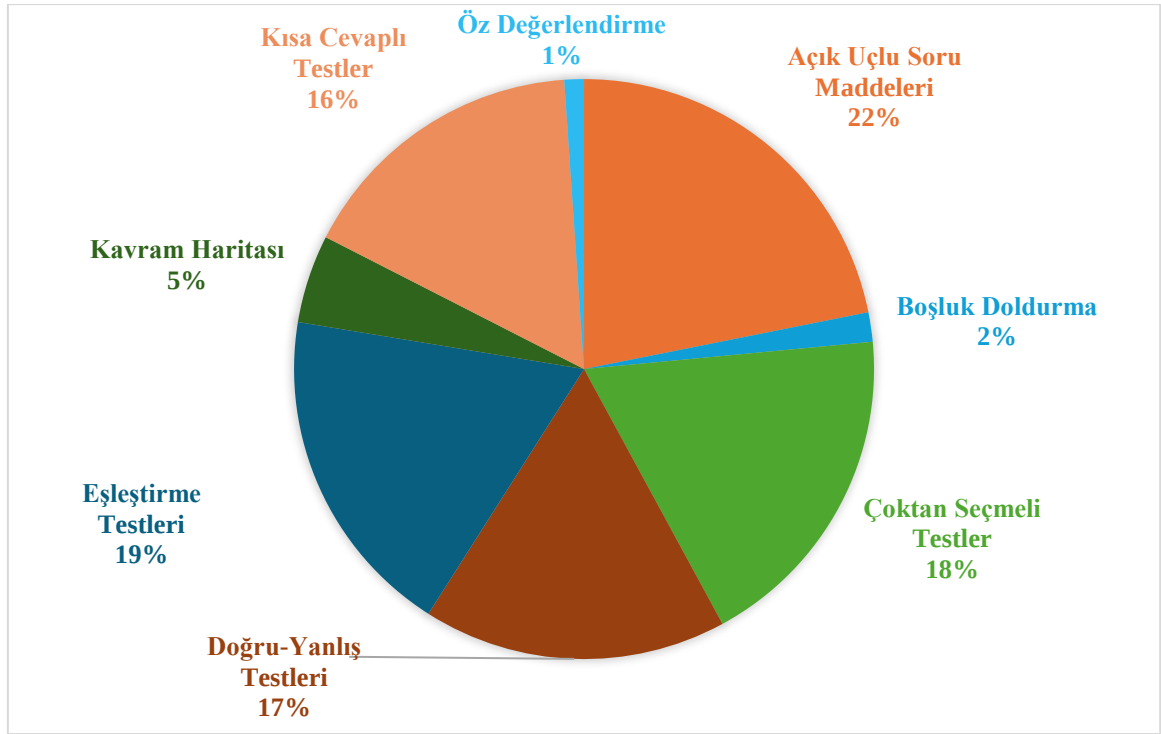
5.1.5.1 Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki (fen bilimleri) okuma metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

Tablo 263

Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Fen Bilimleri) Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	40	22
Boşluk Doldurma	3	2
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	34	18
Doğru-Yanlış	31	17
Eşleştirme Maddesi	34	19
Kısa Cevaplı Maddeler	30	16
Kavram Haritası	9	5
Öz Değerlendirme	2	1
Toplam	183	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 40 adet açık uçlu soru maddesi, 3 adet boşluk doldurma, 34 adet çoktan seçmeli test maddesi, 31 adet doğru-yanlış testi, 34 adet eşleştirme maddesi, 30 adet kısa cevaplı madde, 9 adet kavram haritası, 2 adet öz değerlendirmenin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu sorular, eşleştirme maddeleri, kısa cevaplı maddeler, doğru-yanlış maddeleri ve çoktan seçmeli test maddelerin birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu tespit edilmiştir. Boşluk doldurma, öz değerlendirme ve kavram haritalarının diğer madde türlerine nispeten sayıca az olduğu belirlenmiştir. Şekil 10'da söz konusu bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 10. Pegem Akademik Türkçe ders kitabının fen bilimleri bölümündeki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 10'dan hareketle Pegem Akademik Türkçe ders kitabındaki fen bilimleri bölümünde madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; açık uçlu soru maddeleri (%22), eşleştirme maddeleri (%19), çoktan seçmeli testler (%18), kısa cevaplı maddeler (%16), doğru-yanlış testleri (%17), kavram haritası (%5), boşluk doldurma maddeleri (%2), öz değerlendirme (%1), şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.5.2 Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki (toplam) okuma metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

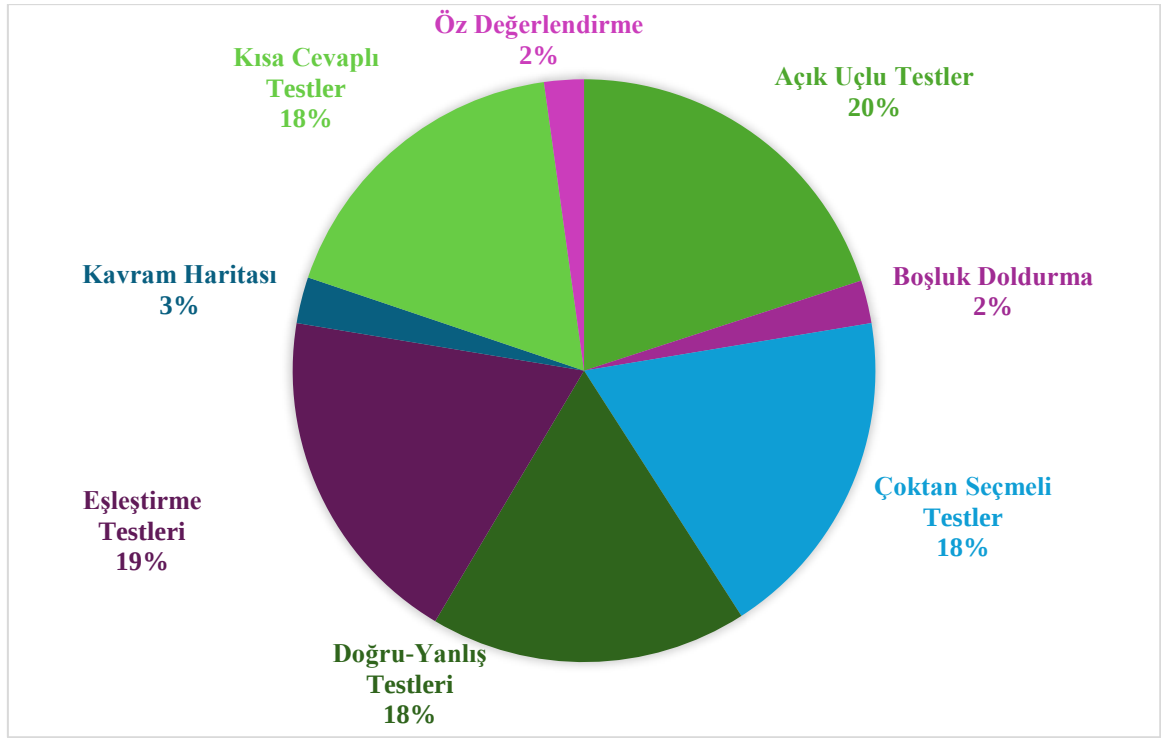
Tablo 264

Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki (Toplam) Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	109	20

Boşluk Doldurma	13	2
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	101	18
Doğru-Yanlış	96	18
Eşleştirme Maddesi	104	19
Kısa Cevaplı Maddeler	96	18
Kavram Haritası	14	3
Öz Değerlendirme	12	2
Toplam	545	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 109 adet açık uçlu soru maddesi, 13 adet boşluk doldurma, 101 adet çoktan seçmeli test maddesi, 96 adet doğru-yanlış testi, 104 adet eşleştirme maddesi, 96 adet kısa cevaplı madde, 14 adet kavram haritası, 12 adet öz değerlendirmenin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu sorular, eşleştirme maddeleri, çoktan seçmeli test maddeleri ve kısa cevaplı maddeler yaklaşık frekanslara sahiptir. Ayrıca boşluk doldurma, kavram haritası ve öz değerlendirme diğer madde türlerine göre frekans bakımından düşük olsa da birbirleri ile yaklaşık frekanslara sahip olduğu görülmektedir. Şekil 11’de söz konusu bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 11. Pegem Akademik Türkçe ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 11’den hareketle Pegem Akademik Türkçe ders kitabında toplam madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; açık uçlu soru maddeleri (%20), eşleştirme maddeleri (%19), çoktan seçmeli test maddeleri (%18), doğru-yanlış testleri (%18), kısa cevaplı madde (%18), kavram haritası (%3), boşluk doldurma maddeleri (%2), öz değerlendirme (%2) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.6 Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki okuma metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

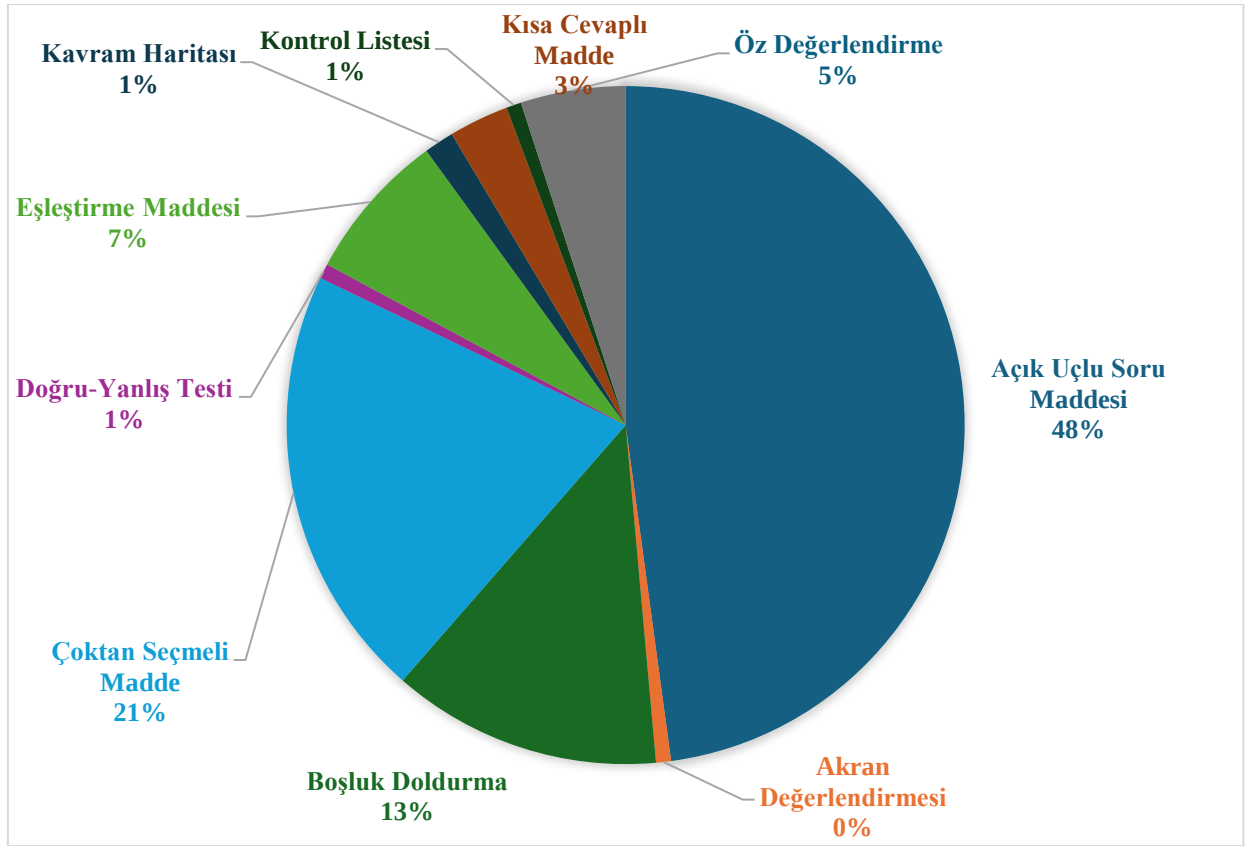
Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 265’te sunulmuştur.

Tablo 265

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	67	48
Boşluk Doldurma	18	13
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	29	21
Doğru-Yanlış	1	1
Eşleştirme Maddesi	10	7
Kısa Cevaplı Maddeler	4	3
Kavram Haritası	2	1
Kontrol Listesi	1	1
Akran Değerlendirme	1	0
Öz Değerlendirme	7	5
Toplam	140	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 67 adet açık uçlu soru maddesi, 18 adet boşluk doldurma, 29 adet çoktan seçmeli test maddesi, 1 adet doğru-yanlış testi, 10 adet eşleştirme maddesi, 4 adet kısa cevaplı madde, 2 adet kavram haritası, birer adet kontrol listesi ve akran değerlendirme, 7 adet öz değerlendirmenin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu soruların frekans değerinin diğer madde türlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Çoktan seçmeli test maddeleri ve boşluk doldurma maddeleri, açık uçlu soruları frekans değeri bakımından takip etmektedir. Kavram haritası, akran değerlendirmesi ve kontrol listesinin frekans değerleri yaklaşık seviyededir. Şekil 12’de söz konusu bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 12. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 12’den hareketle Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; açık uçlu soru maddeleri (%48), çoktan seçmeli test maddeleri (%21), boşluk doldurma (%13), eşleştirme maddesi (%7), öz değerlendirme (%5), kısa cevaplı madde (%3), doğru-yanlış test maddeleri (%1), kavram haritası (%1), kontrol listesi (%1), akran değerlendirmesi (%0) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.7 Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki okuma metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

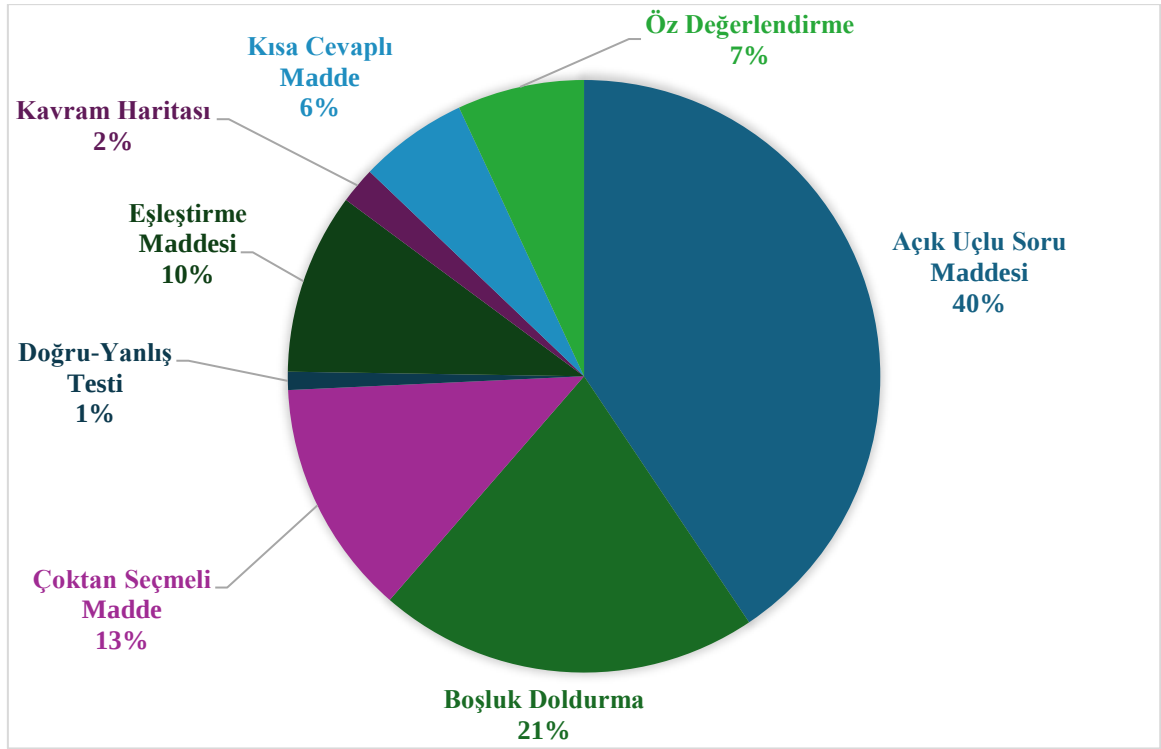
Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 266’da sunulmuştur.

Tablo 266

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	41	40
Boşluk Doldurma	21	21
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	13	13
Doğru-Yanlış	1	1
Eşleştirme Maddesi	10	10
Kısa Cevaplı Maddeler	6	6
Kavram Haritası	2	2
Öz Değerlendirme	7	7
Toplam	101	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 41 adet açık uçlu soru maddesi, 21 adet boşluk doldurma, 13 adet çoktan seçmeli test maddesi, 1 adet doğru-yanlış testi, 10 adet eşleştirme maddesi, 6 adet kısa cevaplı madde, 2 adet kavram haritası, 7 adet öz değerlendirmenin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu soruların frekans değerinin Erciyes akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabında olduğu gibi diğer madde türlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Çoktan seçmeli test maddeleri, boşluk doldurma maddeleri ve eşleştirme maddeleri; açık uçlu soruları frekans değeri bakımından takip etmektedir. Kısa cevaplı maddeler ve öz değerlendirmelerin frekans değerleri yaklaşık seviyededir. Doğru-yanlış maddeleri ve kavram haritalarının frekans değerleri diğer madde türlerine nispeten düşük seviyededir. Şekil 13'te söz konusu bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 13. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 13'ten hareketle Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Fen Bilimleri ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; açık uçlu soru maddeleri (%40), boşluk doldurma (%21), çoktan seçmeli test maddeleri (%13), eşleştirme maddesi (%10), öz değerlendirme (%7), kısa cevaplı madde (%6), kavram haritası (%2), doğru-yanlış test maddeleri (%1) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.8 Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki okuma metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

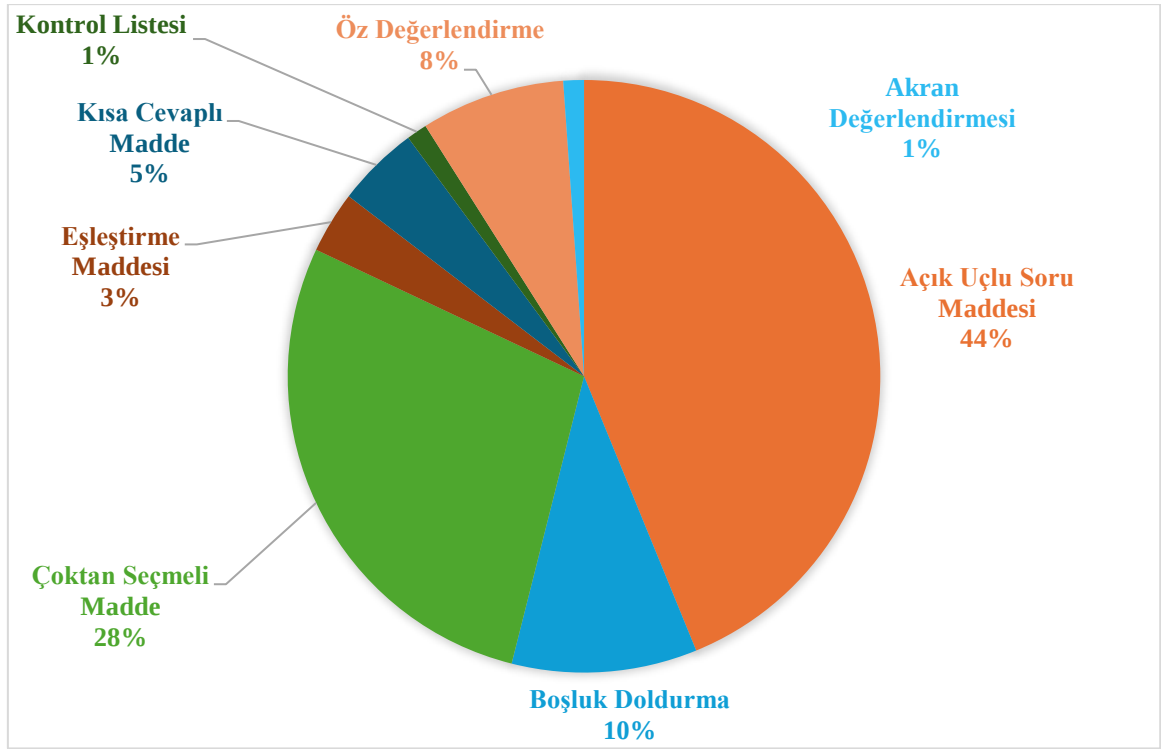
Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki madde türlerine ilişkin sonuçlar Tablo 267'de sunulmuştur.

Tablo 267

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Madde Türleri

Madde Türleri	Frekans	%
Açık Uçlu Sorular	39	44
Boşluk Doldurma	9	10
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	25	28
Eşleştirme Maddesi	3	3
Kısa Cevaplı Maddeler	4	5
Öz Değerlendirme	7	8
Akran Değerlendirme	1	1
Kontrol Listesi	1	1
Toplam	89	100

Ders kitabındaki madde türleri sayıları bakımından incelendiğinde 39 adet açık uçlu soru maddesi, 9 adet boşluk doldurma, 25 adet çoktan seçmeli test maddesi, 3 adet eşleştirme maddesi, 4 adet kısa cevaplı madde, 7 adet öz değerlendirme, birer adet akran değerlendirme ve kontrol listesinin tercih edildiği görülmektedir. Açık uçlu soruların frekans değerinin diğer Erciyes akademik Türkçe ders kitaplarında olduğu gibi daha yüksek olduğu görülmektedir. Çoktan seçmeli test maddeleri, boşluk doldurma ve öz değerlendirme; açık uçlu soruları frekans değeri bakımından takip etmektedir. Kısa cevaplı maddeler ve eşleştirme maddelerinin frekans değerleri yaklaşık seviyededir. Akran değerlendirmenin ve kontrol listesinin frekans değeri aynıdır. Şekil 14'te söz konusu bağlamlara yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 14. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 14'ten hareketle Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri ders kitabındaki madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; açık uçlu soru maddeleri (%44), çoktan seçmeli test maddeleri (%28), boşluk doldurma (%10), öz değerlendirme (%8), kısa cevaplı madde (%5), eşleştirme maddesi (%3), kontrol listesi (%1), akran değerlendirmesi (%1) şeklinde sıralanmaktadır.

5.1.9 Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki dinleme metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçları

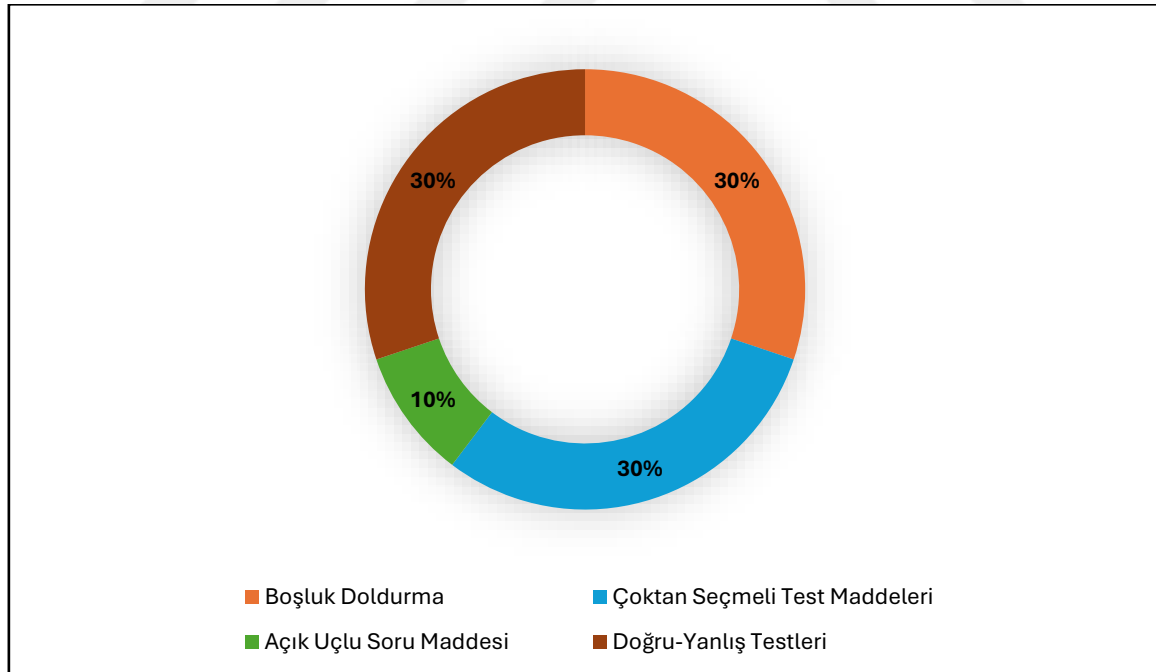
Pegem Akademik Türkçe ders kitabında yer alan dinleme metinleri ve bu dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerdeki madde türleri sayıları ile birlikte Tablo 268'de belirtilmiştir.

Tablo 268

Pegem Akademik Türkçe Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinde Yer Alan Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi
Açık Uçlu Soru Maddesi	6
Boşluk Doldurma	19
Çoktan Seçmeli Testler	19
Doğru-Yanlış Maddeleri	19

Tablo 268’den hareketle Pegem Akademik Türkçe ders kitabında dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde on dokuz adet boşluk doldurma, çoktan seçmeli test maddesi, doğru-yanlış maddelerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. 6 adet ise açık uçlu soru maddesine yer verilmiştir. Şekil 15’te söz konusu bağlama yönelik oransal grafik bilgilerine yer verilmiştir.

Şekil 15. Pegem akademik Türkçe ders kitabındaki dinleme metinlerinde kullanılan madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 15'ten hareketle ilgili ders kitabının dinleme metinlerinde kullanılan madde türlerinin oransal dağılımı sırasıyla; boşluk doldurma (%30), çoktan seçmeli test maddeleri (%30), doğru-yanlış testleri (%30), açık uçlu soru maddeleri (%10) şeklindedir.

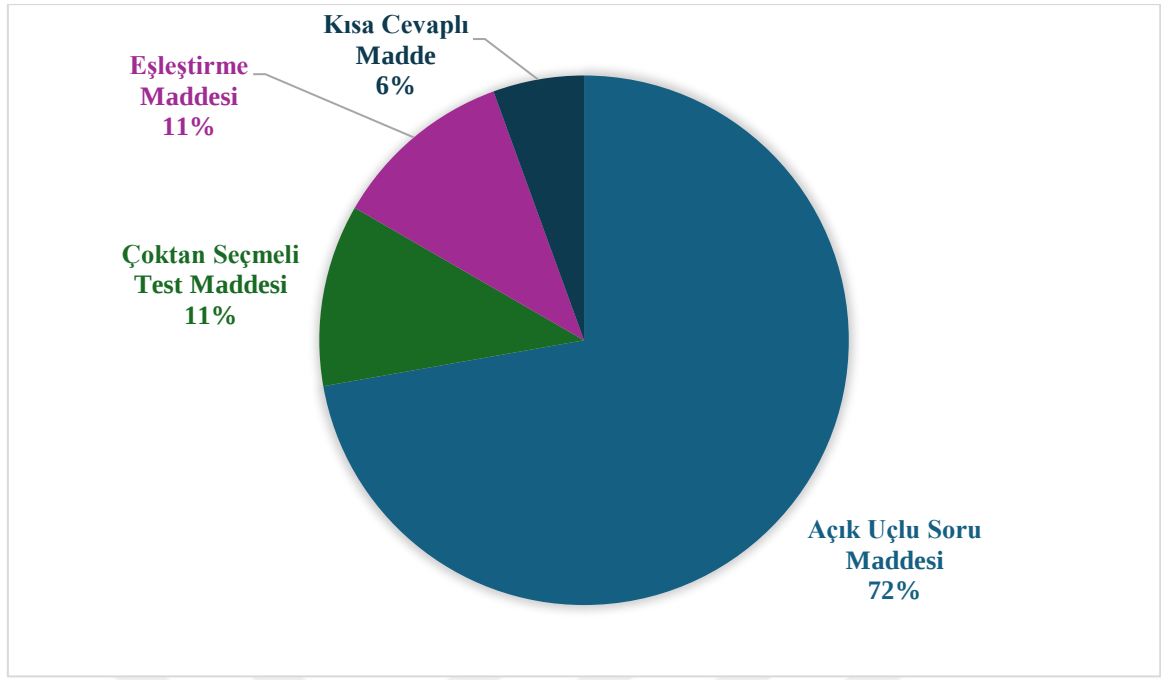
5.1.10 Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki dinleme metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

Tablo 269

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi	%
Açık Uçlu Sorular	13	72
Çoktan Seçmeli Maddeler	2	11
Eşleştirme Maddeleri	2	11
Kısa Cevaplı Maddeler	1	6
Toplam	18	100

Tablo 269'dan hareketle incelenen ders kitabının dinleme metinlerinde 13 adet açık uçlu soru maddesi, ikişer çoktan seçmeli test maddesi ve eşleştirme maddesi, 1 kısa cevaplı maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Açık uçlu soru maddelerinin kullanılan diğer madde türlerine göre daha çok tercih edildiği görülmektedir. İlgili bağlama ait oransal dağılım Şekil 16'da verilmiştir.

Şekil 16. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sosyal bilimler ders kitabındaki dinleme metinlerinde kullanılan madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 16'dan hareketle incelenen ders kitabının dinleme etkinliklerinde açık uçlu soru maddeleri %72 ile yüksek bir orana sahiptir. Çoktan seçmeli test maddeleri ve eşleştirme maddeleri %11 ile aynı düzeyde orana sahiptir. Kısa cevaplı maddeler ise %6 ile en düşük orana sahip madde türüdür.

5.1.11 Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki dinleme metinlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

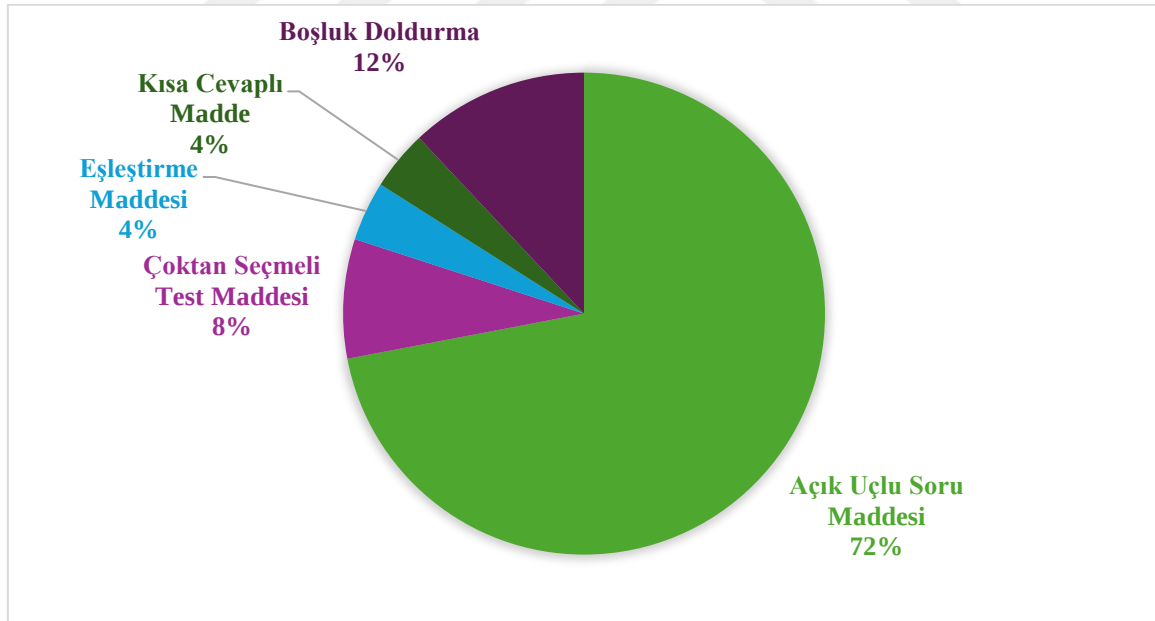
Tablo 270

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi	%
Açık Uçlu Sorular	18	72

Boşluk Doldurma	3	12
Çoktan Seçmeli Test Maddeleri	2	8
Eşleştirme Maddeleri	1	4
Kısa Cevaplı Maddeler	1	4
Toplam	25	100

Tablo 270'ten hareketle incelenen ders kitabının dinleme metinlerinde 18 adet açık uçlu soru maddesi, 2 çoktan seçmeli test maddesi, birer eşleştirme maddesi ve kısa cevaplı maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Açık uçlu soru maddelerinin kullanılan diğer madde türlerine göre daha çok tercih edildiği görülmektedir. İlgili bağlama ait oransal dağılım Şekil 17'de verilmiştir.

Şekil 17. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe fen bilimleri ders kitabındaki dinleme metinlerinde kullanılan madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 17'den hareketle incelenen ders kitabının dinleme etkinliklerinde açık uçlu soru maddeleri %72 ile yüksek bir orana sahiptir. Boşluk doldurma %12, çoktan seçmeli test

maddeleri %8, eşleştirme maddeleri ile kısa cevaplı maddeler %4 ile aynı düzeyde orana sahiptir. Kısa cevaplı maddeler ve eşleştirme maddeleri oransal dağılımda diğer madde türlerine göre daha düşüktür.

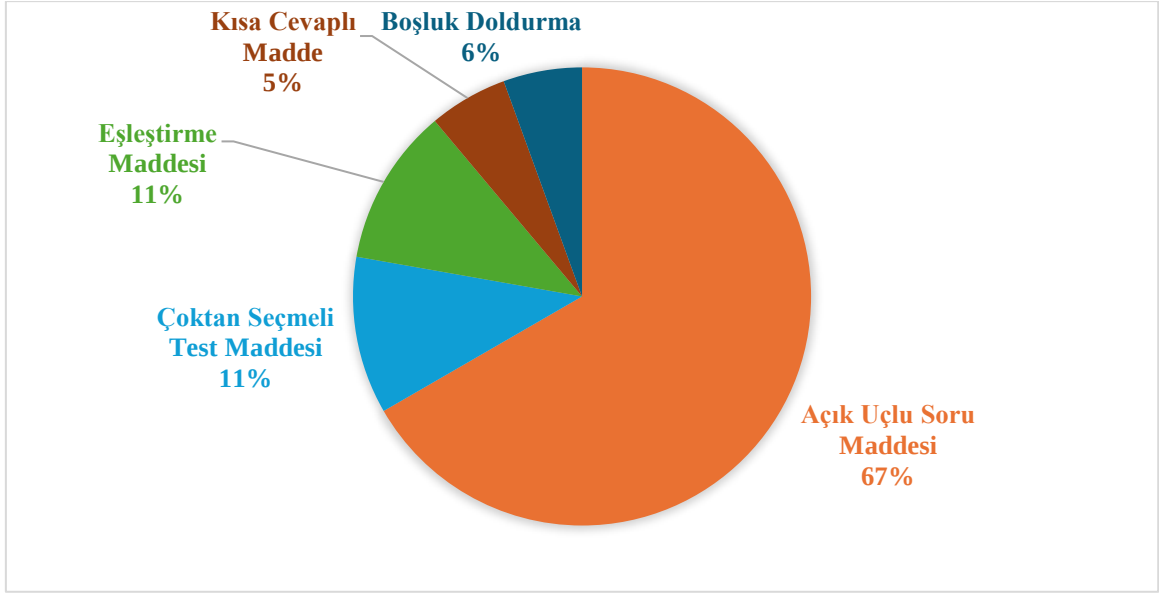
5.1.12 Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki dinleme metnlerinin madde türlerine ilişkin sonuçlar

Tablo 271

Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri Ders Kitabındaki Dinleme Metnlerinin Madde Türleri

Madde Türleri	Soru Adedi	%
Açık Uçlu Sorular	12	67
Boşluk Doldurma	1	6
Çoktan Seçmeli Maddeler	2	11
Eşleştirme Maddeleri	2	11
Kısa Cevaplı Maddeler	1	5
Toplam	18	100

Tablo 271’den hareketle incelenen ders kitabının dinleme metnlerinde 12 adet açık uçlu soru maddesi, ikişer eşleştirme maddesi ve çoktan seçmeli test maddesi, birer boşluk doldurma ve kısa cevaplı maddenin kullanıldığı tespit edilmiştir. Açık uçlu soru maddelerinin kullanılan diğer madde türlerine göre daha çok tercih edildiği görülmektedir. İlgili bağlama ait oransal dağılım Şekil 18’de verilmiştir.

Şekil 18. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe sağlık bilimleri ders kitabındaki dinleme metinlerinde kullanılan madde türlerinin oransal dağılımı

Şekil 18’den hareketle incelenen ders kitabının dinleme etkinliklerinde açık uçlu soru maddeleri %67 ile yüksek bir orana sahiptir. Eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddeleri %11 ile aynı orana sahiptir. Boşluk doldurma %6, kısa cevaplı madde %5 oranına sahiptir. Boşluk doldurma ve kısa cevaplı maddelerin oransal dağılımında diğer madde türlerine göre oranı daha düşüktür.

5.1.13 Akademik Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinlerinden hareketle hazırlanan soru türlerinin genel dağılımı

Araştırma kapsamında inceleme altına alınan akademik Türkçe ders kitaplarındaki soru türlerinin toplam dağılımı Tablo 272’de belirtilmiştir.

Tablo 272

Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Madde Türlerinin Sayıları (Okuma)

Madde Türleri	Soru Adedi	%
Açık Uçlu Sorular	296	22

Boşluk Doldurma	118	9
Çoktan Seçmeli Maddeler	318	24
Doğru-Yanlış Maddeleri	150	11
Eşleştirme Maddeleri	284	21
Kısa Cevaplı Maddeler	113	9
Kontrol Listesi	2	0,5
Kavram Haritası	18	1
Öz Değerlendirme	33	2
Akran Değerlendirme	2	0,5
Toplam	1334	100

Tablo 272’den hareketle akademik Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde 10 farklı soru türünden yararlanıldığı görülmektedir. Çoktan seçmeli test maddeleri 318 (%24), açık uçlu soru maddeleri 296 (%22), eşleştirme maddeleri 284 (%21), boşluk doldurma 118 (%9), doğru-yanlış maddeleri 150 (%11), kısa cevaplı maddeler 113 (%9), kontrol listesi 2 (%0,5), kavram haritası 18 (%1), öz değerlendirme 33 (%2), akran değerlendirme ise 2 (%0,5) frekansa sahiptir. Okuma metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde madde türlerinden özellikle açık uçlu soru maddeleri, çoktan seçmeli test maddeleri ve eşleştirme maddelerinin ağırlıklı olarak tercih edildiği görülmektedir.

5.1.14 Akademik Türkçe ders kitaplarındaki dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan soru türlerinin genel dağılımı

Tablo 273

Akademik Türkçe Ders Kitaplarındaki Madde Türleri (Dinleme)

Madde Türleri	Soru Adedi	%
---------------	------------	---

Açık Uçlu Sorular	49	40
Boşluk Doldurma	23	19
Çoktan Seçmeli Maddeler	25	20
Doğru-Yanlış Maddeleri	19	15
Eşleştirme Maddeleri	5	4
Kısa Cevaplı Maddeler	3	2
Toplam	124	100

Tablo 273'ten hareketle akademik Türkçe ders kitaplarındaki dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde 6 farklı soru türünden yararlanıldığı görülmektedir. Açık uçlu soru maddeleri 49 (%40), boşluk doldurma 23 (%19), çoktan seçmeli test maddeleri 25 (%20), doğru-yanlış testleri 19 (%15), eşleştirme maddeleri 5 (%4), kısa cevaplı maddeler ise 3 (%2) frekansa sahiptir. Dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde madde türlerinden özellikle açık uçlu soru maddeleri, çoktan seçmeli test maddeleri, boşluk doldurma ve doğru-yanlış maddelerinin ağırlıklı olarak tercih edildiği görülmektedir.

5.2 Tartışma

Araştırma kapsamında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan madde türlerinin incelenmesi ve madde türlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda incelenen ders kitapları ve bu ders kitaplarında yer alan soru maddeleri türlerine göre değerlendirilmiş ve sınıflandırılmıştır. Her ders kitabında yer alan temalar ve bu temalara ilişkin hazırlanan metinlerden hareketle ortaya konan etkinliklerde bulunan madde türleri çeşitlilik göstermektedir.

Madde türlerinin incelenmesi sırasında karşılaşılan önemli bulgulardan biri kontrol listesi, kavram haritası, öz değerlendirme, akran değerlendirme gibi tamamlayıcı/çağdaş ölçme ve değerlendirme tekniklerine/araçlarına yer verilmiş olmasıdır. Bu durum öğrencilerin akademik dili öğrenme sürecinin değerlendirilmesinde yalnızca sonuca dayalı olan geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının tercih edilmemesini, sürece dayanan çağdaş

ölçme ve değerlendirme araçlarının da tercih edilebileceğini göstermektedir. Çağdaş ölçme ve değerlendirme araçları sayesinde öğrenciler kendilerini ve arkadaşlarını değerlendirebilme imkânına sahiptir. Öğrencilerin ölçme ve değerlendirme süreçlerinde aktif bir role sahip olmalarını sağlayan bu durum etkili öğrenmelerin ortaya çıkmasına da olumlu yönde katkıda bulunabilecektir.

Bir soru kökünden hareketle birden fazla açık uçlu soru maddesi türünde sorunun hazırlandığı görülmüştür. Bu durum açık uçlu soruların hazırlanmasının kolay ve az zaman alması ile açıklanabilir (Güler, 2023, s.69). Öğrencilerin akademik Türkçe dersi bağlamında ise yazma becerilerini geliştirebilmeleri açısından büyük avantaj sağlayabileceği düşünülmektedir.

İncelemeler sırasında ayrıca dinleme becerisinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesinde akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan madde türlerinin geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarına uygun olduğu görülmektedir. Alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanımı dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde göz ardı edilmiştir. Dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde yer alan soru türlerinde açık uçlu soru maddelerini çoktan seçmeli test maddeleri takip etmektedir. Çoktan seçmeli test maddelerinin şekillendirilmesinde 4 seçenekli soru maddelerinin kullanımı tercih edilmiştir. Ölçme değerlendirme bağlamında akademik düzeyde bir dil öğretimi etkinliği tasarlanırken seçenek sayılarının doğru cevap ve çeldiricilerin de dahil edilmesiyle beş seçenekten oluşması gerektiği düşünülmektedir (Lions, Monsalve, Dartnell, Godoy, Cordova, Jimenez, Blanco, Ortega ve Lemarie, 2021).

Yapılan incelemeler sırasında GÜÜÖAT, İSUBAT1, İSUBAT2, İSUF SAT ders kitaplarında dinleme etkinliklerine yer verilmemesi göze çarpmaktadır. İSUBAT1, İSUBAT2 ve İSUF SAT ders kitaplarında dinleme metinleri bulunmaktadır fakat bu dinleme metinlerinden hareketle etkinlikler tasarlanmamıştır. Yönerge şeklinde ifadeler metinler öncesinde kullanılmıştır. Bundan ötürü bu ders kitaplarında soru maddeleri tespit edilememiştir. GÜÜÖAT ders kitabında ise dinleme metinleri bulunmamaktadır. Bundan dolayı ders kitabında dinleme becerisi bağlamında soru maddesi tespit edilememiştir.

“Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sosyal Bilimler ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle ders kitabında 10 farklı ölçme aracı toplam 158 defa kullanılmıştır. Özellikle açık uçlu soruların sayıca fazla olduğu görülmektedir. Okuma metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde

açık uçlu soruların frekans değeri 67'dir ve yüzdelik dilimi %48'dir. Açık uçlu soruları ise çoktan seçmeli test maddeleri %21, boşluk doldurma %13, eşleştirme maddesi %7 takip etmektedir. Dinleme metinleri bağlamında hazırlanan etkinliklerde ise okuma metinlerinde olduğu gibi açık uçlu soruların ağırlıklı olarak kullanıldığı görülmektedir. Açık uçlu soru maddelerinin % 72'lik bir yüzdeliğe sahip olduğu görülmektedir. Eşleştirme maddeleri %11, çoktan seçmeli test maddeleri %11, kısa cevaplı maddeler ise %6'lık bir orana sahiptir. Söz konusu ders kitabında 10 farklı ölçme aracının kullanılması diğer ders kitaplarına göre farklılık gösteren durumdur. Bu durum ders kitabının madde türleri bakımından çeşitliliğe sahip olduğunu gözler önüne sermektedir. Geleneksel ölçme araçlarının yanında tamamlayıcı/çağdaş ölçme araçları da sıkça kullanılmıştır. Özellikle öz değerlendirme uygulamalarının %5 sıkça yer bulması dikkat çekicidir. Kavram haritası, akran değerlendirmesi, kontrol listesi gibi tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçlarının yüzdeliği %2'dir. Bu durum diğer ölçme araçlarının dağılımı göz önünde bulundurulduğunda nicelik olarak düşüktür.

“Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Fen Bilimleri ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle 8 farklı ölçme aracının 126 kez kullanıldığı tespit edilmiştir. Okuma metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde açık uçlu sorular %40, boşluk doldurma %21, çoktan seçmeli test maddeleri %13 ders kitabında kullanımı ağır basan ölçme araçlarıdır. Kavram haritası ve öz değerlendirme uygulamalarının yer bulmuş olması bu ders kitabında tamamlayıcı ölçme ve değerlendirmenin göz önünde bulundurulduğunu göstermektedir. Kavram haritası %2, öz değerlendirme %7'lik bir dilimde yer almaktadır. Dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde ise %72 ile açık uçlu soru maddelerinin kullanım sıklığı yüksektir. Açık uçlu soru maddelerini %12 ile boşluk doldurma takip etmektedir. Çoktan seçmeli test maddelerinin %8, eşleştirme ve kısa cevaplı maddelerin %4'lük bir orana sahip olduğu tespit edilmiştir. Ders kitabında geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının yoğun bir şekilde kullanımı ağır basmaktadır.

“Erciyes Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe Sağlık Bilimleri ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle incelenen ders kitabında 8 farklı ölçme aracının 107 kez kullanıldığı tespit edilmiştir. Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe ders kitaplarında sayıca en az ölçme aracının sağlık bilimleri ders kitabında yer aldığı görülmektedir. Okuma ve dinleme metinlerinden hareketle hazırlanan etkinliklerde açık uçlu sorular, aynı kitap setinin diğer bölümlerinde

olduğu gibi ağır basan ölçme aracıdır. Bu ölçme aracını okuma metinleri bağlamında %28 ile çoktan seçmeli test maddeleri ve %10 ile boşluk doldurma maddeleri takip etmektedir. Dinleme metinleri bağlamında ise çoktan seçmeli maddeler ve eşleştirme maddeleri %11, boşluk doldurma %6, kısa cevaplı maddeler %5’lik bir orana sahiptir. Akran değerlendirme, öz değerlendirme ve kontrol listesi bu ders kitabında kullanılan tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçlarıdır. Öğrencilerin değerlendirme sürecinde aktif katılımı konusunda genel bağlamda Erciyes uluslararası öğrenciler için akademik Türkçe ders kitapları olumlu yönde bulguların tespit edildiği verilere sahiptir.

“Gazi Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle ders kitabında 6 farklı ölçme aracının 281 kez kullanıldığı tespit edilmiştir. Özellikle eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddelerinin kullanımı ağır basmaktadır. Eşleştirme maddeleri %42, çoktan seçmeli test maddeleri %37’lik bir yüzdelik dilime sahiptir. Bu madde türlerinin kullanımının ciddi bir seviyede olduğunu gösteren önemli bir bulgudur. Ders kitabında bölüm sonlarında yer alan “Kelime Bilgisi” uygulamaları araştırmaya dahil edilmemiştir. O etkinliklerinde dahil edildiği durumda çoktan seçmeli test maddelerinin ciddi bir niceliğe sahip olabileceği söylenebilir. Gazi akademik Türkçe ders kitabında özellikle okuma ve yazma becerilerini geliştirici nitelikte etkinliklerin düzenlendiği görülmektedir. Bu durum Dinçel’in (2021) yabancılara Türkçe öğretiminde öğretim materyallerini incelediği çalışmasındaki bulgular ile benzerlik göstermektedir. Bir diğer husus ise ölçme araçlarının geleneksel ölçme ve değerlendirme araçları sınıflandırmasına dahil olduğunun tespit edilmiş olmasıdır. Tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçlarına ders kitabında yer verilmemiştir. Fakat etkinlik sayısının sayıca yüksek olması diğer ders kitaplarından olumlu yönde ayrılan özelliği olduğu söylenebilir.

“İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe I ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle incelenen ders kitabında 5 farklı ölçme aracının 60 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. Madde türleri sayıca azdır. Eşleştirme maddeleri ve çoktan seçmeli test maddelerinin kullanım oranı %27 ile denktir. Bu madde türlerini açık uçlu sorular %22 ile takip etmektedir. Geleneksel ölçme ve değerlendirme araçları kategorisinde yer alan araçların kullanımı ön plandadır. Tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilmemiştir. Nitekim bu durum Doğan ve Özkan’ın (2023) Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe ders kitapları setindeki etkinlikleri inceledikleri çalışmasındaki tespitlerle örtüşmektedir.

“İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Sosyal Bilimlerde Akademik Türkçe II ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle incelenen ders kitabında 5 farklı ölçme aracının 61 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. Çoktan seçmeli test maddeleri %26 ile ön plana çıkan ölçme aracıdır. Çoktan seçmeli test maddelerini %25 ile eşleştirme maddeleri takip etmektedir. Ölçme aracı sayısı bakımından sosyal bilimler I ders kitabından bir frekans fazla göstermiş olsa da soru maddelerinin türü ve özellikleri bakımından benzerlik göstermektedir.

“İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Fen ve Sağlık Bilimlerinde Akademik Türkçe III ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle incelenen ders kitabında 5 farklı ölçme aracının 57 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. Çoktan seçmeli test maddeleri %26 ile yüzdelik dilimde en yüksek orana sahiptir. Eşleştirme maddeleri %25, açık uçlu soru maddeleri %21 ile çoktan seçmeli test maddelerini takip etmektedir. Bu ders kitabı setinin diğerlerinin aksine fen ve sağlık bilimleri ders kitabında madde türlerinin sayıları azdır. Fakat soru maddelerinin türü ve özellikleri benzerlik göstermektedir.

“Pegem Akademik Türkçe ders kitabındaki madde türlerinin kullanım sıklığı ve dağılımı nasıldır?” alt probleminden hareketle incelenen ders kitabında 8 farklı ölçme aracının 608 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. İncelenen ders kitapları içerisinde madde türlerinin sayıca en fazla olduğu ders kitabı hüviyetindedir. Okuma metinleri bağlamında açık uçlu sorular %20 ile en yüksek yüzdelik dilime sahiptir. Ders kitabında özellikle yazma becerisinin geliştirilmesi amacıyla düzenlenen etkinlikler de bu minvalde değerlendirilmiştir ve bulguların sonuçlarında açık uçlu soruların sayıca ön plana çıkmasına neden olmuştur. Eşleştirme maddeleri %19 ile açık uçlu soruları takip etmektedir. Çoktan seçmeli test maddeleri, doğru-yanlış maddeleri ve kısa cevaplı maddeler %18 ile eşit yüzdelik dilimdedir fakat nicelik olarak farklılıklar göstermektedir. Kavram haritası ve öz değerlendirme uygulamaları ders kitabında yer bulan madde türleridir. Bu durum ders kitabında yalnızca geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanılmadığını aynı zamanda tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçlarının da kullanıldığını göstermektedir. Kavram haritası %3, öz değerlendirme %2 ile yüzdelik dilim içerisinde bulunmaktadır. Sayıca diğer madde türlerine göre az olursa da öğrencilerin değerlendirme sürecinde yer almasına neden olması bakımından ders kitabında bunlara yer verilmesi önemli bir husustur. Dinleme metinleri bağlamında ise çoktan seçmeli maddeler, doğru-yanlış maddeleri, boşluk doldurma %30’luk bir orana sahiptir ve eşit dağılım göstermektedir. Açık uçlu soru maddeleri ise %10 ile diğer

madde türlerinin gerisinde kalmıştır. Açık uçlu soru maddelerinde özellikle yazma becerisini ön plana alan soru maddeleri öğrencilerin söz konusu becerilerinin gelişimini olumlu yönde etkileyebilecektir.

İncelenen ders kitaplarında özellikle okuma becerisi bağlamında etkinliklerin düzenlendiği ve sayıca fazla olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte araştırma kapsamında incelenen ders kitaplarında çeşitli etkinliklerden hareketle kullanımı tespit edilen farklı madde türlerinin olması öğrenme sürecinin daha etkili ve verimli bir şekilde ilerlemesini kolaylaştıran bir etken olarak değerlendirilebilir. Dil öğretiminin en temel amacı olan dil becerilerinin geliştirilmesi bağlamında da özellikle açık uçlu sorular, kısa cevaplı maddeler, boşluk doldurma vb. yazma uygulamalarını içeren madde türlerinin kullanımı yazma becerisinin gelişimini olumlu yönde destekleyecektir. Ayrıca araştırma kapsamında incelenen ders kitaplarının değerlendirilmesi aşamasında tespit edilen geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının daha yaygın bir kullanım alanına sahip olması Aktar'ın (2023) çalışmasındaki bulgularla örtüşmektedir. Akademik Türkçe ders kitapları alternatif ölçme uygulamalarından arınık bir şekilde yapılandırılmıştır. Öğrencilerin süreçte aktif olmasını sağlayabilecek alternatif ölçme-değerlendirme uygulamalarının bulunması kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesini olumlu yönde etkileyebilecektir.

5.3. Öneriler

Araştırma sonucunda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin alt disiplin alanlarından olan akademik Türkçe ve akademik Türkçe ders kitaplarındaki soru maddelerinin tespiti ve soru maddelerinin öğrencilerin hangi dil becerilerini geliştirmeye yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmadan hareketle gelişmeye devam eden akademik Türkçe alanı ve bu alana dair yeni çıkarılacak olan ders kitapları da ilerleyen çalışmalara dahil edilebilir ve madde türleri farklı değişkenler açısından incelenebilir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde son dönemlerde alan yazınında da en sık temas edilen konulardan birisi olan ölçme ve değerlendirmede standart oluşturulamaması ders kitaplarında da farklılıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Öncelikli olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme standartlarının oluşturulması gerekmektedir.

Alan yazını incelemeleri sırasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında birçok farklı konu başlığı üzerinde farklı çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Fakat ölçme ve değerlendirme konusu henüz tam anlamıyla bu sınıflandırmaya dahil olamamaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ölçme ve değerlendirme konulu çalışmaların sayıca artması gerekmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik Türkçenin öğretimi/gelişimi üzerine yapılan çalışmalar da ölçme ve değerlendirme konusunda olduğu gibi çalışmaların sayıca az olduğu bir alandır. Bu anlamda da daha fazla çalışmanın yapılması gerekmektedir.

Akademik Türkçe özelinde bu alanın henüz net bir uygulama çerçevesinin olmaması genel bağlamda çalışmaların ileriye gidememesinin en büyük nedenlerinden biri olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bunun önüne geçebilmek amacıyla akademik Türkçenin standartlarının belirlenmesi ve bir programa tabii olması gerekmektedir.

Akademik Türkçe ders kitaplarında özellikle okuma becerisine ağırlık verildiği görülmektedir. Yazma becerisinin de okuma becerileri bağlamında hazırlanan etkinliklerle gelişimi sağlanabilmektedir fakat dinleme ve konuşma becerilerinin ders kitaplarının yapılandırılması sürecinde ihmâl edildiği söylenebilir. Bundan dolayı akademik Türkçe ders kitaplarında dinleme ve konuşma becerilerinin de gelişimini sağlayabilecek etkinliklerin bulundurulması, artırılması gerekmektedir.

Akademik Türkçenin geliştirilmesi aşamasında öğrencilerin etkili bir öğretim süreci geçirmesi ve devamında değerlendirme sürecinde de olumlu dönütlerin alınabilmesi için aktif bir öğrenim ve değerlendirme sürecine ihtiyaç vardır. Ders kitaplarının en çok yararlanılan materyal olarak kullanıldığı bu öğretim sürecinde ders kitaplarında kullanılan madde türlerinin farklılaşması ve tamamlayıcı/alternatif ölçme-değerlendirme teknikleri/araçlarına yer verilmesi gerekmektedir.

Akademik Türkçe ders kitaplarında yer alan etkinliklerin sınırlarının net bir şekilde belirlenmiş olması, ilerleyen süreçte bu minvalde yapılabilecek çalışmaların daha doğru ve net bulgulara sahip olmasını sağlayacaktır. Örneğin bir ölçme aracında açık uçlu soruların veya doğru-yanlış maddelerinin nasıl olduğu kesin bir çizgiyle belirlenebilecek durumda olmalıdır. Aksi takdirde araştırmacıların kesin bilgilere ulaşması güçleşmektedir.

KAYNAKLAR

- Aksan, D. (2017). *Dil, şu büyüü düzen*. Ankara: Bilgi Akademi.
- Aktar, S. (2023). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki ölçme uygulamalarının incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:792184).
- Aktar, S. ve Yağmur Şahin, E. (2023). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki ölçme uygulamalarının sözlü üretim ve sözlü etkileşim becerileri kazanımlarına göre incelenmesi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 8(3), 434-480. <https://doi.org/10.29250/sead.1332187>
- Anstrom, K., DiCerbo, P., Butler, F. A., Katz, A., Millet, J., & Rivera, C. (2010). *A review of the literature on academic English: Implications for K–12 English language learners*. Arlington, VA: George Washington University Center for Equity and Excellence in Education. <https://www.vidyablog.com/LitReviewAcademicEnglish.pdf>
- Arat, E. (2022). *Özel amaçlı Türkçe öğretiminde ihtiyaç analizi, materyal örnekleri ve terimler sözlüğü: Askeri Türkçe*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:713773).
- Arı, B. ve Top, M.B. (2018). Akran değerlendirmenin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki anlatım bozukluklarını gidermeye etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (31-Özel Sayı), 95-109. <https://doi.org/10.19171/uefad.430157>
- Arslan, M. ve Adem, E. (2010). Yabancılarla Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı. *Dil Dergisi*, (147), 63 – 86. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/780169>

- Aslan, E. (2010). Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk ders kitapları. *Eğitim ve Bilim*, 35(158), 215-231. <https://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/663/232>
- Ayverdi, T. (2023). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde C1 düzeyi konuşma becerisi analitik dereceli puanlama anahtarı geliştirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:802109).
- Aziz, A. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma ve yöntem teknikleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Bakırdöğen, M. (2022). *Erciyes Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi akademik Türkçe kitap setlerinin okuma metinleri ve etkinliklerinin incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 731153).
- Banguoğlu, T. (2019). *Türkçenin grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Bannigan, K., Watson, R. (2009). Reliability and validity in a nutshell. *Journal of Clinical Nursing*, 18, 3237-3243. doi: 10.1111/j.1365-2702.2009.02939.x
- Bayrakdar, E. (2023). *Uluslararası öğrencilerin Türkçe akademik yazma becerilerine yönelik ihtiyaç analizine dayalı ölçme aracı geliştirilmesi*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:810906).
- Biçer, N. (2011). *Kıpçak dönemi eserlerinin yabancılara Türkçe öğretimi açısından incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:301135).
- Boylu, E. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme uygulamaları ve standart oluşturma*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:542435).
- Boylu, E. ve Başar, U. (2016). Türkçe öğretim merkezlerinin güncel durumu ve standartlaştırılması üzerine. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi (Prof. Dr. İbrahim KAVAZ Özel Sayısı)*, (4)24, 309-324. DOI:[10.16992/ASOS.1042](https://doi.org/10.16992/ASOS.1042)

Council of Europe (2021). Diller içi Avrupa ortak başvuru metni: öğrenme, öğretme ve değerlendirme -tamamlayıcı cilt- Erişim adresi: http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/04144518_CEFR_TR.pdf

Demircan, Ö. (2013). *Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri*. İstanbul: Der Yayınları.

Demirdöven, G. H. (2022). *Ulusal alanda yapılan Türkçe yeterlik sınavlarının yabancı diller öğretimi ortak çerçeve metninde belirtilen dil yeterlikleri açısından incelenmesi*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:772174).

Demirel Aydemir, G.D. (2023). *İkinci/yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik dinlemeye yönelik üstsöylem belirleyicilerinin tespiti*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 827988).

Dereli, B. (2023). *Uluslararası öğrencilerin Türkçe genel akademik amaçlı okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir eylem araştırması*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 828021).

Develioğlu, B. (2021). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme araçları hakkında görüşleri ve uygulama örnekleri*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:681836).

Dinçel, Ö. (2021). *Yabancılarla Türkçe öğretimi ders kitaplarının ölçme ve değerlendirme açısından incelenmesi ve konuya dair öğretici görüşleri*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:704148).

Doğan, S., Özkan, Ö. (2023). Uluslararası öğrenciler için hazırlanan akademik Türkçe setindeki ölçme-değerlendirme etkinliklerinin incelenmesi. *Mehmet Âkif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 11(14), 113-135. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ebed/issue/80907/1392890>

- Durmuş, M. (2013). Türkçenin yabancılara öğretimi: sorunlar, çözüm önerileri ve yabancılara Türkçe öğretiminin geleceğiyle ilgili görüşler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (11), 207-228. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.488>
- Duman, D. (2022). Yabancılara Türkçe öğretiminde anlatma becerisinde süreç değerlendirme üzerine bir inceleme. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 5(2), 124-140. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijotfl/issue/74178/1186539>
- Eker, S. (2016). *Çağdaş Türk dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan.
- Eroğlu, S. (2022). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerdeki akademik Türkçe söz varlığı ile akademik Türkçe kitaplarındaki söz varlığı*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 770404).
- Fidan, D. (2024). Yabancılara akademik Türkçe öğretiminde ihtiyaçlar ve çözüm önerileri. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 7(2-Akademik Türkçe Özel Sayısı), 280-309. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijotfl/issue/86182/1409457>
- Fischer, S.R. (2021). *Dilin tarihi*. (M. Güvenç, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Gedik, E. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:458489).
- Gottlieb & E.-S. (2013). *Academic Language in Diverse Classrooms: English Language Arts, Grades K–2*. Academic Language.

- Göçer, A. (2007). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının ölçme ve değerlendirme açısından incelenmesi. *Dil Dergisi*, 137, 30-48.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/guebd/issue/36422/367409>
- Güler, N. (2023). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2016). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güney, E. Z. (2019). *Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarında bulunan metin altı soruların yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi*. (Yüksek lisans tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 598516)
- Gürses, R. (2009). Dil öğretiminde ölçme ve değerlendirmenin yeri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten*, 54 (2006/1), 131-154.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/belleten/issue/45390/568981>
- Güzel, A. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi tarihi. Karatay, H. (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı*, içinde (s. 1-46). Ankara: Pegem Akademi.
- Himoğlu, N.M. (2022). *Yeni Hitit yabancılar için Türkçe ders kitapları üzerine yapılan incelemelere yönelik bir meta-sentez çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:775134).
- Ilıcalı Koca, F.U. (2022). *Türkiye'deki yabancı dil öğretim politikaları ile Avrupa Birliği yabancı dil öğretim politikalarının karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:714529).
- İbiloğlu, H. (2022). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil yeterliklerine ilişkin ölçek geliştirme ve uygulama*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:707011).
- Jordan, R.R. & Jordan, R.R. (1997). *English for academic purposes: A guide and resource book for teachers*. Cambridge University Press.

- Kana, F., Güney, E. Z. (2020). Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarında bulunan metin altı soruların yenilenmiş Bloom taksonomisine göre analizi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 141-161. DOI: 10.29000/rumelide.752222.
- Karagöl, E.; Korkmaz, C. B. (2021). Ders kitabı ve bilimsel metin yazarlarının görüşlerine göre uluslararası öğrencilere akademik Türkçe öğretimi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (25), 208-230. DOI: 10.29000/rumelide.1032431.
- Kelecioğlu, H., Göçer Şahin, S. (2014). Geçmişten günümüze geçerlik. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 5(2), 1-11. DOI: 10.21031/epod.41706.
- Kesici, S. (2022). Yabancılara Türkçe öğretiminde ölçme ve değerlendirme: öğretmen algıları üzerine bir inceleme. *Uluslararası Filoloji Bengü*, 2(2), 45-69. <https://doi.org/10.29228/filolojibengu.21>
- Kizlik, B. (2012) *Measurement. assessment and evaluation in education*. <http://www.adpirima.com/measurement/htm>.
- Kocaman Gürata, E. (2022). *Uluslararası öğrencilere Türkçe akademik yazma öğretiminde kullanılan ders malzemelerinin değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 752785).
- Kocayanak, D. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin konuşma becerisini ölçme sürecine yönelik uygulamaları*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:677511).
- Kolcuoğlu, B. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin ölçme ve değerlendirme okuryazarlıkları üzerine bir inceleme*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:747216).

- Konyar, M. (2019). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaç analizi ve örnek ders içeriği*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 592196).
- Lions S, Monsalve C, Dartnell P, Godoy MI, Córdova N, Jiménez D, Blanco MP, Ortega G and Lemarié J (2021) The position of distractors in multiple-choice test items: the strongest precede the weakest. *Frontiers in Education*, 6, 731-763. doi: 10.3389/feduc.2021.731763
- MEB (2019). İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Memiş, M. (2021). *Yabancılar Türkçe öğretiminin güncel sorunları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Moeller, Aleidine Kramer and Catalano, Theresa (2015). Foreign language teaching and learning. *Faculty Publications: Department of Teaching, Learning and Teacher Education*. 200. <http://digitalcommons.unl.edu/teachlearnfacpub/200>
- Neuman, W. (2012). *Toplumsal araştırma yöntemleri: nicel ve nitel yaklaşımlar*. İstanbul: Yayın Odası.
- Onan, B. (2012). Dil eğitiminin dil bilimsel temelleri: Ferdinand De Saussure'ün genel dilbilim kuramında dil eğitimiyle ilgili bulgular. *MKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 9(17), 219-243. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/19553/208289>
- Özdemir, E. (2021). *Erciyes Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi akademik Türkçe kitap setlerinin dinleme ve yazma etkinlikleri açısından incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 678595).

- Özkan, E. & Başkan, A. (2020). Akademik Türkçe derslerinde karşılaşılan güçlükler ve çözüm önerileri. Tüfekçioğlu, B. (Ed.), *Akademik amaçlar için Türkçe öğretimi: kuram ve uygulama*, içinde (s. 463-470). Ankara: Pegem Akademi.
- Özyalçın, K. E. ve Kana, F. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin metin altı soru yazma becerileri üzerine bir değerlendirme. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 488-506. <https://doi.org/10.32321/cutad.797711>
- Richards, J. C. ve Schmidt, R. W. (2013). *Longman dictionary of language teaching and applied linguistics*. London: Routledge.
- Sayar, E. (2023). *Uluslararası öğrencilere yönelik akademik Türkçe söz varlığının tespiti*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 827990).
- Scarcella, R. (2003). *Accelerating Academic English: A Focus on the English Learner*. Oakland: Regents of the University of California.
- Seyedi, G. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma öğretimi*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 553170).
- Seyedi, G. (2020). Akademik dilin tanımı ve genel yapısı. Tüfekçioğlu, B. (Ed.), *Akademik amaçlar için Türkçe öğretimi: kuram ve uygulama*, içinde (s.23-38). Ankara: Pegem Akademi.
- Snow, C.E. (2010). Academic language and the challenge of readingfor learning about science. *Science*, 328(5977), 450–452. doi:10.1126/science.1182597.

Spycher, P. (2009). Learning academic language through science in two linguistically diverse kindergarten classes. *The Elementary School Journal* 4(109). 359-379. DOI:[10.1086/593938](https://doi.org/10.1086/593938)

Subaşı, M., & Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 419-426. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunisobil/issue/34503/424695>

Şengül, K., & Durmuş Öz, B. (2023). Yabancılar Türkçe öğreten öğretim elemanlarının ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanma tercihleri. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 754-780. <https://doi.org/10.29299/kefad.1166778>

Şimşek, A. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisine yönelik biçimlendirici değerlendirme temelli dereceli puanlama anahtarı geliştirme çalışması (B2 ve C1 düzeyi için)*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:773365).

Şimşek, R., & Aktaş, T. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının ünite değerlendirme ölçütleri bağlamında analizi. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 9(3), 708-728. <http://dx.doi.org/10.30703/cije.641716>

Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınları.

Tekin, H. (2018). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.

Tekindal, S. (2017). *Okullarda ölçme ve değerlendirme yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayınları.

Tekşan, K. ve Kaynak, S. (2023). Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarının metin türleriyle metin altı sorular açısından incelenmesi. *ODÜSOBİAD*, 13(3), 3271- 3298.
<https://doi.org/10.48146/odusobiad.1259433>

Tok, M. (2012). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:345895).

Turgut, M. F., Baykul, Y. (2013). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.

Tüfekçioğlu, B. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik sözcükler*. Ankara: Pegem Akademi.

Tüfekçioğlu, B. (2018). *Yabancı dil olarak akademik Türkçe: sosyal bilimlerde akademik ve teknik söz varlığı*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 488551).

Uçak, S. (2022). *21. Yüzyıl becerileri ve eğitim felsefesi*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi Veri tabanından erişildi (Tez No:741683).

Ulutaş, M. ve Kara, M. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki metin altı sorularının yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(4), 2198-2214.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/50771/667090>

URL 1 <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 30.10.2023 tarihinde erişilmiştir.

URL 2 <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 30.10.2023 tarihinde erişilmiştir.

URL 3 <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinden 20.11.2023 tarihinde erişilmiştir.

URL 4 <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 25.11.2023 tarihinde erişilmiştir.

URL 5 <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 01.11.2023 tarihinde erişilmiştir.

Ünver, B. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sınıf içi ölçme değerlendirme uygulamaları*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:590700).

Vergili, Y. E. ve Haykır, T. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik Türkçe-iş Türkçesi bibliyografyası ve üzerine bir inceleme. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 359-392. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aydintdd/issue/80143/1346522>

Yavaş, B. (2023). *Yabancı dil öğretiminde ana dili kullanımı*. (Yüksek Lisans Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:795173).

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, E. (2022). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma yeterliklerinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 791545).

Yılmaz, İ. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin deyim öğretiminde kullanılmasına yönelik bir inceleme*. (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No:366532).